

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 851/2024*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 3^η Ιουλίου 2024, ημέρα Τετάρτη και ώρα 13:00, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Αϊριν (Ειρήνη) Σάρπ

Μέλη: Χαρίκλεια Νικολοπούλου (Αντιπρόεδρος)

Παναγιώτης Φώτης

Χαρίκλεια Βλάχου

Παντελής Μπορόβας

Άννα Γκάτζιου (Εισηγήτρια)

Χρυσοβαλάντου - Βασιλική Μήλλιου

Ιωάννης Μιχαήλ λόγω κωλύματος του
τακτικού μέλους Μιχαήλ Πολέμη

Γραμματέας: Ευγενία Ντόρντα

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί (α) της υπ' αριθ. πρωτ. 1864/1.4.2024 γνωστοποίησης συγκέντρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 3959/2011, η οποία αφορά στην απόκτηση κοινού ελέγχου από τις εταιρίες «Rucio Investment S.a.r.l.» και «Olympia Group Ltd» επί της εταιρίας «ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» μέσω της εταιρίας «UNITY HOLDING COMPANY ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και μέσω υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης αγοράς μετοχών και (β) της υπ' αριθ. πρωτ. 2058/8.4.2024 γνωστοποίησης συγκέντρωσης, σύμφωνα με το προαναφερόμενο άρθρο, η οποία αφορά στην μεταβολή ελέγχου από αρνητικό αποκλειστικό σε κοινό έλεγχο από τις εταιρίες «Rucio Investment S.a.r.l.», «Rocinante Investments Sarl» και «Grey

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε πέντε (5) επιπλέον εκδόσεις με τα διακριτικά: (1) Προς Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (2) Έκδοση για την UNITY HOLDING COMPANY ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, (3) Έκδοση για την RUCIO INVESTMENT S.A.R.L, (4) Έκδοση για την ROCINANTE INVESTMENTS SARL, (5) Έκδοση για την GREY SQUIRREL SERVICES LTD. Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93 Α' /20.4.2011), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 5338/ Β' /23.9.2024).

Squirrel Services Ltd» επί της εταιρίας «SOFT ONE TECHNOLOGIES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ».

Ο Εισηγητής Ιωάννης Στεφάτος δεν συμμετείχε στη συνεδρίαση λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Πριν την έναρξη της συζήτησης, η Πρόεδρος όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την υπάλληλο της Γραμματείας Προέδρου, Αντιπροέδρου και Εισηγητών, Ευγενία Ντόρντα με αναπληρώτρια την Ηλιάνα Κούτρα.

Στην αρχή της συζήτησης, η Πρόεδρος έδωσε το λόγο στην Εισηγήτρια της υπόθεσης, Άννα Γκάτζιου, η οποία ανέπτυξε συνοπτικά το περιεχόμενο της υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 4386/01.07.2024 γραπτής έκθεσης (η «Έκθεση») επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην Έκθεση, να εγκριθούν οι γνωστοποιηθείσες συγκεντρώσεις.

Η Επιτροπή στη συνέχεια, αφού αποχώρησαν από την αίθουσα οι υπηρεσιακοί παράγοντες, προχώρησε σε διάσκεψη επί της ως άνω υπόθεσης με τη συμμετοχή της Εισηγήτριας της υπόθεσης, Άννας Γκάτζιου, η οποία δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία, και, αφού έλαβε υπόψη την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 4386/01.07.2024 έκθεση της αρμόδιας Εισηγήτριας, τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, τις απόψεις των μελών και το ισχύον νομικό πλαίσιο

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ :

I. ΟΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

I.1 ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Την 1.4.2024 η εταιρία με την επωνυμία «UNITY HOLDING COMPANY ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής και «Unity»), υπέβαλε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής και «ΕΑ») το υπ' αριθ. πρωτ. 1864 έντυπο γνωστοποίησης συγκέντρωσης (εφεξής «η Γνωστοποίηση Entersoft»), σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 3959/2011, σχετικά με την από μέρους της απόκτηση ελέγχου κατά την έννοια του άρθρου 5 παρ. 2(β) του ν. 3959/2011 επί της εταιρίας με την επωνυμία «ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» (εφεξής και «Entersoft») μέσω υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης αγοράς μετοχών. Η Unity αποτελεί, κατά 100%, θυγατρική της εταιρίας με την επωνυμία «Verdalite Limited» (εφεξής και «Verdalite»), στην οποία οι εταιρίες με τις επωνυμίες «Rucio

Investment S.a.r.l.» (εφεξής και «Rucio») και «Olympia Group Ltd» (εφεξής και «Olympia») κατέχουν εκάστη 50% του μετοχικού της κεφαλαίου και τον κοινό έλεγχο αυτής¹.

2. Εν συνεχεία, στις 8.4.2024 οι εταιρίες Rucio, «Rocinante Investments Sarl» (εφεξής και «Rocinante») και Grey Squirrel Services Ltd., η οποία είναι 100% θυγατρική της Olympia, (εφεξής και «Grey Squirrel» - και από κοινού με τις Rucio/ Rocinante και Unity «οι Γνωστοποιούσες» και όλες οι προαναφερθείσες από κοινού με την Olympia «τα Μέρη»), γνωστοποίησαν στην ΕΑ με το υπ' αριθ. πρωτ. 2058 έντυπο γνωστοποίησης (εφεξής «η Γνωστοποίηση SoftOne») την απόκτηση κοινού ελέγχου επί της εταιρίας «SOFT ONE TECHNOLOGIES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ» (εφεξής και «SoftOne»).
3. Τα Μέρη θεωρούν ότι η απόκτηση της Entersoft αποτελεί μια αξιόλογη επένδυση στον κλάδο του επιχειρηματικού λογισμικού, ο οποίος αναπτύσσεται διαρκώς, παρουσιάζει εξαιρετικές προοπτικές τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην αλλοδαπή, και εντάσσεται στο πλαίσιο της στρατηγικής επενδύσεών τους. Καθώς η Entersoft βρίσκεται σε φάση επέκτασης των δραστηριοτήτων της στο εξωτερικό, η συγκέντρωση θα επιτρέψει στην Entersoft να ανταγωνισθεί πιο αποτελεσματικά στο εξωτερικό, με σκοπό την εδραίωση της θέσης της στη διεθνή αγορά². Αντίστοιχα, με την απόκτηση κοινού ελέγχου επί της SoftOne, τα Μέρη επιδιώκουν μια περαιτέρω συν-επένδυση της από κοινού δραστηριοποίησής τους στον ευρύτερο κλάδο της πληροφορικής στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

1.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

4. Η Γνωστοποίηση Entersoft αφορά στην απόκτηση έμμεσου κοινού ελέγχου από τις εταιρίες Olympia και Rucio, σε συνέχεια της υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης αγοράς μετοχών για την απόκτηση του συνόλου των εισηγμένων, στο Χρηματιστήριο Αθηνών, μετοχών της Entersoft, η οποία υπεβλήθη στις 29.3.2024 από την εταιρία Unity. Κατά το χρόνο έναρξης της διαδικασίας υποβολής δημόσιας πρότασης αγοράς μετοχών, η οποία υπεβλήθη υποχρεωτικά κατά τα οριζόμενα στη σχετική νομοθεσία, η Unity κατείχε ποσοστό 37,26% του μετοχικού κεφαλαίου της Entersoft και των συναφών δικαιωμάτων ψήφου αυτής³.

¹ Ως προς την υποβολή της γνωστοποίησης, βλ. σχετικά και την παρ. 135 της Κωδικοποιημένης ανακοίνωσης της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (2008/Ε 95/01) [εφεξής και «Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση δικαιοδοσίας»], στην οποία ορίζεται ρητά ότι: «Στην περίπτωση κατά την οποία η εταιρία – στόχος αποκτάται από έναν όμιλο μέσω μιας εκ των θυγατρικών του, συμμετέχουσες επιχειρήσεις είναι η εταιρία – στόχος και η αποκτώσα θυγατρική, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή δεν έχει συσταθεί με αποκλειστικό σκοπό την εξαγορά [...]. Στην πράξη, η κοινοποίηση μπορεί να γίνει από τη συμμετέχουσα θυγατρική ή από τη μητρική της εταιρία».

² Βλ. Γνωστοποίηση Entersoft.

³ Βλ. σελ. 18 Γνωστοποίησης Entersoft, καθώς και σελ. 14 του Πληροφοριακού Δελτίου. Δυνάμει των σχετικών προβλέψεων του καταστατικού της Entersoft, αλλά και κατά τα ρητά αναφερόμενα στη Γνωστοποίηση Entersoft, το ήδη κατεχόμενο από τη Unity ποσοστό μετοχικού κεφαλαίου επί της Entersoft δεν της προσδίδει τη δυνατότητα άσκησης ελέγχου επί της εν λόγω επιχείρησης. .

Βλ. και άρθρο 9 παρ. 2 του ν. 3959/2011 σύμφωνα με το οποίο «Οι διατάξεις της παρ. 1 δεν αποκλείουν την πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς, αγοράς ή ανταλλαγής, ή την απόκτηση στο πλαίσιο χρηματιστηριακών

5. Της υποβολής της δημόσιας πρότασης αγοράς μετοχών είχε προηγηθεί στις 28.2.2024 η υπογραφή επιστολής πρόθεσης μεταξύ της Olympia και Rucio [μέσω της Imker Capital LPP, (εφεξής Imker Capital)]⁴ και των δεκατριών βασικών μετόχων της Entersoft⁵, οι οποίοι κατείχαν συνολικά ποσοστό περίπου 53,73% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας μετά των συναφών δικαιωμάτων ψήφου. Με την εν λόγω επιστολή οι εταιρίες εκδήλωναν την πρόθεσή τους για την απόκτηση του εν λόγω ποσοστού μετοχικού κεφαλαίου αλλά και του συνόλου των μετοχών της Entersoft και συμφωνούσαν σε μία περίοδο αποκλειστικής διαπραγμάτευσης για την επίτευξη συμφωνίας μεταξύ των συμβαλλομένων μερών.
6. Σε συνέχεια της ως άνω επιστολής, υπεγράφησαν στις 2.3.2024 μεταξύ των ίδιων εταιριών⁶ και έκαστου εκ των δεκατριών βασικών μετόχων της Entersoft έγγραφες Συμφωνίες Ανέκκλητων Δεσμεύσεων⁷, δυνάμει των οποίων, και υπό την προϋπόθεση της υποβολής δημόσιας πρότασης αγοράς μετοχών, έκαστος εκ των μετόχων δεσμεύτηκε ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, για την πώληση των μετοχών του στις Γνωστοποιούσες⁸. Ανεξαρτήτως του επιλεγέντος τρόπου πώλησης και μεταβίβασης των μετοχών, αυτή θα λάβει χώρα εντός της περιόδου αποδοχής της δημόσιας πρότασης αγοράς μετοχών, η οποία σε κάθε περίπτωση έπρεπε να εκκινήσει μέχρι τις 29.3.2024⁹. [...] ¹⁰. Μετά την ολοκλήρωση των μεταβιβάσεων και της δημόσιας πρότασης αγοράς μετοχών, οι Olympia και Rucio θα κατέχουν έμμεσα, κατ' ελάχιστον, συνολικά ποσοστό [...] % του μετοχικού κεφαλαίου και των συναφών δικαιωμάτων ψήφου της Entersoft και συνεπώς θα αποκτήσουν και θα ασκούν έλεγχο επί της εταιρίας¹¹.

συναλλαγών συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο μιας επιχείρησης, εφόσον οι πράξεις αυτές γνωστοποιούνται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 6 και υπό τον όρο ότι ο αποκτών δεν ασκεί τα δικαιώματα ψήφου που συνδέονται με τους συγκεκριμένους τίτλους ή τα ασκεί μόνο για να διατηρήσει την πλήρη αξία της επένδυσής του και βάσει ειδικής άδειας, η οποία παρέχεται από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με την παρ. 3».

⁴ [...], όπως επεξηγείται αναλυτικά στις υπ' αριθ. πρωτ. 2839/13.5.2024, 3272/28.5.2024, 2637/30.4.2024 και 2580/26.4.2024 επιστολές παροχής στοιχείων των Μερών. Βλ. αναλυτικά κατωτέρω υπό ενότ. III. 1.1.

⁵ Βλ. σελ. 5 και 9 Πληροφοριακού Δελτίου και Παράρτημα Δ της υπ' αριθ. πρωτ. 3272/28.5.2024 επιστολής παροχής στοιχείων των Μερών.

⁶ [...], βλ. και τα σχετικώς αναφερόμενα στις υπ' αριθ. πρωτ. 2839/13.5.2024 και 3272/28.5.2024 επιστολές παροχής στοιχείων των Μερών.

⁷ Βλ. σελ. 18 Γνωστοποίησης Entersoft και Παράρτημα Κ της υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 επιστολής παροχής στοιχείων των Μερών.

⁸ Βλ. σελ. 9 Πληροφοριακού Δελτίου και Παράρτημα Κ της υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 επιστολής παροχής στοιχείων των Μερών.

⁹ Ο.π.

¹⁰ Το πληροφοριακό δελτίο το οποίο είχε υποβληθεί στις 29.3.2024 στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εγκρίθηκε στις 6.6.2024, η δε περίοδος αποδοχής εκκινεί στις 11.6.2024 και λήγει μετά την πάροδο 4 εβδομάδων, ήτοι στις 9.7.2024. Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3751/7.6.2024 και 3894/11.6.2024 επιστολές των Μερών.

¹¹ Σε περίπτωση που, σε συνέχεια της δημόσιας πρότασης αγοράς μετοχών και μετά την ολοκλήρωση αυτής, δεν αποκτηθεί το σύνολο των μετοχών της Entersoft από τις Γνωστοποιούσες, αλλά έχει αποκτηθεί ποσοστό τουλάχιστον 90% του μετοχικού κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου της Entersoft, εντός τριών μηνών από τη λήξη της περιόδου αποδοχής της δημόσιας πρότασης, θα ασκηθεί από τις Γνωστοποιούσες το δικαίωμα εξαγοράς για την απόκτηση των υπολειπόμενων μετοχών της εταιρίας κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στη σχετική νομοθεσία (άρθρο 27 Ν. 3461/2006 («Δικαίωμα εξαγοράς»). Βλ. σχετικά και όρο 1.5 Πληροφοριακού Δελτίου. Επιπρόσθετα, εφόσον μετά την ολοκλήρωση της εν λόγω διαδικασίας αποκτηθεί εντέλει το σύνολο

7. Ως προς τη γνωστοποίηση της συναλλαγής της Softone, αυτή αφορά στη μεταβολή της ποιότητας του ελέγχου της εταιρίας από αρνητικό αποκλειστικό, των από κοινού ενεργουσών Rucio και Rocinante, σε κοινό με την Grey Squirrel. Ειδικότερα, οι Rucio, Rocinante και Grey Squirrel (100% θυγατρική της Olympia) δια του Συμφωνητικού SoftOne 2024 που συνήφθη μεταξύ τους¹² θα αποκτήσουν τον κοινό έλεγχο επί της SoftOne. Κατά τα αναφερόμενα στο Συμφωνητικό SoftOne 2024, η Grey Squirrel, κατέχουσα ποσοστό 33,34%, και οι από κοινού ενεργούσες Rucio/Rocinante, κατέχουσες ποσοστό 42,42%, συμφωνούν να ενεργούν από κοινού ως προς τη λήψη απόφασης επί στρατηγικής σημασίας θεμάτων, [...] ¹³. Η Softone, επί του παρόντος, τελεί υπό τον αρνητικό αποκλειστικό έλεγχο των από κοινού ενεργουσών Rucio και Rocinante, δυνάμει των σχετικών προβλέψεων του από 12.10.2021 Συμφωνητικού Μετόχων το οποίο έχει συναφθεί μεταξύ των μετόχων της SoftOne: Grey Squirrel, Rucio, Rocinante, Panwestern Holdings Limited και [...] (εφεξής και «Συμφωνία Μετόχων SoftOne 2021») ¹⁴.

II. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ ΜΕΡΗ

II.1. UNITY HOLDING COMPANY ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

8. Η Unity είναι εταιρία holding, η οποία συστάθηκε στις 19.3.2024 με έδρα στην Αττική, δεν έχει άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές σε άλλες εταιρίες, πλην της επικείμενης στην Entersoft, και είναι κατά 100% θυγατρική της εταιρίας Verdalite¹⁵. Η Verdalite είναι εταιρία περιορισμένης ευθύνης, η οποία συστάθηκε στις 6.9.2022 με έδρα στη Λεμεσό Κύπρου και μέχρι σήμερα δεν έχει άλλες συμμετοχές, πλην της Unity. Ο έλεγχος επί της Verdalite ασκείται σήμερα από κοινού από τις Olympia και Rucio, κατά ποσοστό 50% έκαστη.
9. Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζεται η διάρθρωση ελέγχου της Unity¹⁶

(100%) του μετοχικού κεφαλαίου της Entersoft, οι γνωστοποιούσες θα επιδιώξουν τη διαγραφή των μετοχών της εταιρίας από το Χρηματιστήριο, βλ. ενδεικτικά σημείο 6 της από 10.6.2024 Ανακοίνωσης για την έγκριση και Δημοσίευση του Πληροφοριακού Δελτίου και έναρξη της περιόδου αποδοχής της υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης της Unity προς τους μετόχους της Entersoft και όρους 1.1 και 1.5.2, σελ.16 και 33 Πληροφοριακού Δελτίου.

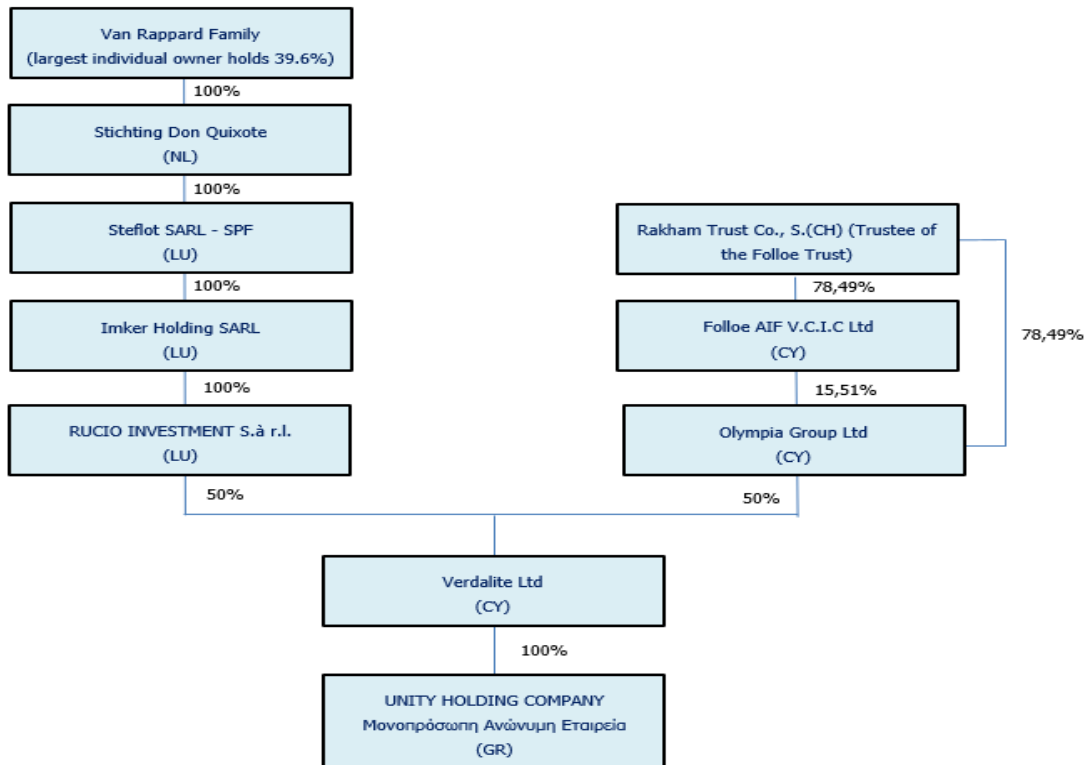
¹² Προσκομισθέν ως Παράρτημα Η της Γνωστοποίησης SoftOne.

¹³ Βλ. σχετικά τον όρο 5 του Προοιμίου και το άρθρο 1 του Συμφωνητικού SoftOne 2024 προσκομισθέντος ως Παραρτήματος Η της Γνωστοποίησης SoftOne και αναλυτικά κατωτέρω υπό ενότ. III.1.2.

¹⁴ Προσκομισθέν ως Παράρτημα Θ της Γνωστοποίησης SoftOne. Οι μέτοχοι Grey Squirrel, Rucio, Rocinante, Panwestern Holdings Limited και [...] κατέχουν συνολικά ποσοστό περίπου [...] % του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της SoftOne.

¹⁵ Βλ. Γνωστοποίηση Entersoft (Τμήμα 2.1.2 και Παράρτημα Α).

¹⁶ Βλ. Πληροφοριακό Δελτίο της εταιρείας Unity προς τους μετόχους της Entersoft, το οποίο προσκομίζεται ως Παράρτημα Κ της Γνωστοποίησης Entersoft.

II.2. RUCIO INVESTMENT S.a.r.l και ROCINANTE INVESTMENTS S.a.r.l

Rucio Investments S.a.r.l

10. Η Rucio είναι εταιρία συμμετοχών, συσταθείσα στο Λουξεμβούργο στις 9.1.2013, [...]. Στην Ελλάδα, η Rucio δραστηριοποιείται κυρίως στην αγορά προϊόντων (εφαρμογών) και υπηρεσιών λογισμικού για επιχειρήσεις μέσω της SoftOne, στην οποία συμμετέχει από το 2021 και επί της οποίας σήμερα ασκεί [μαζί με τη «συνδεδεμένη» με αυτή Rocinante] αρνητικό αποκλειστικό έλεγχο¹⁷. Απώτερη μητρική της Rucio είναι η Stichting Don Quixote, η οποία έχει συσταθεί σύμφωνα με το ολλανδικό δίκαιο και ελέγχεται από την οικογένεια Van Rappard¹⁸. Η Stichting Don Quixote ενεργεί ως απώτερη εταιρία συμμετοχών [...]. Σύμβουλος επενδύσεων της Rucio

¹⁷ Η Rucio έχει, επίσης, περιορισμένη παρουσία στην Ελλάδα μέσω της πώλησης των καλλυντικών προϊόντων με την επωνυμία Biologique Recherche και σε προϊόντα βιομηχανικού εξοπλισμού ξήρανσης που χρησιμοποιείται στη βιομηχανία κρέατος και επεξεργασίας ορυκτών, τα οποία εισάγονται στην Ελλάδα από την ολλανδική εταιρία Ventilex BV .

¹⁸ Σύμφωνα με την υπ' αριθ. πρωτ. 2839/13.5.2024 επιστολή παροχής στοιχείων, ο κ. Van Rappard κατέχει ποσοστό 39,6% επί της Stichting Don Quixote. Βλ. και σελ. 25 του Πληροφοριακού Δελτίου. [...] Επομένως, όσον αφορά στη Rucio, αυτή ελέγχεται έμμεσα από την οικογένεια Van Rappard. Ο κ. Van Rappard είναι ο UBO της εταιρείας και ο μοναδικός διευθυντής.

είναι η Imker Capital, [...] ¹⁹. Το διοικητικό συμβούλιο της Rucio αποτελείται από τους [...]. Τα ίδια ακριβώς φυσικά πρόσωπα συνθέτουν και το διοικητικό συμβούλιο της Rocinante.

Rocinante Investments S.a.r.l

11. Η Rocinante είναι εταιρία συμμετοχών, συσταθείσα στις 24.2.2011 στο Λουξεμβούργο και έχει παρουσία στην Ελλάδα μέσω της συμμετοχής της στη SoftOne από το 2021. Το μετοχικό της κεφάλαιο ανήκει κατά ποσοστό 100% στο μη κερδοσκοπικό ίδρυμα [...]. Σημειώνεται ότι το ίδρυμα δεν έχει δικαιούχους καθώς, σύμφωνα με τους σκοπούς του, τα κέρδη επανεπενδύονται ή δωρίζονται σε φιλανθρωπικές δράσεις. Το ίδρυμα διοικείται από [...] συμβούλιο, το οποίο, σύμφωνα με τους νόμους του Jersey, πρέπει να περιλαμβάνει ως εγκεκριμένο μέλος (qualified member) μια κανονιστικά ρυθμιζόμενη οντότητα, εν προκειμένω [...] ²⁰, [...]. Σύμβουλος επενδύσεων της Rocinante, όπως και της Rucio, είναι η Imker Capital ²¹ ενώ, όπως προαναφέρθηκε, το ΔΣ της αποτελείται από τα ίδια ακριβώς φυσικά πρόσωπα τα οποία συνθέτουν και το ΔΣ της Rucio ²².

Imker Capital LPP (Imker Capital)

12. Η Imker Capital, ως ιδρυτικός εταίρος, και οι Stichting Don Quixote (απώτερη μητρική της Rucio) και [...] (κάτοχος του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Rocinante), ως επενδυτές εταίροι (αποκαλούμενες από κοινού μαζί με τον ιδρυτικό εταίρο οι Εταίροι), έχουν συστήσει μια ένωση προσώπων (partnership), [...] (η Ένωση), με σκοπό τον εντοπισμό, τη διερεύνηση, αξιολόγηση, διαπραγμάτευση και διενέργεια επενδύσεων που συμφωνούνται από τους Εταίρους. Στην προκειμένη περίπτωση, η Imker Capital έχει δεσμευθεί, στο πλαίσιο της Ένωσης, να λειτουργεί ως σύμβουλος επενδύσεων στους επενδυτές εταίρους, οι οποίοι είναι οι απώτεροι μέτοχοι των Rucio και Rocinante, αντίστοιχα. Εφόσον οι προτάσεις γίνουν δεκτές, οι επενδύσεις υλοποιούνται μέσω της Rucio (από πλευράς της Stichting Don Quixote) ή/και μέσω της Rocinante ([...]) ²³ και κατά τούτο αποτελεί 'συνδεδετικό κρίκο' για τη διαπίστωση της κοινής επενδυτικής πορείας και των

¹⁹ Βλ Γνωστοποίηση Softone και Γνωστοποίηση Entersoft.

²⁰ Σύμφωνα με την υπ' αριθ. πρωτ. 3272/28.5.2024 απαντητική επιστολή, πρόκειται για δικηγορική εταιρία η οποία, στο πλαίσιο της επαγγελματικής της δραστηριότητας, παρέχει, έναντι αμοιβής, υπηρεσίες διακυβέρνησης [...] Πρόκειται για υπηρεσία την οποία [...] παρέχει σε πελάτη της, χωρίς η ίδια να αποκτά οποιοδήποτε οικονομικό συμφέρον επί της διαχείρισης της περιουσίας του ιδρύματος, και την οποία υπηρεσία δύναται να παρέχει και σε άλλες εταιρίες-πελάτες της, χωρίς αυτό να δημιουργεί σχέση 'κοινού' ελέγχου μεταξύ των πελατών της (δεν είναι, δηλαδή, συγκρίσιμο με την περίπτωση μετόχου με ελέγχουσες συμμετοχές σε περισσότερες εταιρίες, ο οποίος έχει οικονομικά συμφέροντα από τη διάθεση της περιουσίας αυτών).

²¹ Βλ. και Γνωστοποίηση SoftOne.

²² Βλ. Γνωστοποίηση SoftOne, υπ' αριθ. πρωτ. 2637/30.4.2024 απαντητική επιστολή των Μερών και Παράρτημα Κ.

²³ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 απαντητική επιστολή των Μερών.

κοινών οικονομικών συμφερόντων των Rucio και Rocinante²⁴.

13. Το καθεστώς ιδιοκτησίας και ελέγχου της Rucio, η διάρθρωση του ελέγχου της Rocinante και η σχέση με την Imker Capital παρουσιάζονται διαγραμματικά²⁵ κατωτέρω.

[...]

II.3. OLYMPIA GROUP LIMITED

14. Η Olympia συστάθηκε το 2005 και έχει έδρα στην Κύπρο. Αποτελεί τη μητρική εταιρία του διεθνούς επενδυτικού ομίλου Olympia (εφεξής «Όμιλος Olympia»). Ο Όμιλος Olympia δραστηριοποιείται, μέσω των θυγατρικών του, στους τομείς του λιανικού και ηλεκτρονικού εμπορίου, της ενέργειας, της διανομής, του λογισμικού και των εμπορικών ακινήτων (ανάπτυξη, επένδυση και διαχείριση ακινήτων). Στην αγορά επιχειρηματικού λογισμικού δραστηριοποιείται μέσω της SoftOne στην οποία συμμετέχει από το 2016 μέσω της, κατά 100% θυγατρικής της, Grey Squirrel Services Ltd με ποσοστό 33,34%, χωρίς δικαίωμα ελέγχου επ' αυτής, μέχρι σήμερα²⁶.
15. Σύμφωνα με τα Μέρη²⁷, ο έλεγχος επί του Ομίλου Olympia ασκείται ως εξής: το Folloe Trust αποτελεί ανέκκλητο εμπίστευμα διακριτικής ευχέρειας (irrevocable discretionary trust), και κατέχει, άμεσα και έμμεσα, την πλειοψηφία ([...]%) των μετοχών και δικαιωμάτων ψήφου του Ομίλου Olympia. Ακολούθως, η Rackham Trust Company S.A²⁸, αλλοδαπό νομικό πρόσωπο, αποτελεί τον εμπιστευματοδόχο του Folloe Trust²⁹ και ασκεί έμμεσα τον έλεγχο επί του Ομίλου

²⁴ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 απαντητική επιστολή των Μερών.

²⁵ Βλ. Παράρτημα Π της Γνωστοποίησης Entersoft.

²⁶ Βλ. Γνωστοποίηση Entersoft. Επίσης ο Όμιλος Olympia δραστηριοποιείται **(α)** στο λιανικό και ηλεκτρονικό εμπόριο προϊόντων τεχνολογίας, πολιτισμού, ψυχαγωγίας και οικιακών συσκευών, μέσω της αλυσίδας καταστημάτων υπό το εμπορικό σήμα Public στην Ελλάδα και στην Κύπρο. **(β)** στην παραγωγή και διανομή βιομηχανικών μπαταριών για τη βιομηχανία αποθήκευσης ενέργειας, μέσω της θυγατρικής εταιρίας με την επωνυμία «SUNLIGHT GROUP ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» (Sunlight) και των δικών της θυγατρικών, **(γ)** μέσω της Grey Squirrel, στην διανομή προϊόντων πληροφορικής υψηλής τεχνολογίας, καθώς και σε μπαταρίες, λαμπτήρες και οικιακές συσκευές, μέσω της εταιρίας με την επωνυμία «WESTnet DISTRIBUTION (ΓΟΥΕΣΤνετ ΝΤΙΣΤΡΙΜΠΟΥΣΙΟΝ) ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΑΝΟΜΩΝ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ» (Westnet), με παρουσία στην Ελλάδα, στην Κύπρο και στην Πολωνία. Διευκρινίζεται ότι η Westnet δεν αναπτύσσει δικό της λογισμικό, ούτε διαθέτει λογισμικό εφαρμογών στο οποίο δραστηριοποιείται η Entersoft **(δ)** μέσω της Grey Squirrel, στις επενδύσεις ακίνητης περιουσίας (real estate).

²⁷ Βλ. Γνωστοποίηση Entersoft.

²⁸ Βλ. σελ. 9 και 25 του Πληροφοριακού Δελτίου και την υπ' αριθ. πρωτ. 3272/28.5.2024 απαντητική επιστολή των Μερών, και Παράρτημα ΣΤ

²⁹ Γενικότερα για το θεσμό του trust (εμπίστευμα), σημειώνονται τα εξής: «ο όρος trust αναφέρεται στις έννομες σχέσεις που δημιουργούνται από ένα πρόσωπο, τον ιδρυτή, με πράξη εν ζωή ή αιτία θανάτου, όταν περιουσιακά αντικείμενα τίθενται υπό τον έλεγχο του trustee για το συμφέρον ενός άλλου προσώπου, του beneficiary ή για την εκπλήρωση ενός σκοπού». Το εμπίστευμα είναι μια νομική συμφωνία υπό την οποία ένα άτομο ή μια εταιρεία, ο εμπιστευματοπάροχος (settlor), μεταφέρει περιουσιακά στοιχεία μέσα στο εμπίστευμα (trust) και ένα άλλο άτομο ή εταιρεία, ο εμπιστευματοδόχος (trustee) συμφωνεί να κρατά αυτά τα περιουσιακά στοιχεία στο όνομά του για όφελος άλλων ατόμων, των δικαιούχων (beneficiaries), με συγκεκριμένους όρους και συγκεκριμένες εξουσίες που ορίζονται στο έγγραφο του εμπιστεύματος (trust deed). Τα περιουσιακά στοιχεία είναι εγγεγραμμένα και ανήκουν στον εμπιστευματοδόχο και αυτός έχει τη νομική υποχρέωση να διατηρεί αυτά τα αντικείμενα και τα έσοδα που απορρέουν από αυτά υπέρ των δικαιούχων. Δηλαδή, κατά τη νομολογία, το εμπίστευμα είναι ιδιοκτησιακό δικαίωμα που αποκτά

Olympia.

II.4. ENTERSOFT ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (Εταιρία-Στόχος I)

16. Η Entersoft, είναι μητρική εταιρία του Ομίλου Entersoft, με έδρα στην Αττική και είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Δραστηριοποιείται στον ευρύτερο κλάδο της πληροφορικής και ειδικότερα στην αγορά υπηρεσιών (εφαρμογών) και υπηρεσιών λογισμικού για επιχειρήσεις (EAS). Παρέχει, είτε η ίδια είτε μέσω των θυγατρικών της, προϊόντα λογισμικού συστήματος επιχειρησιακού σχεδιασμού (Enterprise Resource Planning -ERP), λογισμικού διαχείρισης πελατειακών σχέσεων (Customer Relation Management -CRM) και λογισμικού διαχείρισης εφοδιαστικής αλυσίδας (Supply Chain Management -SCM) διαθέσιμα για εγκατάσταση σε τοπική υποδομή (on premise) ή στο cloud, με άδεια χρήσης ή και ως υπηρεσία Software as a Service (SaaS)³⁰.
17. Κατά την ημερομηνία υποβολής της Γνωστοποίησης, η Unity κατείχε ποσοστό 37,26% του συνολικού καταβεβλημένου κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου επί της Entersoft. Ειδικότερα, επί της Entersoft, αρχικά κατείχε ποσοστό 33,58% η Verdalite, μητρική της Unity. Εν συνεχεία, η Verdalite συνέστησε την Unity και της μεταβίβασε το ποσοστό που κατείχε επί της εν λόγω εταιρίας. Σε συνέχεια της κατοχής από τη Verdalite άνω του 1/3 των δικαιωμάτων ψήφου επί της Entersoft, υπεβλήθη από μέρος της Unity, η οποία και αύξησε το ποσοστό που κατείχε στην Entersoft από 33,58% σε 37,26%, υποχρεωτική δημόσια πρόταση προς όλους τους κατόχους κοινών ονομαστικών, άυλων, μετά ψήφου μετοχών σύμφωνα με τον ν. 3461/2006, προκειμένου να αποκτήσει το σύνολο των μετοχών, οι οποίες αντιστοιχούν στο υπολειπόμενο ποσοστό 62,74% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και δικαιωμάτων ψήφου.

II.5. SOFTONE TECHNOLOGIES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ (Εταιρία-Στόχος II)

18. Η SoftOne ιδρύθηκε τον Ιούλιο του 2002 και έχει έδρα στην Αττική. Τόσο η ίδια όσο και μέσω των θυγατρικών της δραστηριοποιείται στον κλάδο της πληροφορικής και, δη, στην αγορά προϊόντων (εφαρμογών) και υπηρεσιών λογισμικού για επιχειρήσεις στην Ελλάδα και στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Ειδικότερα, η SoftOne αναπτύσσει και διαθέτει λογισμικό συστήματος επιχειρησιακού σχεδιασμού ERP, λογισμικό διαχείρισης πελατειακών σχέσεων (CRM), και λογισμικό διαχείρισης

ο εμπιστευματοδόχος, προκειμένου να διαχειριστεί την περιουσία των δικαιούχων προς όφελος αυτών. Άρα ο έλεγχος επί της περιουσίας του εμπιστευμάτος ασκείται από τον εμπιστευματοδόχο, ο οποίος είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση και διάθεση της περιουσίας σύμφωνα με τις επιθυμίες του ιδρυτή (settlor) και τον οργανισμό του εμπιστεύματος προς όφελος των ορισμένων από τον ιδρυτή δικαιούχων (beneficiaries)» Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 επιστολή παροχής στοιχείων των Μερών.

³⁰ Βλ. Γνωστοποίηση Entersoft. και την υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 επιστολή παροχής στοιχείων των Μερών.

εφοδιαστικής αλυσίδας (SCM) διαθέσιμο για εγκατάσταση σε τοπική υποδομή (on premise) ή στο cloud, με άδεια χρήσης ή και ως υπηρεσία SaaS. Για λόγους πληρότητας αναφέρεται ότι η SoftOne δευτερευόντως μεταπωλεί ορισμένα προϊόντα λογισμικού τρίτων εταιριών, ωστόσο, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην Γνωστοποίηση SoftOne³¹, η δραστηριότητα αυτή είναι πολύ περιορισμένη σε σχέση με τη συνολική της δραστηριότητα, η οποία συνίσταται στην πώληση των δικών της προϊόντων.

19. Η τρέχουσα μετοχική σύνθεση της SoftOne είναι η ακόλουθη³²

Μέτοχος	Ποσοστό
Rucio	21,21%
Rocinante	21,21%
Grey Squirrel Services Ltd	33,34%
Panwestern Holdings Limited	[...]%
Λοιποί Μέτοχοι	[...]%
Σύνολο	100%

Σύμφωνα με τα Μέρη, οι Rucio και Rocinante, ως ενιαία οικονομική οντότητα, ασκούν αρνητικό αποκλειστικό έλεγχο επί της Softone. Τον Οκτώβριο του 2021 οι δύο εταιρίες απέκτησαν συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο της SoftOne, μέσω της εξαγοράς μετοχών οι οποίες αντιπροσωπεύουν συνολικά ποσοστό περίπου 42,42%³³ του μετοχικού κεφαλαίου.

20. Το ΔΣ της εταιρίας απαρτίζεται³⁴ από τους [...]. Σύμφωνα με τα Μέρη³⁵, οι [...] είναι διορισμένοι από τις Rucio/Rocinante, οι [...] έχουν διορισθεί από την Olympia και [...] εκπροσωπεί την Panwestern Holdings Limited³⁶.

III. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

III.1. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

21. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 του ν. 3959/2011, συγκέντρωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση κατά την οποία ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μίας ή περισσότερων

³¹ Βλ. Γνωστοποίηση Entersoft. και Παράρτημα Σ της υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 απαντητικής επιστολής. Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία τα τρία τελευταία έτη το ποσοστό των πωλήσεων αυτών ανήλθε σε μόλις [...]%, [...]% και [...]% αντίστοιχα επί του συνόλου των πωλήσεων EAS της SoftOne.

³² Βλ. Γνωστοποίηση Entersoft.

³³ Βλ. Γνωστοποίηση Entersoft (Τμήμα 2.1.2).

³⁴ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2637/30.4.2024 απαντητική επιστολή και υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 επιστολή παροχής στοιχείων των Μερών.

³⁵ Βλ. Γνωστοποίηση Entersoft

³⁶ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 απαντητική επιστολή των Μερών.

άλλων επιχειρήσεων με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο. Ειδικότερα, συγκέντρωση υφίσταται εφόσον με την εκάστοτε υπό εξέταση πράξη επέρχεται μόνιμη μεταβολή ως προς τα (φυσικά ή νομικά) πρόσωπα που ασκούν έλεγχο ή ως προς την ποιότητα του ελέγχου που ασκείται επί της εταιρίας - στόχου.

22. Έλεγχο συνιστά η δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης, ενώ όσον αφορά τα μέσα απόκτησης ελέγχου στο άρθρο 5 παρ. 3 του ν.3959/2011 ορίζεται ότι ο έλεγχος δύναται να απορρέει μεταξύ άλλων από δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν την δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή στις αποφάσεις των οργάνων μίας επιχείρησης, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών.
23. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 5 του ν. 3959/2011, η δημιουργία κοινής επιχείρησης που εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής ενότητας αποτελεί συγκέντρωση κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου³⁷. Συνεπώς, οι προϋποθέσεις οι οποίες πρέπει να πληρούνται προκειμένου η δημιουργία κοινής επιχείρησης να συνιστά συγκέντρωση είναι: α) η άσκηση κοινού ελέγχου από τις μητρικές εταιρίες και β) η κοινή επιχείρηση να εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μίας αυτόνομης οικονομικής ενότητας, ήτοι να είναι λειτουργικά, και επομένως οικονομικά, αυτόνομη από επιχειρησιακή άποψη.
24. Ο έλεγχος μπορεί να είναι αποκλειστικός ή κοινός. Αποκλειστικός έλεγχος αποκτάται *de jure*³⁸ ή/και *de facto* εάν μία και μόνη επιχείρηση μπορεί να επηρεάσει καθοριστικά μια άλλη επιχείρηση, είτε όταν η αποκλειστικά ελέγχουσα επιχείρηση έχει την εξουσία να καθορίζει τις στρατηγικές εμπορικές αποφάσεις της αποκτώμενης επιχείρησης, είτε όταν ένας μόνο μέτοχος είναι σε θέση να προβάλλει αρνησικυρία στις στρατηγικές αποφάσεις μιας επιχείρησης, αλλά δεν έχει, από μόνος του, την εξουσία να επιβάλει τις εν λόγω αποφάσεις (αρνητικός αποκλειστικός έλεγχος)³⁹.
25. Η μετάβαση από τον αποκλειστικό στον κοινό έλεγχο θεωρείται ότι αποτελεί συγκέντρωση διότι μεταβάλλεται η ποιότητα του ελέγχου της ελεγχόμενης επιχείρησης, αφενός λόγω απόκτησης κοινού ελέγχου το πρώτον από μια νέα επιχείρηση και αφετέρου λόγω μεταβολής της κατάστασης για την μέχρι τότε ελέγχουσα επιχείρηση από αποκλειστικό σε κοινό έλεγχο επί της ελεγχόμενης επιχείρησης⁴⁰.

³⁷ Βλ. ενδεικτικά Ε.Α. 694/2019, παρ. 65.

³⁸ Ο αποκλειστικός έλεγχος αποκτάται *de jure* (σε νομική βάση), όταν η επιχείρηση αποκτά την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου μιας εταιρίας, μέσω συμβατικών διατάξεων, περιεχόμενων π.χ. στο καταστατικό της ή σε συμφωνητικό μετόχων.

³⁹ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παρ. 54.

⁴⁰ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παρ. 83 και παρ. 86, στην οποία αναφέρεται ότι η υφιστάμενη μέτοχος στο μέλλον θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα συμφέροντα ενός ή περισσότερων άλλων ελεγχόντων μετόχων, και είναι υποχρεωμένη να συνεργάζεται σε μόνιμη βάση με τον νέο μέτοχο, ενώ προηγουμένως, σε περίπτωση αποκλειστικού ελέγχου, μπορούσε να καθορίζει μόνη της τη στρατηγική συμπεριφορά της ελεγχόμενης επιχείρησης.

26. Κοινός έλεγχος υφίσταται όταν δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις ή πρόσωπα έχουν τη δυνατότητα να ασκούν από κοινού αποφασιστική επιρροή σε μια άλλη επιχείρηση. Ως αποφασιστική επιρροή με την έννοια αυτή νοείται, κατά κανόνα, η εξουσία αναστολής ενεργειών που καθορίζουν την εμπορική στρατηγική συμπεριφορά μιας επιχείρησης. Ο κοινός έλεγχος χαρακτηρίζεται από τη δυνατότητα δημιουργίας αδιεξόδου, λόγω της εξουσίας ενός ή περισσοτέρων μητρικών επιχειρήσεων να απορρίπτουν τις προτεινόμενες στρατηγικές αποφάσεις⁴¹. Ως εκ τούτου, οι μέτοχοι πρέπει να καταλήξουν σε μια από κοινού συνεννόηση για τον καθορισμό της εμπορικής πολιτικής της κοινής επιχείρησης και πρέπει να συνεργασθούν⁴². Η σαφέστερη μορφή κοινού ελέγχου υπάρχει όταν τα δικαιώματα ψήφου στην κοινή επιχείρηση ανήκουν εξίσου σε δύο μόνο μητρικές επιχειρήσεις. Στην περίπτωση αυτή, δεν είναι αναγκαίο να υπάρχει συμφωνία μεταξύ τους⁴³.
27. Κοινός έλεγχος υφίσταται και όταν οι μειοψηφούντες μέτοχοι έχουν πρόσθετα δικαιώματα, τα οποία τους επιτρέπουν την άσκηση αρνησικυρίας επί αποφάσεων, που έχουν ουσιώδη σημασία για την εμπορική στρατηγική συμπεριφορά της κοινής επιχείρησης. Τα δικαιώματα αρνησικυρίας μπορεί να προβλέπονται στο καταστατικό της κοινής επιχείρησης ή σε συμφωνία μεταξύ των επιχειρήσεων ή προσώπων που ασκούν τον κοινό έλεγχο (συμφωνίες μετόχων). Μπορεί, δε, να προκύπτουν από την ειδική πλειοψηφία που απαιτείται για τις αποφάσεις της γενικής συνέλευσης ή του διοικητικού συμβουλίου, στο βαθμό που οι ιδρυτικές επιχειρήσεις εκπροσωπούνται στο εν λόγω συμβούλιο⁴⁴. Τα ως άνω δικαιώματα αρνησικυρίας, τα οποία συνήθως συνεπάγονται κοινό έλεγχο, αφορούν σε αποφάσεις και θέματα, όπως ο προϋπολογισμός, το επιχειρηματικό σχέδιο, σημαντικές επενδύσεις ή ο διορισμός των ανώτερων διοικητικών στελεχών. Επιπλέον, για την

⁴¹ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παρ. 65 και νομολογία στην οποία παραπέμπει. Βλ. ΕΑ 626/2016, παρ. 110 και Ε.Α. 694/2019 παρ. 75. Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Επ. Μ.409- ABB/RENAULT AUTOMATION, παρ. 6 (η ύπαρξη κοινού ελέγχου θεμελιώθηκε στην ανάγκη ύπαρξης ομοφωνίας στο ΔΣ σε θέματα βασικά όπως ο διορισμός διευθύνοντος συμβούλου, η αποδοχή του προϋπολογισμού, η έγκριση δανείων και επενδύσεων) και COMP/M.4191-THALES/DCN, παρ. 9, στην οποία ο έλεγχος θεωρήθηκε κοινός λόγω απαιτούμενης ομοφωνίας επί του προϋπολογισμού και του τριετούς πλάνου.

⁴² Βλ. και υπόθεση T-282/02, Cementbouw Handel, σκ. 42, 52 και 67. Σημειώνεται ότι μόνο η δυνατότητα άσκησης της επιρροής αυτής και η απλή ύπαρξη των δικαιωμάτων αρνησικυρίας είναι αρκετή, χωρίς να είναι ανάγκη να αποδειχθεί ότι αυτός που αποκτά κοινό έλεγχο στην κοινή εταιρία θα ασκήσει πραγματικά την αποφασιστική του επιρροή. Για την ύπαρξη κοινού ελέγχου, δεν πρέπει να παρέχεται αποφασιστική ψήφος σε μία μόνο από τις μητρικές επιχειρήσεις, δεδομένου ότι αυτό θα οδηγούσε σε αποκλειστικό έλεγχο της επιχείρησης που διαθέτει την αποφασιστική ψήφο. Ωστόσο, μπορεί να υπάρχει κοινός έλεγχος, εφόσον η αποφασιστική αυτή ψήφος μπορεί να ασκηθεί μόνο μετά από διαβήματα διαιτησίας και προσπάθειες συνδιαλλαγής σε πολύ περιορισμένο πεδίο ή αν η χρήση της αποφασιστικής ψήφου ενεργοποιεί δικαίωμα πώλησης που συνεπάγεται σοβαρή οικονομική επιβάρυνση ή εάν η αμοιβαία αλληλεξάρτηση των ιδρυτικών εταιριών θα καθιστούσε απίθανη την χρήση αυτής της αποφασιστικής ψήφου, βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παρ. 82.

⁴³ Ωστόσο, τυχόν υφιστάμενη επίσημη συμφωνία πρέπει να είναι συνεπής προς την αρχή της ισότητας μεταξύ των μητρικών επιχειρήσεων, ορίζοντας, για παράδειγμα, ότι καθεμία δικαιούται να έχει τον ίδιο αριθμό εκπροσώπων στα διαχειριστικά όργανα και ότι κανένα από τα μέλη δεν έχει αποφασιστική ψήφο, βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παρ. 64.

⁴⁴ Βλ. Ε.Α. 587/2014, 694/2019, παρ. 76, ενδεικτικά απόφαση Ε.Επ. IV/M.970 - TKS/ITW Signode/ Titan, παρ. 9, Ε.Επ. IV/M.1471- STATOIL/ICA/JV, παρ. 8-9.

άσκηση του κοινού ελέγχου δεν απαιτείται να έχουν οι επιχειρήσεις εξουσία άσκησης αποφασιστικής επιρροής στην καθημερινή λειτουργία της επιχείρησης⁴⁵.

28. Για την απόκτηση κοινού ελέγχου ο μειοψηφών μέτοχος δεν απαιτείται να έχει όλα τα προαναφερθέντα δικαιώματα αρνησικυρίας. Αρκεί και η ύπαρξη ορισμένων μόνο ή ακόμα και ενός από τα δικαιώματα αυτά. Κατά πόσον αυτό ισχύει ή όχι εξαρτάται από το συγκεκριμένο περιεχόμενο του ίδιου του δικαιώματος αρνησικυρίας, καθώς και από τη σημασία που έχει στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επιχειρηματικής δραστηριότητας της κοινής επιχείρησης⁴⁶.
29. Εν προκειμένω, οι γνωστοποιηθείσες πράξεις αφορούν α) στην έμμεση απόκτηση κοινού ελέγχου από τις Olympia και Rucio και άμεσα από την Unity επί της Entersoft και β) στην απόκτηση κοινού ελέγχου από τις Rucio, Rocinante και Grey Squirrel επί της Softone, η οποία προηγουμένως τελούσε υπό τον αρνητικό αποκλειστικό έλεγχο των από κοινού ενεργουσών Rucio και Rocinante. Συνεπώς, πρόκειται για μεταβολή της ποιότητας του ελέγχου επί των Εταιριών – Στόχων, η οποία συνεπάγεται την δημιουργία κοινών επιχειρήσεων, μεταβολή και απόκτηση που λαμβάνει χώρα δυνάμει του πλέγματος των ανωτέρω συμφωνιών. Ως εκ τούτου, προκειμένου να αξιολογηθεί εάν υφίσταται συγκέντρωση, δέον να εξετασθεί αφενός η ύπαρξη του κοινού ελέγχου επί των Entersoft και Softone και αφετέρου η ύπαρξη λειτουργικής και οικονομικής αυτονομίας των εταιριών – στόχων έναντι των μητρικών τους, καθώς και η σύνδεση μεταξύ των εν λόγω πράξεων, τα οποία και εξετάζονται κατωτέρω.

III.1.1 ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΛΛΗΛΕΝΔΕΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

30. Δύο ή περισσότερες πράξεις μπορούν να θεωρηθούν ότι έχουν ενιαίο χαρακτήρα και συνεπώς συνιστούν μια μόνη συγκέντρωση, εφόσον είναι αλληλένδετες. Αλληλένδετες θεωρούνται δύο ή περισσότερες πράξεις, εφόσον συνδέονται κατά τρόπο ώστε η μία δεν θα είχε πραγματοποιηθεί χωρίς την άλλη και ο έλεγχος αποκτάται από την ίδια ή τις ίδιες επιχειρήσεις⁴⁷. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον Κανονισμό Συγκεντρώσεων: «...αντιμετωπίζονται ως ενιαία συγκέντρωση οι πράξεις οι οποίες είναι στενά συναφείς υπό την έννοια ότι συνδέονται υπό όρους ή λαμβάνουν τη μορφή μιας σειράς πράξεων σε τίτλους, που πραγματοποιούνται εντός ευλόγως βραχείας προθεσμίας»⁴⁸.
31. Η εκτίμηση περί του ενιαίου χαρακτήρα των πράξεων αποσκοπεί στον προσδιορισμό, με βάση τις πραγματικές περιστάσεις κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης και με σκοπό να αναζητηθεί η

⁴⁵ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παρ. 67.

⁴⁶ Ο.π. παρ. 67.

⁴⁷ Βλ. σημεία 36 επ. και ιδίως 36, 38,41, 43 και 44 της Κωδικοποιημένης Ανακοίνωσης Δικαιοδοσίας.

⁴⁸ Προοίμιο σημ. 20 Κανονισμού Συγκεντρώσεων 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («Κανονισμός Συγκεντρώσεων») (ΕΕ 29.01.2004 L 024/1).

οικονομική πραγματικότητα στην οποία στηρίζονται οι πράξεις, του οικονομικού σκοπού που επιδιώκουν τα μέρη, εξετάζοντας- εφόσον υπάρχουν πολλές νομικά διακριτές συναλλαγές-, αν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ήταν διατεθειμένες να πραγματοποιήσουν κάθε μία συναλλαγή χωριστά ή αν, αντιθέτως, κάθε συναλλαγή αποτελεί απλώς ένα στοιχείο μίας πολυπλοκότερης πράξης, χωρίς την οποία η σχετική πράξη δεν θα είχε πραγματοποιηθεί από τα μέρη⁴⁹.

32. Ουσιώδες εννοιολογικό στοιχείο των πράξεων αυτών και της κρίσης περί του ενιαίου χαρακτήρα τους είναι οι πράξεις αυτές να συνδέονται μεταξύ τους υπό όρους, ήτοι να υφίσταται μεταξύ τους αμοιβαία αλληλεξάρτηση, έτσι ώστε καμία από τις πράξεις δεν θα λάμβανε χώρα χωρίς τις άλλες, στη βάση και του οικονομικού σκοπού που επιδιώκουν τα μέρη. Ο ενιαίος χαρακτήρας των πράξεων διαπιστώνεται, συνήθως, όταν αυτές συνδέονται de jure, δηλαδή, όταν οι ίδιες οι συμφωνίες συνδέονται μεταξύ τους με αμοιβαίους όρους, ή de facto, δηλαδή στη βάση των ειδικότερων περιστάσεων που συντρέχουν και επιτρέπουν να συναχθεί, από οικονομικής άποψης, η κατ' ανάγκη αλληλεξάρτηση των πράξεων μεταξύ τους σε πραγματική βάση^{50,51}. Περαιτέρω και προκειμένου να αντιμετωπισθούν ως ενιαία συγκέντρωση θα πρέπει ο έλεγχος να αποκτάται εντέλει από την ίδια επιχείρηση ή επιχειρήσεις⁵².
33. Δεδομένης και της, κατά τα αμέσως κατωτέρω, επικαλούμενης και από τα Μέρη στενής συνάφειας μεταξύ των γνωστοποιηθεισών πράξεων, καθώς και της εξάρτησης της συγκέντρωσης SoftOne από τη συγκέντρωση Entersoft, δέον όπως εξετασθεί η πλήρωση των ως άνω προϋποθέσεων για το χαρακτηρισμό αυτών ως αλληλένδετων.

Επί της απαιτούμενης αλληλεξάρτησης μεταξύ των πράξεων

34. Η εξάρτηση της συγκέντρωσης SoftOne από τη συγκέντρωση Entersoft προκύπτει de jure, εκ του

⁴⁹ Βλ. υπόθεση T-282/02 Cementbouw κατά Επιτροπής, σκ. 106

⁵⁰ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, παρ. 39 και 43 επόμενες. Βλ. επίσης Levy, Nicholas, European Merger Control Law: A Guide to the Merger Regulation, 2023, παρ. 5.04 και Gotz Dauz and Christofer Jones, EU Competition Law, Mergers and Acquisitions, Claeys & Casteels, second ed, 2.96, 2.97, 2.98.

⁵¹ Βλ. συναφώς την απόφαση M. 4338- CIVEN/ WARBURG PINCUS/ CASEMA/ MULTICABEL, παρ. 6-9, στην οποία οι συναλλαγές θεωρήθηκαν αλληλένδετες για τους ακόλουθους, μεταξύ άλλων, λόγους: Ο συμβατικός όρος προέβλεπε ότι η απόκτηση του κοινού ελέγχου από την Civen επί της Multikabel τελούσε υπό τον όρο της άνευ όρων (δεσμεύσεων) έγκρισης της κοινής απόκτησης της Casema από την Civen και την Warburg Pincus από την αρμόδια αρχή ανταγωνισμού και της συναφούς δυνατότητας άμεσης ολοκλήρωσής της. Δηλαδή μετά την έγκριση της ως άνω κοινής απόκτησης, τα ίδια μέρη έπρεπε να προχωρήσουν τη συναλλαγή Mutlikabel. Δεύτερον, η νομική αυτή προϋπόθεση αντανάκλούσε τους οικονομικούς λόγους για τους οποίους τα μέρη προχώρησαν σε αυτές τις συναλλαγές. Οι γνωστοποιούμενες επικαλούνταν συνέργειες κυρίως αναφορικά με λειτουργικά έξοδα και έξοδα δικτύου, η φύση του ελέγχου που θα ασκούνταν από τις γνωστοποιούμενες θα ήταν η ίδια και για τις δύο συναλλαγές, ενώ επιπλέον οι δύο εταιρίες – στόχοι δραστηριοποιούνταν στις ίδιες προϊόντικές αγορές καθώς προσέφεραν τον ίδιο τύπο υπηρεσιών. Βλ. επίσης την M. 2926 – EQT / H&R/ DRAGOGO, παρ. 8-12, στην οποία οι συναλλαγές κρίθηκαν αλληλένδετες, καθώς συνδέονταν με νομική προϋπόθεση τιθέμενη στα σχετικά συμβατικά κείμενα, η οποία βασιζόταν στους οικονομικούς λόγους των συναλλαγών, ενώ για τον βασικό μέτοχο της Dragoco, αποτελούσε μη διαπραγματεύσιμη προϋπόθεση της συναλλαγής η απόκτηση της H&R από την EQT προκειμένου η τελευταία να αποκτήσει την Dragoco. Στην εν λόγω απόφαση, συνεκτιμήθηκαν και οι χρηματοδοτικές φάσεις συνθήκες, καθώς και το γεγονός της ταυτόχρονης ολοκλήρωσης των συναλλαγών.

⁵² Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παρ. 41 και 44.

γεγονότος ότι σχετικός όρος περιλαμβάνεται ρητά στο Συμφωνητικό SoftOne 2024⁵³. [...]. Αντίστροφος όρος δεν έχει τεθεί στη σχετική συναλλαγή και τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στην απόκτηση της Entersoft, καθώς η εν λόγω συναλλαγή διενεργείται μέσω υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης αγοράς μετοχών και δεν επιτρέπεται εκ του νόμου η ύπαρξη αιρέσεων, πλην όσων αφορούν σε τυχόν χορηγήσεις διοικητικών αδειών⁵⁴.

35. Περαιτέρω, η σύνδεση και η στενή συνάφεια μεταξύ των δύο συναλλαγών αναγνωρίζεται ρητά από τα ίδια τα Μέρη, τα οποία αναφέρουν ότι οι δύο γνωστοποιηθείσες συναλλαγές *«εκφράζουν και αντικατοπτρίζουν συνδυαστικά την πρόθεση και συμφωνία των γνωστοποιούντων μερών [ήτοι, αφενός της Olympia Group Ltd, επικεφαλής του Ομίλου Olympia [...], και, αφετέρου, των «συνδεδεμένων», για τους σκοπούς δικαίου του ανταγωνισμού, επιχειρήσεων Rucio Investment Sarl και Rocinante Investments Sarl] για επέκταση της συν- επένδυσής τους και κοινής δραστηριοποίησής τους στην αγορά λογισμικού στην Ελλάδα και το εξωτερικό»*⁵⁵. Την πρόθεση αυτή επικαλούνται ως στρατηγικό και οικονομικό λόγο για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης Softone⁵⁶, στο πλαίσιο δε της συνάφειας μεταξύ των πράξεων, τα Μέρη αιτήθηκαν τη συνεξέταση των δύο συναλλαγών⁵⁷. [...]⁵⁸.
36. Τα ανωτέρω εξάλλου επιβεβαιώνονται και από ένα σύνολο εσωτερικών εγγράφων των Μερών αναφορικά με τις σκοπούμενες συναλλαγές, από τα οποία προκύπτει η πρόθεσή τους για τη δημιουργία μιας κοινής δομής των δύο εταιριών, SoftOne και Entersoft, και ενός διεθνούς παίκτη ERP, [...]⁵⁹, [...]. [...]⁶⁰, [...]. [...]⁶¹. [...]⁶². [...]⁶³ [...]⁶⁴. Από τα προαναφερόμενα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι οι εν λόγω συναλλαγές συνδέονται αμοιβαία ως προς την οικονομική πραγματικότητα στην οποία στηρίζονται, ήτοι τελούν σε σχέση αλληλεξάρτησης μεταξύ τους σε οικονομική βάση.
37. Ως προς τη χρονική σύνδεση μεταξύ των δύο πράξεων, σημειώνεται, ότι πέραν της χρονικής εγγύτητας των αναφερθέντων εσωτερικών εγγράφων κατά το σχεδιασμό των υπό εξέταση συναλλαγών, τα οποία συνηγορούν υπέρ της θεώρησης των γνωστοποιηθεισών συγκεντρώσεων ως μίας πράξης, υφίσταται και χρονική εγγύτητα μεταξύ της από 2.3.2024 συμφωνίας Ανέκκλητων

⁵³ Βλ. Παράρτημα Η της Γνωστοποίησης SoftOne.

⁵⁴ Βλ. άρθρο 22 του Ν. 3461/2006 και υπ' αριθ. πρωτ. 2637/30.4.2024 επιστολή παροχής στοιχείων των Μερών.

⁵⁵ Βλ. Γνωστοποίηση SoftOne.

⁵⁶ Βλ. Γνωστοποίηση SoftOne.

⁵⁷ Βλ. Γνωστοποίηση SoftOne.

⁵⁸ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2637/30.4.2024 επιστολή παροχής στοιχείων των Μερών.

⁵⁹ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 και υπ' αριθ. πρωτ. 2886/14.5.2024 επιστολές παροχής στοιχείων.

⁶⁰ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2839/13.5.2024 και την υπ' αριθ. πρωτ. 3272/28.5.2024 επιστολή παροχής στοιχείων των Μερών.

⁶¹ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2839/13.5.2024 επιστολή παροχής στοιχείων των Μερών.

⁶² Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2839/13.5.2024 επιστολή παροχής στοιχείων των Μερών.

⁶³ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2839/13.5.2024 επιστολή παροχής στοιχείων των Μερών.

⁶⁴ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 επιστολή παροχής στοιχείων των Μερών.

Δεσμεύσεων για την απόκτηση της Entersoft (και της σε συνέχεια αυτής από 29.3.2024 Ανακοίνωσης για την υποβολή δημόσιας πρότασης αγοράς μετοχών της Entersoft) και της σύναψης του από 4.4.2024 ιδιωτικού συμφωνητικού μεταξύ των Rucio, Rocinante και Grey Squirrel για την απόκτηση του κοινού ελέγχου επί της SoftOne, η οποία εξάλλου θα ολοκληρωθεί μόνο εφόσον εγκριθεί η απόκτηση της Entersoft από την Ε.Α. Συνεπώς και η ολοκλήρωση των εν λόγω συναλλαγών θα λάβει χώρα σε άμεση χρονική σύνδεση μεταξύ τους.

38. Συνοψίζοντας, εκ των ανωτέρω προκύπτει de facto αλληλεξάρτηση των εν λόγω συναλλαγών καθώς αυτές αποτελούν μέρος ενός ενιαίου και συνολικού επιχειρηματικού σχεδίου, το οποίο σκοπό έχει την επέκταση της δραστηριοποίησης των Μερών στην αγορά λογισμικού στην Ελλάδα και το εξωτερικό με τη δημιουργία ενός διεθνούς παίκτη ERP. Όπως αποτυπώνεται σε όλα τα εσωτερικά έγγραφα που αφορούν στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση των συναλλαγών, αυτές αποτελούν τα δύο διακριτά τμήματα μιας ενιαίας συναλλαγής, η οποία σκοπό έχει εντέλει οι δύο εταιρίες να αποτελέσουν μία ενιαία επιχειρηματική οντότητα δραστηριοποιούμενη στην αγορά του επιχειρηματικού λογισμικού υποκείμενη υπό τον κοινό έλεγχο των Γνωστοποιουσών. Κατά συνέπεια, πληρούται το κριτήριο του αλληλένδετου χαρακτήρα τους.

Επί της ταυτότητας των Μερών

39. Όπως προαναφέρθηκε, στις υπό εξέταση συναλλαγές, οι αποκτώσες επιχειρήσεις είναι: α) στη Γνωστοποίηση Entersoft, η Unity, η οποία είναι εξ ολοκλήρου θυγατρική της Verdalite, η οποία Verdalite ελέγχεται από κοινού⁶⁵ από τις Rucio και τον Όμιλο Olympia, και β) στη Γνωστοποίηση SoftOne, η Grey Squirrel, η οποία είναι εξ ολοκλήρου θυγατρική του Ομίλου Olympia και οι Rucio/Rocinante ενεργούσες από κοινού. Ως εκ τούτου, υφίσταται ταυτότητα προσώπων σε επίπεδο Ομίλου Olympia. Ως προς την ταυτότητα προσώπων σε επίπεδο ομίλου για τις εταιρίες Rucio και Rocinante, λεκτέα είναι τα ακόλουθα:
40. Κατά δήλωση των Μερών, οι εταιρίες Rucio/ Rocinante αποτελούν συνδεδεμένες επιχειρήσεις και κατά τούτο ενιαία οικονομική οντότητα. Και αυτό διότι, μολονότι μη συνδεόμενες μεταξύ τους με σχέση μητρικής -θυγατρικής και μη έχουσες την ίδια μετοχική σύνθεση, αποτελούν, ωστόσο, νομικά πρόσωπα, τα οποία συνδέονται με την διαχείριση της προσωπικής περιουσίας της [...] μέσω της ένωσης [...]. Την εν λόγω ένωση έχουν συστήσει τα ιδρύματα Stichting Don Quixote και [...] (στα οποία ανήκουν αντίστοιχα οι Rucio και Rocinante) με την Imker Capital, η οποία και ενεργεί ως σύμβουλος επενδύσεων των εν λόγω οργανισμών⁶⁶. Περαιτέρω, οι Rucio/ Rocinante έχουν

⁶⁵ Επί του κοινού ελέγχου επί της Verdalite και κατ' αποτέλεσμα και επί της Entersoft, βλ. κατωτέρω υπό ενότ. III.1.2.

⁶⁶ Κατά τα αναλυτικώς παρατιθέμενα στην Ενότητα «Συμμετέχοντα Μέρη». Βλ. συναφώς και τη σελ. 7 της Γνωστοποίησης Entersoft.

κοινή έδρα⁶⁷, ενώ και τα μέλη του ΔΣ τους συμπίπτουν απόλυτα⁶⁸, γεγονός το οποίο, όπως αναφέρουν χαρακτηριστικά οι Γνωστοποιούσες, «εξασφαλίζει ακριβώς την ευθυγράμμιση των αποφάσεων ΔΣ των δύο εταιριών». Ειδικότερα, τα Μέρη αναφέρουν ότι, εφόσον οι προτάσεις της Imker Capital γίνουν δεκτές από τις Rucio και Rocinante, οι επενδύσεις υλοποιούνται μέσω της Rucio (από πλευράς της Stichting Don Quixote) ή/και μέσω της Rocinante ([...])⁶⁹. Χαρακτηριστικό παράδειγμα της κοινής δράσης των δύο εταιριών είναι το γεγονός ότι για τις υπό κρίση συναλλαγές τα αντίστοιχα ΔΣ συνεδρίασαν την ίδια ακριβώς ημέρα, με την ίδια σύνθεση και υιοθέτησαν παρόμοιες αποφάσεις⁷⁰. Αντίστοιχα και οι συνεδριάσεις και αποφάσεις ΔΣ των δύο εταιριών για τη συμμετοχή τους στη SoftOne, επί της οποίας, όπως προαναφέρθηκε, ασκούν αρνητικό αποκλειστικό έλεγχο, λαμβάνουν χώρα την ίδια ημέρα σε διαδοχικές συνεδριάσεις με τη συμμετοχή των ίδιων ακριβώς προσώπων⁷¹. Είναι ομοίως χαρακτηριστικό ότι τόσο την από 28.2.2024 επιστολή προθέσεως όσο και τις από 2.3.2024 Συμφωνίες Ανέκκλητων Δεσμεύσεων με τους μετόχους της SoftOne δεν τις υπογράφει η Rucio, αλλά η Imker Capital, στοιχείο το οποίο, επίσης, καταδεικνύει την αντιμετώπιση των Rucio και Rocinante ως ενιαίας οντότητας, η οποία ενεργεί μέσω της Imker Capital αλλά και, κατά δήλωση των Μερών, την άμεση σχέση μεταξύ των συναλλαγών και τη θεώρησή τους ως μίας ενιαίας συναλλαγής.

41. Ομοίως τα Μέρη αναφέρουν ότι «οι Rucio και Rocinante ως «συνδεδεμένες» επιχειρήσεις, προχώρησαν σε από κοινού επένδυση στη SoftOne και κατέστησαν, από κοινού, ο μεγαλύτερος μέτοχος μειοψηφίας αυτής, στο πλαίσιο δε της συμφωνίας μετόχων [...] δεσμεύονται να ενεργούν από κοινού ως ενιαία οντότητα έναντι των υπολοίπων μετόχων⁷². Συγκεκριμένα, η λειτουργία των Rucio και Rocinante ως ενιαίας οντότητας εμφανίζεται στη Συμφωνία Μετόχων SoftOne 2021 και το περιεχόμενο αυτής⁷³, καθώς το αποκτηθέν από αυτές ποσοστό αναφέρεται συνολικά και όχι για

⁶⁷ Βλ. σελ. 4 Γνωστοποίησης SoftOne.

⁶⁸ Βλ. σελ. 7 Γνωστοποίησης Entersoft και σελ. 12 Γνωστοποίησης SoftOne, την υπ' αριθ. πρωτ. 2637/30.4.2024 επιστολή παροχής στοιχείων για τη Γνωστοποίηση SoftOne, και τα προσκομισθέντα με την εν λόγω επιστολή ως Παράρτημα Κ αποσπάσματα από το Μητρώο Εμπορίου και Εταιριών του Λουξεμβούργου με τη σύνθεση ΔΣ αυτών.

⁶⁹ Βλ. και υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 και 2637/30.4.2024 επιστολές παροχής στοιχείων.

⁷⁰ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 επιστολή παροχής στοιχείων.

⁷¹ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3268/28.5.2024 και 3272/28.5.2024 επιστολές παροχής στοιχείων.

⁷² Βλ. Γνωστοποίησης Entersoft, ομοίως Γνωστοποίησης SoftOne, καθώς και τις υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 και 3268/28.5.2024 επιστολές παροχής στοιχείων των Μερών. Βλ. επίσης τη δήλωση των Γνωστοποιουσών ότι οι δύο εταιρίες λειτουργούν ως «ενιαίο σχήμα», που περιλαμβάνεται στις υπ' αριθ. πρωτ. 3268/28.5.2024 και 3272/28.5.2024 επιστολές παροχής στοιχείων των μερών για τις Γνωστοποιήσεις SoftOne και Entersoft αντίστοιχα ενώ συναφώς αναφέρουν ότι «Πρόκειται, επομένως, για εταιρίες οι αποφάσεις επί της στρατηγικής εμπορικής πολιτικής των οποίων λαμβάνονται από τα διοικητικά τους συμβούλια, τα οποία αποτελούνται από ακριβώς τα ίδια φυσικά πρόσωπα. Κατά τούτο, οι Rucio και Rocinante θα πρέπει να θεωρούνται ως «συνδεδεμένες» επιχειρήσεις που, για τους σκοπούς του δικαίου του ανταγωνισμού, υπάγονται υπό κοινό καθεστώς ελέγχου και αντιμετωπίζονται ενιαία [...]. Καιτίοι, δηλαδή, δεν έχουν σχέση μητρικής – θυγατρικής και δεν έχουν ίδια μετοχική σύνθεση, οι εταιρίες Rucio και Rocinante θεωρούνται ως «συνδεδεμένες» επιχειρήσεις και, ως εκ τούτου, αντιμετωπίζονται ως ενιαία οντότητα για τους σκοπούς του δικαίου του ανταγωνισμού.»

⁷³ Προσκομισθείσα ως Παράρτημα Θ της Γνωστοποίησης SoftOne.

εκάστη ξεχωριστά στο Προοίμιο της Συμφωνίας⁷⁴, ενώ ρητά αναφέρεται στους όρους αυτής ότι λογίζονται ως ένας μέτοχος⁷⁵, αναφερόμενος ως «Imker», όπως άλλωστε από κοινού ως «Imker» αναφέρονται και στο Συμφωνητικό Softone 2024. Στο πλαίσιο, δε, του κατεχόμενου από αυτές ποσοστού μετοχικού κεφαλαίου επί της SoftOne, υπολογιζομένου αθροιστικά, διορίζουν [...] μέλη στο ΔΣ της SoftOne. Αντίθετα, σε περίπτωση που οι Rucio και Rocinante δεν ήθελε θεωρηθούν ως ενιαία οντότητα αλλά ανεξάρτητοι μέτοχοι, θα δικαιούνταν να διορίσουν από [...] ΔΣ η κάθε μία, βάσει του κατεχόμενου ποσοστού της κάθε μίας στην Softone αλλά και βάσει των προβλέψεων της Συμφωνίας Μετόχων SoftOne 2021⁷⁶, και όχι [...] όπως συμβαίνει εν προκειμένω.

42. Ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπόψιν τους οικονομικούς δεσμούς και τα κοινά συμφέροντα των εν λόγω εταιριών μέσω της Imker Capital, τα κοινά μέλη ΔΣ, τους δεσμούς κάθε μίας με την [...], και κατά τούτο θεωρούμενων των Rucio και Rocinante, κατά τα ανωτέρω και κατά δήλωση των Μερών, ως ενιαίας οντότητας, υφίσταται ταυτότητα προσώπων και για τις εν λόγω εταιρίες και κατά συνέπεια υφίσταται ταυτότητα προσώπων και για τις δύο συναλλαγές Entersoft και Softone.

Συμπέρασμα

43. Ενόψει των ανωτέρω, ήτοι της χρονικής εγγύτητας μεταξύ των δύο συναλλαγών, της εντός του περιγραφόμενου οικονομικού πλαισίου εξάρτησης, κατά τα ως άνω, κάθε συναλλαγής από την άλλη και της ταυτότητας μεταξύ των εταιριών οι οποίες αποκτούν τον κοινό έλεγχο επί των Entersoft και SoftOne σε επίπεδο ομίλου, οι εν λόγω πράξεις θεωρούνται αλληλένδετες, επιφέρουν μεταβολή στη διάρθρωση της αγοράς ως σύνολο πράξεων και αντιμετωπίζονται ως μία ενιαία συγκέντρωση. Σε κάθε περίπτωση η από κοινού εξέταση των συναλλαγών αποτέλεσε και ρητό αίτημα των Γνωστοποιουσών, ακριβώς λόγω της συνάφειας μεταξύ αυτών και του ενιαίου σχεδιασμού τους⁷⁷. Πράγματι η συνεξέταση των εν λόγω συναλλαγών⁷⁸ κρίνεται σκόπιμη ακριβώς λόγω της συνάφειας μεταξύ τους και της αναγκαιότητας συνολικής θεώρησης των σχετικών, με τις υπό κρίση συναλλαγές, αγορών και αξιολόγησης των επιπτώσεων των πράξεων σε αυτές⁷⁹.

III.1.2 ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

44. Ακολούθως εξετάζεται η απόκτηση κοινού ελέγχου επί της Entersoft και επί της SoftOne.

⁷⁴ [...] Παράρτημα Θ της υπ' αριθ. πρωτ. 2839/13.5.2024 επιστολής παροχής στοιχείων για τη Γνωστοποίηση Entersoft.

⁷⁵ Βλ. όρο 3.1 της Συμφωνίας Μετόχων SoftOne 2021.

⁷⁶ Καθώς σύμφωνα με τον όρο 3.1 της Συμφωνίας Μετόχων SoftOne 2021 οι μέτοχοι με ποσοστό από [...] έως [...] διορίζουν από [...] ΔΣ.

⁷⁷ Βλ. Γνωστοποίηση SoftOne.

⁷⁸ Βλ. άρθρο 21 (παρ. 1) του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΑ (ΦΕΚ Β 1790/21.3.2023) «Η Επιτροπή μπορεί αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτημα του Εισηγητή ή της Γενικής Διεύθυνσης ή των μερών να διατάξει τη συνεκδίκαση ή το χωρισμό υποθέσεων που έχουν εισαχθεί ενώπιόν της, εφόσον αυτό κρίνεται σκόπιμο για οποιοδήποτε διαδικαστικό ή ουσιαστικό λόγο».

⁷⁹ Με το υπ' αριθ. 29/23.05.2024 πρακτικό της Ολομέλειας, έγινε δεκτό το αίτημα συνεξέτασης.

Απόκτηση κοινού ελέγχου επί της Entersoft

45. Εν προκειμένω, οι μετοχές επί της Entersoft θα αποκτηθούν από την Unity, η οποία μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, ακόμη και στην περίπτωση που η δημόσια πρόταση αγοράς μετοχών δεν γίνει δεκτή από κανέναν άλλο μέτοχο της εταιρίας παρά μόνον από όσους έχουν δεσμευθεί με τις από 2.3.2024 συμφωνίες ανέκκλητων δεσμεύσεων, θα αποκτήσει ποσοστό μετοχών τουλάχιστον [...]%, δυνάμει, δε, του εν λόγω ποσοστού θα κατέχει την (σχεδόν απόλυτη) πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της Entersoft και συναφώς τον έλεγχο επί αυτής. Η Unity αποτελεί εξ ολοκλήρου θυγατρική εταιρία της Verdalite. Η εν λόγω εταιρία ελέγχεται από τις εταιρίες Olympia και Rucio, κατά ποσοστό 50% έκαστη. Η κατοχή του εν λόγω ποσοστού από καθεμία εκ των ανωτέρω αναφερόμενων εταιριών αποτελεί την σαφέστερη περίπτωση κοινού ελέγχου⁸⁰ και προσδίδει κοινό έλεγχο επί της Verdalite. Σύμφωνα με το καταστατικό της Verdalite, οι αποφάσεις τόσο στο πλαίσιο του ΔΣ όσο και στο πλαίσιο της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται με πλειοψηφία των συμβούλων, ενώ οι σύμβουλοι εκλέγονται από τη ΓΣ, με τη σύμφωνη γνώμη και των δύο μετόχων, ο δε Πρόεδρος εκλέγεται από τους Συμβούλους. Επομένως, το ΔΣ της εταιρίας θα αποτελείται πάντα κατά 50% από μέλη της Olympia και κατά 50% από μέλη της Rucio ενώ δεν υφίσταται επί του παρόντος οποιαδήποτε συμφωνία για την περαιτέρω ρύθμιση των σχέσεων μεταξύ των μετόχων⁸¹. Επί τη βάση των ανωτέρω, ήτοι της κατοχής από εκάστη εκ των εταιριών- μετόχων της Verdalite, Olympia και Rucio, ποσοστού 50% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας και του διορισμού των μελών ΔΣ της εταιρίας εξ ημισείας από τις μετόχους, υφίσταται κοινός έλεγχος της Olympia και Rucio επί της Verdalite και εμμέσως, μέσω της Unity, επί της Entersoft.

Απόκτηση κοινού ελέγχου επί της SoftOne

46. Η SoftOne τελεί επί του παρόντος υπό τον αρνητικό αποκλειστικό έλεγχο των Rucio/ Rocinante, όπως προκύπτει από τη Συμφωνία Μετόχων SoftOne 2021, η οποία συνήφθη μεταξύ των μετόχων Grey Squirrel, Rucio, Rocinante, Panwestern Holdings Limited, και του [...], ήτοι μετόχων εκπροσωπούμενων σχεδόν το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας, καθώς και – των εκ τρίτου συμβαλλομένων- [...] και της SoftOne, προκειμένου να καθοριστούν το γενικό πλαίσιο και οι αρχές της συνεργασίας τους καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους⁸².

Ειδικότερα, οι Rucio/ Rocinante, οι οποίες, όπως αναλύεται ανωτέρω, λειτουργούν ως ενιαία οντότητα έναντι της SoftOne, κατά τις ρητές προβλέψεις της Συμφωνίας Μετόχων SoftOne 2021,

⁸⁰ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παρ. 64.

⁸¹ Βλ. Γνωστοποίηση Entersoft και τις υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.47.2024 και 2839/13.5.2024 επιστολές παροχής στοιχείων των Μερών.

⁸² Βλ. σημείο 4, σελ. 2 της Συμφωνίας Μετόχων SoftOne 2021, προσκομισθείσα ως Παράρτημα Θ της Γνωστοποίηση SoftOne.

κατέχουν από κοινού 42,42% του μετοχικού κεφαλαίου⁸³, ποσοστό το οποίο τους δίνει το δικαίωμα διορισμού [...] μελών στο ΔΣ της εταιρίας, κατά τα προβλεπόμενα στον όρο 3 της Συμφωνίας Μετόχων SoftOne 2021. Ο εν λόγω όρος προβλέπει το δικαίωμα διορισμού [...] μελών στο ΔΣ της εταιρίας σε κάθε μέτοχο το ποσοστό του οποίου υπερβαίνει το [...] % του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας⁸⁴ και υπό την τρέχουσα μετοχική σύνθεση της SoftOne, το ΔΣ της εταιρίας είναι δμελές. Εκτός από τις Rucio/ Rocinante δικαίωμα διορισμού [...] μελών στο ΔΣ της SoftOne έχει και η Grey Squirrel, ενώ η Panwestern διορίζει [...] και ένα μέλος είναι ο Διευθύνων Σύμβουλος.

47. Πέραν της κατά τα ως άνω σύνθεσης, κρίσιμο στοιχείο είναι ο τρόπος λήψης αποφάσεων από το ΔΣ, ως προς το οποίο προβλέπεται συνήθης απαρτία και απόλυτη πλειοψηφία, εκτός από τις ακόλουθες δύο περιπτώσεις: α) [...] ⁸⁵ και β) [...] οι οποίες λαμβάνονται με απλή απαρτία των μελών και απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών, υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον ένα από τα μέλη που έχει υποδείξει η Imker Capital (Rucio/ Rocinante)⁸⁶ παρίσταται και ψηφίζει υπέρ. Ως εκ τούτου, δυνάμει της σχετικής πρόβλεψης, οι Rucio/ Rocinante, ως ενεργούσες από κοινού, μολονότι δεν μπορούν να επιβάλλουν θετικά τη λήψη μιας απόφασης (καθώς δεν διαθέτουν το απαιτούμενο μετοχικό κεφάλαιο ή σχετικά δικαιώματα), καθίστανται εντούτοις ο μοναδικός μέτοχος ο οποίος έχει δικαίωμα αρνησικυρίας επί ζητημάτων στρατηγικής σημασίας και μπορούν να εμποδίσουν τη λήψη αποφάσεων επί των εν λόγω ουσιωδών ζητημάτων, ασκώντας κατά τούτο αρνητικό αποκλειστικό έλεγχο επί της SoftOne.

Επί του κοινού ελέγχου επί της SoftOne μετά τη συγκέντρωση

48. Μετά την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης, οι από κοινού ενεργούσες Rucio/ Rocinante και η Grey Squirrel θα ασκούν κοινό έλεγχο επί της SoftOne βάσει του Συμφωνητικού SoftOne 2024, το οποίο συνήφθη μεταξύ τους. Ειδικότερα, οι από κοινού ενεργούσες Rucio/Rocinante και η Grey Squirrel συμφωνούν να ενεργούν από κοινού [...] ⁸⁷ υποδεικνύοντας στα διοριζόμενα εξ αυτών μέλη του ΔΣ της SoftOne να ενεργούν σε συνεννόηση με αυτές και να ψηφίζουν σύμφωνα με τις κοινές εντολές και οδηγίες που λαμβάνουν από αυτές. Ομοίως, σε περίπτωση αδιεξόδου και παραπομπής του θέματος στη ΓΣ, οι αποφάσεις τους στο πλαίσιο της ΓΣ θα λαμβάνουν χώρα κατόπιν συνεννόησης και από κοινού απόφασης.
49. Ως εκ τούτου, συνεπεία των εν λόγω προβλέψεων περί συναπόφασης από τις Rucio/ Rocinante και Grey Squirrel επί [...], τα οποία εμπίπτουν στα στρατηγικής σημασίας ζητήματα⁸⁸ και αφορούν

⁸³ Βλ. Συμφωνία Μετόχων SoftOne 2021.

⁸⁴ Βλ. όρο 3.1 Συμφωνίας Μετόχων SoftOne 2021.

⁸⁵ Βλ. Συμφωνία Μετόχων SoftOne 2021 και την υπ' αριθ. πρωτ. 2637/30.4.204 επιστολή παροχής στοιχείων των Μερών.

⁸⁶ Βλ. όρο 3.1. της Συμφωνίας Μετόχων SoftOne 2021. [...]

⁸⁷ Βλ. σημείο 5 του Προοιμίου του Συμφωνητικού SoftOne 2024, καθώς και τον όρο 1 και ειδικότερα τον όρο 1.1.

⁸⁸ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παρ. 65, 67.

στην επιχειρηματική λειτουργία της SoftOne, παρέπεται ότι υφίσταται μεταβολή στην ποιότητα ελέγχου επί της SoftOne και ότι η εταιρία θα τελεί υπό τον κοινό έλεγχο των Rucio/ Rocinante και Grey Squirrel.

Συμπέρασμα

50. Λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω ανάλυση, οι υπό κρίση πράξεις συνιστούν συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά το άρθρο 5 του ν. 3959/2011.

III.1.3 ΕΠΙ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ

III.1.3.1 Λειτουργική αυτονομία της Entersoft

51. Η Entersoft αποτελεί ήδη υφιστάμενη από το 2002, αυτόνομα λειτουργούσα εταιρία δραστηριοποιούμενη στην αγορά λογισμικού για επιχειρήσεις (EAS)⁸⁹, οι μετοχές της είναι εισηγμένες και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών, διαθέτει επαρκείς πόρους και προσωπικό για τη λειτουργία της, καθώς και επαρκή πελατειακή βάση για την ομαλή, απρόσκοπτη και αυτόνομη πρόσβαση και παρουσία στην αγορά στην οποία δραστηριοποιείται, και μετά την υπό κρίση συναλλαγή⁹⁰. Όπως εξάλλου σημειώνουν τα Μέρη, και αναφέρεται και στο Πληροφοριακό Δελτίο, μετά την απόκτηση της Entersoft δεν θα επέλθει αλλαγή στην επιχειρηματική στρατηγική και τους στόχους της εταιρίας, ούτε, καταρχήν, θα προβούν σε αλλαγή της σύνθεσης του ΔΣ της, ούτε σε μεταβολές στο υφιστάμενο προσωπικό και τους ανώτατους διευθυντές της⁹¹.
52. Σημειώνεται εξάλλου ότι η δραστηριότητά της είναι διακριτή και δεν συνδέεται με την δραστηριοποίηση των έμμεσα μητρικών της, Rucio και Olympia, με εξαίρεση την δραστηριοποίησή τους μέσω της SoftOne, ενώ επί του παρόντος και προ της πραγματοποίησης των υπό κρίση συναλλαγών δεν υφίσταται οποιαδήποτε εμπορική σχέση μεταξύ των εταιριών Entersoft και Softone. Περαιτέρω, η Entersoft δεν συναλλάσσεται επί του παρόντος με τις μητρικές της εταιρίες και δεν υφίσταται μεταξύ τους σχέση πελάτη – προμηθευτή, [...] ⁹². Τέλος, η εταιρία θα εξακολουθήσει να λειτουργεί σε μόνιμη βάση, όπως καταδεικνύεται και από το γεγονός ότι αρχική διάρκειά της είναι τα 50 έτη⁹³.

III. 1.3.2 Λειτουργική αυτονομία της SoftOne

⁸⁹ Όταν αποκτάται κοινός έλεγχος επί υφιστάμενης επιχείρησης που ήδη δραστηριοποιείται στην αγορά και εκπληρώνει όλες τις λειτουργίες ενός ανεξάρτητου προμηθευτή, το κριτήριο της λειτουργικής αυτονομίας κατά κανόνα πληρούται, έτσι και σε Levy, Nicholas, European Merger Control Law: A Guide to the Merger Regulation, 2023, παρ 5.12 [1] [a].

⁹⁰ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 επιστολή παροχής στοιχείων των Μερών.

⁹¹ Βλ. όρο 1.4 του Πληροφοριακού Δελτίου.

⁹² Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 επιστολή παροχής στοιχείων των Μερών.

⁹³ Βλ. άρθρο 4 του Καταστατικού της με δυνατότητα παράτασης της διάρκειας με απόφαση ΓΣ.

53. Αντίστοιχα και η SoftOne αποτελεί ήδη υφιστάμενη από το 2002 αυτόνομα λειτουργούσα εταιρία δραστηριοποιούμενη στην αγορά EAS. Διαθέτει επαρκείς πόρους και προσωπικό για τη λειτουργία της, καθώς και επαρκή πελατειακή βάση για την ομαλή, απρόσκοπτη και αυτόνομη πρόσβαση και παρουσία στην αγορά στην οποία δραστηριοποιείται⁹⁴. Η δραστηριότητά της είναι διακριτή και δεν συνδέεται με τη δραστηριοποίηση των μητρικών της, Rucio/Rocinante και Grey Squirrel, εξαιρουμένης μόνον της υφιστάμενης πελατειακής σχέσης μεταξύ της SoftOne και των εταιριών [...], μελών του Ομίλου Olympia (μέλος του οποίου αποτελεί και η Grey Squirrel). Εντούτοις, εν προκειμένω οι [...] αποτελούν δύο μόνον πελάτες της SoftOne, η οποία διαθέτει ευρεία πελατειακή βάση ενώ σε κάθε περίπτωση η εμπορική τους συνεργασία λαμβάνει χώρα με όρους αγοράς και όχι με προνομιακούς όρους, και ως εκ τούτου, η λειτουργία της SoftOne δεν εξαρτάται σε καμία περίπτωση από τις πωλήσεις της στις μητρικές εταιρίες⁹⁵. Τέλος, η SoftOne λειτουργεί και θα λειτουργεί σε μόνιμη βάση, καθώς, πέραν της πρόσβασής της στους απαιτούμενους πόρους, η εταιρία έχει συσταθεί για αόριστη διάρκεια⁹⁶.

III. 2. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ Ε.Α.

54. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, μια συγκέντρωση πρέπει να γνωστοποιείται στην Ε.Α. όταν α) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά το άρθρο 10 ανέρχεται στην παγκόσμια αγορά σε τουλάχιστον 150 εκατομμύρια ευρώ και β) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, η καθεμιά χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 15 εκατομμυρίων ευρώ στην ελληνική αγορά. Σύμφωνα, δε, με το άρθρο 6 παρ. 3 του ν. 3959/2011, υποχρέωση γνωστοποίησης συντρέχει: α) όταν οι συγκεντρώσεις συνίστανται σε συγχώνευση κατά την έννοια της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 ή σε απόκτηση κοινού ελέγχου κατά την έννοια της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 5, από κοινού από τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στις πράξεις αυτές· ή β) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, από το πρόσωπο ή η επιχείρηση που αποκτά τον έλεγχο στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων.
55. Για τον καθορισμό της αρμοδιότητας, ως συμμετέχουσες επιχειρήσεις θεωρούνται οι επιχειρήσεις που μετέχουν σε μια συγκέντρωση. Σύμφωνα με την Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας «.....*Διαφορετική είναι η κατάσταση όταν οι επιχειρήσεις αποκτούν για πρώτη φορά από κοινού έλεγχο επί προϋπάρχουσας επιχείρησης ή δραστηριότητας. Στην περίπτωση αυτή, ως συμμετέχουσες επιχειρήσεις θεωρούνται, αφενός, καθεμιά από τις επιχειρήσεις που αποκτούν κοινό έλεγχο και, αφετέρου, η προϋπάρχουσα αποκτώμενη επιχείρηση ή δραστηριότητα*⁹⁷». Στην υπό κρίση περίπτωση,

⁹⁴ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2637/30.04.2024 επιστολή παροχής στοιχείων των Μερών.

⁹⁵ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 και 2637/30.4.02024 επιστολές παροχής στοιχείων των Μερών.

⁹⁶ Βλ. άρθρο 4 του Καταστατικού.

⁹⁷ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παρ. 140.

α) η Unity άμεσα και οι Rucio και Όμιλος Olympia έμμεσα θα αποκτήσουν από κοινού έλεγχο επί της προϋπάρχουσας εταιρίας Entersoft και β) οι Rucio, Roccinante και Grey Squirrel θα αποκτήσουν από κοινού έλεγχο επί της προϋπάρχουσας εταιρίας SoftOne. Ως εκ τούτου οι ως άνω εταιρίες θεωρούνται συμμετέχουσες στην υπό κρίση συγκέντρωση.

56. Περαιτέρω, σύμφωνα με την Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, προκειμένου να εξεταστεί κατά πόσον καλύπτονται τα κατώτερα όρια γνωστοποίησης που καθορίζονται στη νομοθεσία, όταν μια επιχείρηση που συμμετέχει σε μια συγκέντρωση ανήκει σε όμιλο επιχειρήσεων, τότε δεν λαμβάνεται υπόψη μόνο ο κύκλος εργασιών της συγκεκριμένης επιχείρησης, αλλά ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων εκείνων με τις οποίες η συμμετέχουσα επιχείρηση διατηρεί δεσμούς, οι οποίοι συνίστανται στα δικαιώματα ή τις εξουσίες που απαριθμούνται στο άρθρο 5, παράγραφος 4 του Κανονισμού (ΕΚ) 139/2004 [και οι οποίοι ταυτίζονται με αυτά που απαριθμούνται στο άρθρο 10, παράγραφος 4 του ν. 3959/2011]⁹⁸.
57. Σύμφωνα με τα οικονομικά στοιχεία, τα οποία προσκόμισαν οι Γνωστοποιούσες, υπολογισθέντα κατά το άρθρο 10 του ν.3959/2011, οι κύκλοι εργασιών των συμμετεχουσών για το έτος 2023 είναι οι κάτωθι:

Επωνυμία εταιρίας/ομίλου	Κύκλος εργασιών 2023 (σε €)	
	Ελληνική Αγορά	Παγκόσμια Αγορά
Entersoft	[...]	[...] ⁹⁹
SoftOne	[...]	[...]
Rucio/Rocinante	[...]	[...]
Rackham Trust Company (Όμιλος Olympia)	[...]	[...]
Συμμετέχουσες επιχειρήσεις (Σύνολο)	[...]	[...]

58. Βάσει των προαναφερόμενων κύκλων εργασιών καταρχήν πληρούνται τα ποσοτικά όρια που τίθενται με τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 3959/2011 ενώ η γνωστοποιηθείσα πράξη δεν έχει ενωσιακή διάσταση, καθώς δεν πληρούνται τα κατώφλια του κύκλου εργασιών του άρθρου 1 παρ. 2 και 3 του Κανονισμού ΕΚ 139/2004.
59. Ενόψει των ανωτέρω, οι παρούσες γνωστοποιήσεις υποβάλλονται αρμοδίως ενώπιων της Ε.Α.

III.3. ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ, ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΗΚΟΝΤΟΣ ΤΗΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

⁹⁸ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παρ. 175.

⁹⁹ [...].

60. Τόσο η υπόχρεη προς γνωστοποίηση Unity, ως προς τη συγκέντρωση Entersoft, όσο και οι υπόχρεες προς γνωστοποίηση Rucio, Rocinante και Grey Squirrel, ως προς τη συγκέντρωση SoftOne, υπέβαλαν εμπροθέσμως τα αντίστοιχα έντυπα γνωστοποίησης. Με τις ως άνω γνωστοποιήσεις συνυποβλήθηκε το προβλεπόμενο-επί ποινή απαραδέκτου- στο άρθρο 45 παρ. 1 του ν. 3959/2011 παράβολο και έλαβαν χώρα οι προβλεπόμενες δημοσιεύσεις. Κατά συνέπεια, οι εν λόγω γνωστοποιήσεις θεωρούνται εμπρόθεσμες και παραδεκτές. Οι γνωστοποιήσεις, μετά από συμπλήρωση του φακέλου με τα στοιχεία που αιτήθηκε η Υπηρεσία από τις Γνωστοποιούσες, κατέστησαν πλήρεις και προσήκουσες στις 3.6.2024. Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 3959/2011, η προθεσμία έκδοσης απόφασης της Ε.Α. επί των γνωστοποιηθεισών συγκεντρώσεων παρέρχεται στις 4.7.2024.

IV. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ- ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ¹⁰⁰

IV.1 Η ΑΓΟΡΑ EAS ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΟ-ΑΓΟΡΕΣ ΤΗΣ

61. Σύμφωνα με πάγια πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής και «Ε.Επ»), η προϊόντική αγορά λογισμικού για επιχειρήσεις (Business Software) διακρίνεται σε λογισμικό υποδομής συστημάτων (System Infrastructure Software) και λογισμικό εφαρμογών (Application Software), με το τελευταίο να καλύπτει ανάγκες επιχειρησιακού σχεδιασμού, εκτέλεσης αποφάσεων ή και συνεργασίας εντός ενός οργανισμού. Το λογισμικό εφαρμογών διακρίνεται περαιτέρω μεταξύ εφαρμογών όπως επεξεργασία κειμένου και υπολογιστικά φύλλα (εφαρμογές προσωπικής παραγωγικότητας – personal productivity applications) και λογισμικό εφαρμογών για επιχειρήσεις (Enterprise Application Software - EAS)¹⁰¹.
62. Σε σειρά αποφάσεών της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προχωρήσει σε εξέταση περαιτέρω διάκρισης της ευρύτερης αγοράς EAS στις επιμέρους υπο-αγορές λογισμικού, αφήνοντας, ωστόσο, στην πλειονότητά τους, το ζήτημα της ακριβούς οριοθέτησής της ανοικτό¹⁰². Ειδικότερα οι σχετικές ενδεχόμενες υποαγορές της ευρύτερης αγοράς EAS οι οποίες έχουν κατά καιρούς εξεταστεί είναι οι υποαγορές, i) λογισμικού συστήματος επιχειρησιακού σχεδιασμού (Enterprise Resource Planning -ERP), ii) λογισμικού διαχείρισης πελατειακών σχέσεων (Customer Relation

¹⁰⁰ Προκειμένου να συλλεγούν τα απαραίτητα στοιχεία για την αξιολόγηση των υπό κρίση πράξεων, η Υπηρεσία απευθύνθηκε με επιστολές παροχής στοιχείων σε ανταγωνιστές και πελάτες των συμμετεχουσών, στις υπό εξέταση πράξεις, εταιριών. Ειδικότερα, στάλθηκαν επιστολές παροχής στοιχείων σε 63 εταιρίες οι οποίες δραστηριοποιούνται στον κλάδο των προϊόντων (εφαρμογών) και υπηρεσιών λογισμικού για επιχειρήσεις EAS καθώς και σε 19 εταιρίες, οι οποίες αποτελούν, σύμφωνα με τις Γνωστοποιούσες, τους μεγαλύτερους πελάτες των εταιριών-στόχων.

¹⁰¹ Βλ. ενδεικτικά Απόφαση Ε.Επ Μ.3216– Oracle/Peoplesoft (2004), παρ. 15 και Μ.8984-HG/Vista/Allocate, παρ. 15. Η αγορά λογισμικού για επιχειρήσεις (business software) είναι διακριτή από την αγορά λογισμικού για ιδιώτες (Consumer Software).

¹⁰² Βλ. ενδεικτικά Απόφαση Ε.Επ Μ.9447-Hitachi/ABB, παρ. 78, Μ.7334-Oracle/Micros, παρ. 14, Μ. 8984 HG/Vista/Allocate, παρ. 21, Μ.4987-IBM/Cognos, παρ. 14, Μ.5128-Nordic Capital /TietoEnator, παρ.16, Μ.10709/ Partners Group/ Forterro, παρ. 21. Βλ. όμως και Απόφαση ΕΕπ Μ.3216/ Oracle – Peoplesoft,

Management -CRM), iii) λογισμικού διαχείρισης εφοδιαστικής αλυσίδας (Supply Chain Management -SCM), iv) λογισμικού διαχείρισης σχέσεων με προμηθευτές (Supplier Relationship Management, SRM), v) λογισμικού διαχείρισης κύκλου ζωής προϊόντος (Product Lifecycle Management, PLM) και vi) λογισμικού Business Analytics (BA).

63. Εν προκειμένω η υπό εξέταση πράξη αφορά στον κλάδο των προϊόντων (εφαρμογών) και υπηρεσιών λογισμικού για επιχειρήσεις (EAS), στον οποίο δραστηριοποιούνται η SoftOne και η Entersoft. Η ευρύτερη αγορά προϊόντων (εφαρμογών) και υπηρεσιών λογισμικού για επιχειρήσεις (EAS) περιλαμβάνει τα εξής προϊόντα¹⁰³:

α) Λογισμικό συστήματος επιχειρησιακού σχεδιασμού (Enterprise Resource Planning-ERP)

64. Το λογισμικό ERP είναι μια σουίτα ολοκληρωμένων εφαρμογών που βοηθά τους οργανισμούς να διαχειρίζονται και να αυτοματοποιούν όλες τις λειτουργίες της επιχείρησης, με απώτερο σκοπό την αύξηση της επιχειρησιακής απόδοσης. Αυτό επιτυγχάνεται με την ορθολογικότερη οργάνωση και αξιοποίηση δεδομένων και πόρων της επιχείρησης (ανθρώπινου δυναμικού, υλικού, οικονομικών πόρων κ.λπ.). Η αγορά αυτή περιλαμβάνει, επομένως, λύσεις που επιτρέπουν τη βέλτιστη χρήση των πόρων της επιχείρησης (ανθρώπινο δυναμικό, περιουσιακά στοιχεία, οικονομικά στοιχεία). Ο πρωταρχικός στόχος ενός συστήματος ERP είναι να παρέχει μια κεντρική βάση δεδομένων που επιτρέπει την απρόσκοπτη ροή πληροφοριών μεταξύ όλων των επιχειρηματικών λειτουργιών, βελτιώνοντας την αποδοτικότητα, την παραγωγικότητα και τη λήψη αποφάσεων. Σύμφωνα και με την Ε.Επ, τα βασικά χαρακτηριστικά και οι λειτουργίες του λογισμικού ERP περιλαμβάνουν εφαρμογές διαχείρισης ανθρώπινων πόρων (Human Capital Management, HCM), εφαρμογές χρηματοοικονομικής διαχείρισης (Financial Management System, FMS) και εφαρμογές διαχείρισης έργων (Enterprise Project Management, EPM).

β) Λογισμικό διαχείρισης πελατειακών σχέσεων (Customer Relation Management-CRM)

65. Το CRM αποτελεί λύση λογισμικού που διευκολύνει μια εταιρεία κατά την αλληλεπίδρασή της με τους πελάτες της (υφιστάμενους και δυνητικούς) καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του πελάτη. Περιλαμβάνει εφαρμογές που αυτοματοποιούν τις λειτουργίες της επιχείρησης που έχουν σχέση με τον πελάτη (πωλήσεις, μάρκετινγκ, εξυπηρέτηση και υποστήριξη πελατών, τηλεφωνικά κέντρα και όλες τις διαδικασίες που σχετίζονται με την αυτοματοποίηση των πωλήσεων, όπως επεξεργασία παραγγελιών, διαχείριση επαφών, ανταλλαγή δεδομένων, παρακολούθηση και έλεγχος αποθεμάτων, παρακολούθηση παραγγελιών, πρόβλεψη και ανάλυση πωλήσεων κ.λπ.).

¹⁰³ Βλ. Γνωστοποίηση Entersoft.

γ) Λογισμικό διαχείρισης σχέσεων με προμηθευτές (Supplier Relationship Management-SRM)

66. Το SRM είναι ένα εργαλείο που έχει σχεδιαστεί για να βοηθά τους οργανισμούς να διαχειρίζονται τις αλληλεπιδράσεις, τις συμβάσεις και τις συνολικές σχέσεις τους με τους προμηθευτές, περιλαμβανομένων λειτουργιών όπως η επιλογή προμηθευτών, η παρακολούθηση και αξιολόγηση επιδόσεων, η παρακολούθηση χρονοδιαγραμμάτων παράδοσης και η επίλυση τυχόν ζητημάτων που ανακύπτουν από τη συμβατική σχέση. Το SRM αποτελεί μέρος του ευρύτερου συστήματος προγραμματισμού επιχειρησιακού σχεδιασμού (ERP) και επικεντρώνεται στον εξορθολογισμό και στη βελτιστοποίηση της διαδικασίας προμηθειών.

δ) Λογισμικό διαχείρισης εφοδιαστικής αλυσίδας (Supply Chain Management- SCM)

67. Το λογισμικό SCM περιλαμβάνει εφαρμογές που αυτοματοποιούν τη διαδικασία σχεδιασμού, παραγωγής και παράδοσης ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας στην αγορά (π.χ. διαχείριση αποθεμάτων, προγραμματισμός εφοδιασμού, προγραμματισμός παραγωγής, διαχείριση αποθηκών και μεταφορών (logistics), διαχείριση/εκτέλεση παραγγελιών, πηγές και προμήθειες).

ε) Λογισμικό διαχείρισης κύκλου ζωής προϊόντος (Product Lifecycle Management-PLM)

68. Περιλαμβάνει λογισμικό για τη διαχείριση ολόκληρου του κύκλου ζωής ενός προϊόντος, από τη σύλληψη και το σχεδιασμό του έως την κατασκευή, την εξυπηρέτηση και τη διάθεσή του.

στ) Λογισμικό Business Analytics (BA)

69. Το εν λόγω λογισμικό περιλαμβάνει εφαρμογές που βοηθούν τους οργανισμούς να αναλύουν δεδομένα, να αποκτούν γνώσεις και να λαμβάνουν αποφάσεις βάσει δεδομένων για τη βελτίωση της επιχειρηματικής απόδοσης. Το λογισμικό BA συλλέγει, επεξεργάζεται και παρουσιάζει δεδομένα από διάφορες πηγές, όπως συστήματα ERP, συστήματα διαχείρισης πελατειακών σχέσεων (CRM) και άλλες βάσεις δεδομένων.
70. Ως προς την γεωγραφική αγορά, σύμφωνα με πάγια πρακτική της Ε.Επ αυτή ορίζεται κατά κύριο λόγο ως τουλάχιστον ευρωπαϊκή (EOX)¹⁰⁴ ενδεχομένως και παγκόσμια, τόσο για την ευρύτερη αγορά EAS όσο και για τις υπο-αγορές αυτής, καθώς η διάρθρωση της προσφοράς και της ζήτησης επιτρέπει ευχερώς την ακόμη ευρύτερη οριοθέτησή της. Η Ε.Επ. αφήνει, ωστόσο, το ζήτημα της ακριβούς γεωγραφικής οριοθέτησης ανοικτό. Όπως έχει εκτιμήσει η Ε.Επ, τυχόν προσαρμογές οι οποίες απαιτούνται αναλόγως της χώρας, είναι συνήθως σχετικά απλές, εφικτές και δεν οδηγούν σε

¹⁰⁴Βλ. ενδεικτικά Απόφαση Ε.Επ Μ.1114-SAP/Heidelberger (παρ. 11), Μ.9447-Hitachi/ABB (παρ. 81), Μ.7334-Oracle/Micros (παρ. 17), Μ. 8984 HG/Vista/Allocate (παρ. 25), Μ.4987-IBM/Cognos (παρ. 16), Μ.5128-Nordic Capital /TietoEnator (παρ.23), Μ.10709/ Partners Group/ Forterro (παρ. 25).

εμπόδια εισόδου στην αγορά¹⁰⁵. Εντούτοις, σημειώνεται ότι η Ε.Επ έχει κατά περίπτωση εξετάσει και το ενδεχόμενο στενότερου ορισμού της γεωγραφικής αγοράς σε εθνικό επίπεδο, ιδίως ως προς τις περαιτέρω υπο-αγορές του ERP (FMS και HCM), είτε διότι οι εμπλεκόμενες εταιρίες δραστηριοποιούνταν κυρίως σε εθνικό επίπεδο¹⁰⁶ είτε γιατί παρείχαν υπηρεσίες κυρίως σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες απευθύνονται κατ' εξοχήν στην εθνική αγορά για την κάλυψη των αναγκών τους¹⁰⁷, αφήνοντας ωστόσο σε κάθε περίπτωση το ζήτημα της ακριβούς οριοθέτησης ανοιχτό.

IV.2 Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ

71. Κατ' αρχάς σημειώνεται ότι οι Rucio και Rocinante, μέσω της SoftOne, και η Entersoft δραστηριοποιούνται στην αγορά προϊόντων (εφαρμογών) και υπηρεσιών λογισμικού για επιχειρήσεις (EAS) καθώς και στις επιμέρους, αυτής, κατηγορίες ERP, CRM και SCM. Ειδικότερα:

(i) Entersoft

72. Η εταιρία παρέχει, είτε η ίδια είτε μέσω των θυγατρικών της, προϊόντα ERP, CRM και SCM, διαθέσιμα για εγκατάσταση σε τοπική υποδομή (on premise) ή στο cloud, με άδεια χρήσης ή και ως υπηρεσία Software as a Service (SaaS). Το λογισμικό ERP της Entersoft περιλαμβάνει προϊόντα χρηματοοικονομικής διαχείρισης για επιχειρήσεις (FMS), όπως εφαρμογές λογιστηρίου (accounting), διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων (fixed assets), ηλεκτρονικής τιμολόγησης και ανταλλαγής δεδομένων, οργάνωσης και προγραμματισμού εισπράξεων και πιστωτικού ελέγχου πελατών (open accounts & credit control), παρακολούθησης του προϋπολογισμού τμημάτων και εκτέλεσης του προϋπολογισμού (budget & cash flow) και financial reporting. Όσον αφορά στη διαχείριση ανθρωπίνων πόρων (HCM), η Entersoft παρέχει λογισμικό αυτοματοποίησης των διαδικασιών πρόσληψης (recruitment management) και μισθοδοσίας. Η Entersoft παρέχει, επίσης, λογισμικό διαχείρισης πελατειακών σχέσεων (CRM), το οποίο καλύπτει όλες τις ενέργειες των τμημάτων πωλήσεων, μάρκετινγκ, εξυπηρέτησης πελατών και service μιας επιχείρησης και το οποίο λειτουργεί αυτόνομα ή συνδυαστικά με το λογισμικό Entersoft ERP.

(ii) SoftOne

73. Η εταιρία αναπτύσσει και διαθέτει, η ίδια ή/και οι θυγατρικές της, λογισμικό ERP, CRM και SCM διαθέσιμα για εγκατάσταση σε τοπική υποδομή (on premise) ή στο cloud, με άδεια χρήσης ή και ως υπηρεσία Software as a Service (SaaS)¹⁰⁸. Στην κατηγορία ERP, διαθέτει προϊόντα (εφαρμογές)

¹⁰⁵ Βλ. ενδεικτικά Απόφαση ΕΕπ Μ.1114 - SAP/Heidelberger (παρ.11).

¹⁰⁶ Βλ. Απόφαση ΕΕπ Μ.8984-HG/ VISTA/_ALLOCATE (παρ. 22).

¹⁰⁷ Βλ. Απόφαση ΕΕπ Μ.5128-NORDIC CAPITAL/ TIETOENATOR (παρ. 21-22).

¹⁰⁸ Το SaaS (Software as a Service ή Λογισμικό ως Υπηρεσία) αφορά στην παράδοση και αδειοδότηση λογισμικού μέσω διαδικτύου. Οι τελικοί χρήστες συνήθως πληρώνουν ένα τέλος συνδρομής για να μπορούν να χρησιμοποιούν το λογισμικό.

χρηματοοικονομικής διαχείρισης (FMS) που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, λύσεις γενικής λογιστικής, των πληρωτέων και των εισπρακτέων λογαριασμών, της διαχείρισης μετρητών και της χρηματοοικονομικής αναφοράς, λογισμικό για λογιστές, καθώς και λύσεις ηλεκτρονικής τιμολόγησης. Όσον αφορά στη διαχείριση ανθρωπίνων πόρων (HCM), η SoftOne εισήλθε στην αγορά το 2006 αρχικά μέσω λύσεων για τον υπολογισμό της μισθοδοσίας και, στη συνέχεια, το 2018, για τη διαχείριση του προσωπικού. Σε σχέση με το λογισμικό CRM, η SoftOne έχει μια περιορισμένη λύση που τη διαθέτει ως μέρος του ERP ενώ προσφέρει και λύσεις φορητής τεχνολογίας για επιχειρήσεις (enterprise mobility). Σημειώνεται ότι, πλην των enterprise mobility λύσεων, η SoftOne δεν παρέχει επί του παρόντος κάποιο μεμονωμένο (standalone) CRM προϊόν, αλλά οι παρεχόμενες υπηρεσίες CRM είναι ενσωματωμένες στο ευρύτερο λογισμικό ERP. Τέλος, η εταιρία αναπτύσσει λογισμικό διαχείρισης εφοδιαστικής αλυσίδας (SCM), δια της παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών προμηθειών για τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Η SoftOne δεν διαθέτει εφαρμογές διαχείρισης σχέσεων με προμηθευτές (SRM), διαχείρισης κύκλου ζωής προϊόντος (PLM), Business Analytics (BA) και εφαρμογές EPM (υποκατηγορία του ERP)¹⁰⁹.

IV.3 ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ- ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

74. Εν προκειμένω, η δραστηριότητα των Μερών της υπό εξέταση συγκέντρωση παρουσιάζει οριζόντια αλληλεπικάλυψη στην ευρύτερη αγορά παροχή προϊόντων (εφαρμογών) και υπηρεσιών λογισμικού για επιχειρήσεις EAS και στις υπο-αγορές αυτής, ERP, CRM και SCM. Ως εκ τούτου, για τις ανάγκες εξέτασης της παρούσας υπόθεσης, ως σχετικές προϊόντικές αγορές δύναται να οριστούν οι εξής:

i) Ευρύτερη αγορά παροχής προϊόντων (εφαρμογών) και υπηρεσιών λογισμικού για επιχειρήσεις (Enterprise Application Software – EAS) και οι υπο-αγορές αυτής

ii) ERP,

iii) CRM και

iv) SCM.

Στην ανωτέρω διάκριση προβαίνουν και τα Μέρη¹¹⁰. Σε κάθε περίπτωση, το ζήτημα της περαιτέρω διάκρισης της αγοράς δύναται να παραμείνει ανοιχτό καθώς υπό οποιαδήποτε θεώρηση δεν εγείρεται ζήτημα περιορισμού του ανταγωνισμού.

75. Ως προς τη γεωγραφική αγορά, οι Γνωστοποιούσες θεωρούν ότι οι υπό εξέταση αγορές είναι

¹⁰⁹ Κατά τις Γνωστοποιούσες τα λογισμικά αυτά προσφέρονται κατά κανόνα από διεθνείς εταιρείες λογισμικού, όπως SAP, Microsoft, Oracle κ.λπ

¹¹⁰ Βλ. Γνωστοποίηση Entersoft και Γνωστοποίηση SoftOne.

ευρύτερες της εθνικής και ότι περιλαμβάνουν τουλάχιστον τον EOX¹¹¹. Εκτίμηση ότι οι ανωτέρω αγορές είναι ευρύτερες της εθνικής (τουλάχιστον ευρωπαϊκή ενδεχομένως και παγκόσμια) εκφράζουν και οι ανταγωνιστές των Μερών¹¹². Στο πλαίσιο εξέτασης της υπό κρίση πράξης η Επιτροπή εκτιμά ότι η ευρύτερη αγορά EAS και οι υπό-αγορές αυτής ERP, CRM και SCM δύναται να θεωρηθούν ως καταλαμβάνουσες τουλάχιστον τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (EOX). Ωστόσο, λόγω της δραστηριοποίησης των Εταιριών Στόχων κυρίως σε εθνικό επίπεδο¹¹³ καθώς και του γεγονότος ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου, ο μεγαλύτερος όγκος εσόδων και πελατών της SoftOne προέρχεται κυρίως από μικρομεσαίες επιχειρήσεις¹¹⁴, για τους σκοπούς της παρούσας υπόθεσης εξετάζονται οι ως άνω προϊόντικές αγορές τόσο σε επίπεδο EOX όσο και σε εθνικό επίπεδο. Σε κάθε περίπτωση το ζήτημα της ακριβούς οριοθέτησης της γεωγραφικής αγοράς μπορεί να παραμείνει ανοιχτό, καθώς υπό οποιαδήποτε θεώρηση δεν εγείρεται ζήτημα περιορισμού του ανταγωνισμού.

IV.3.1. Μεριδία αγοράς σε επίπεδο EOX

Ως προς την ευρύτερη αγορά EAS

76. Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία, το συνδυασμένο μερίδιο των Μερών στην ευρωπαϊκή αγορά λογισμικού εφαρμογών για επιχειρήσεις EAS ανέρχεται για το έτος 2023 σε [0-5%]¹¹⁵.

EAS						
	Κύκλοι εργασιών στον EOX σε εκ €			Μεριδία Αγοράς		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
SoftOne	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Entersoft	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Νέα Οντότητα	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Σύνολο Αγοράς*	49.851,87	52.392,78	54.661,48	100%	100%	100%

* Σημειώνεται ότι καθώς οι Γνωστοποιούσες προσκόμισαν τα στοιχεία του συνόλου της αγοράς στον EOX σε USD η μετατροπή σε ευρώ έγινε βάσει της μέσης τιμής που δημοσίευσε η ΤτΕ την τελευταία εργάσιμη ημέρα

¹¹¹ Βλ. Γνωστοποίηση Entersoft.

¹¹² Βλ. ενδεικτικά τις υπ' αριθ. πρωτ. 3875/11.06.2024, υπ' αριθ. πρωτ.3326/28.05.2024, υπ' αριθ. πρωτ. 3663/05.06.2024, υπ' αριθ. πρωτ. 3687/06.06.2024, υπ' αριθ. πρωτ. 3908/12.06.2024, υπ' αριθ. πρωτ. 3775/10.06.2024 και υπ' αριθ. πρωτ. 3776/10.06.2024 απαντητικές επιστολές ανταγωνιστών.

¹¹³ Ως προς την SoftOne κατά την περίοδο 2021-2023 περί το [...] % του ευρωπαϊκού κύκλου εργασιών της στις υπό εξέταση αγορές/υπό-αγορές προέρχεται από την δραστηριοποίησή της στην ελληνική επικράτεια, ενώ ως προς την Entersoft τα αντίστοιχα ποσοστά κυμαίνονται από [...] έως [...] %.

¹¹⁴ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3538/03.06.2024 και 2839/13.05.2024 απαντητικές επιστολές των Μερών.

¹¹⁵ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2839/13.5.2024 απαντητική επιστολή των Μερών. Σημειώνεται περαιτέρω ότι σχετικές εκτιμήσεις ανταγωνιστών για το σύνολο αγοράς στον EOX συνάδουν με τις εκτιμήσεις των Μερών ή είναι υψηλότερες από αυτές (όπως ενδεικτικά η εκτίμηση ενός ανταγωνιστή για το σύνολο EAS στον EOX ανέρχεται σε 46,8 δις (2021), 51,1 δις (2022) και 55,8 δις (2023) και η εκτίμηση ενός άλλου σε 56 δις (2021), 55 δις (2022) και 60 δις (2023) (βλ τις υπ' αριθ. πρωτ. 3605/05.06.2024 και 3326/28.05.2024 επιστολές).

εκάστους έτους, ήτοι: 2021:1,13075 - 2022:1,06675 - 2023: 1,10480. Το ίδιο ισχύει και για τους πίνακες που ακολουθούν.

Ως προς την υποαγορά ERP

77. Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία, το συνδυασμένο μερίδιο των Μερών στην υπό-αγορά ERP για το 2023 ανέρχεται σε [0-5%]¹¹⁶

ERP						
	Κύκλοι εργασιών στον ΕΟΧ σε εκ €			Μερίδια Αγοράς		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
SoftOne	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Entersoft	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Νέα Οντότητα	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Σύνολο Αγοράς	9.215,12	9.636,75	9.965,60	100%	100%	100%

Ως προς την υποαγορά CRM

78. Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία, το συνδυασμένο μερίδιο των Μερών στην υπό-αγορά CRM για το 2023 είναι [...], ανερχόμενο σε [0-5%]¹¹⁷.

CRM						
	Κύκλοι εργασιών στον ΕΟΧ σε εκ €			Μερίδια Αγοράς		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
SoftOne	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Entersoft	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Νέα Οντότητα	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Σύνολο Αγοράς	15.410,00	15.740,00	17.470,00	100%	100%	100%

Ως προς την υποαγορά SCM

79. Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία, το συνδυασμένο μερίδιο των Μερών στην υπό-αγορά

¹¹⁶ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2839/13.5.2024 απαντητική επιστολή των Μερών. Σημειώνεται περαιτέρω ότι σχετικές εκτιμήσεις των ανταγωνιστών για το σύνολο αγοράς στον ΕΟΧ συνάδουν με τις εκτιμήσεις των Μερών ή είναι υψηλότερες από αυτές, κατά περίπτωση (όπως ενδεικτικά η εκτίμηση ενός ανταγωνιστή για το σύνολο ERP στον ΕΟΧ σε 15,1 δις (2021), 16,3 δις (2022) και 17,9 δις (2023) και η εκτίμηση ενός άλλου σε 10 δις (2021), 10 δις (2022) και 11 δις (2023) (βλ τις υπ' αριθ. πρωτ. 3605/05.06.2024 και 3326/28.05.2024 επιστολές).

¹¹⁷ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2839/13.5.2024 απαντητική επιστολή των Μερών. Σημειώνεται περαιτέρω ότι σχετικές εκτιμήσεις των ανταγωνιστών για το σύνολο αγοράς στον ΕΟΧ συνάδουν με τις εκτιμήσεις των Μερών ή είναι υψηλότερες από αυτές κατά περίπτωση (όπως ενδεικτικά η εκτίμηση ενός ανταγωνιστή για το σύνολο CRM στον ΕΟΧ σε 21,5 δις (2021), 23,8 δις (2022) και 25,5 δις (2023) και η εκτίμηση ενός άλλου σε 15 δις (2021), 15 δις (2022) και 17 δις (2023) (βλ τις υπ' αριθ. πρωτ. 3605/05.06.2024 και 3326/28.05.2024 επιστολές).

SCM για το 2023 δεν υπερβαίνει το [0-5%]¹¹⁸.

SCM						
	Κύκλοι εργασιών στον ΕΟΧ σε εκ €			Μερίδια Αγοράς		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
SoftOne	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Entersoft	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Νέα Οντότητα	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Σύνολο Αγοράς	4.160,00	4.040,00	4.290,00	100%	100%	100%

IV.3.2. Μερίδια αγοράς σε εθνικό επίπεδο

80. Όπως προαναφέρθηκε, λαμβάνοντας υπόψιν ότι οι Entersoft και SoftOne, όπως και πολλοί ανταγωνιστές τους, δραστηριοποιούνται κυρίως στην ελληνική αγορά, καθώς και ότι σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία ο μεγαλύτερος όγκος εσόδων και πελατών της SoftOne προέρχεται κυρίως από μικρομεσαίες επιχειρήσεις, η Επιτροπή εξέτασε τις σχετικές (υπο)αγορές και σε εθνικό επίπεδο.
81. Στους πίνακες που ακολουθούν παρατίθενται τα μερίδια αγοράς της Entersoft και SoftOne, των βασικών ανταγωνιστών τους καθώς και λοιπών δραστηριοποιούμενων εταιριών στην ευρύτερη αγορά προϊόντων (εφαρμογών) και υπηρεσιών λογισμικού για επιχειρήσεις (EAS) και των υπό εξέταση υποαγορών αυτής, ανάπτυξης λογισμικού ERP, λογισμικού CRM και λογισμικού SCM. Το σύνολο της αγοράς και των υποαγορών της αποτυπώνεται βάσει των στοιχείων που προσκόμισαν οι Γνωστοποιούσες¹¹⁹ καθώς δεν κατέστη δυνατό από την έρευνα της Υπηρεσίας να συγκεντρωθεί και να αποτυπωθεί το σύνολο της σχετικής αγοράς και των σχετικών υποαγορών της.

Ως προς την ευρύτερη αγορά EAS

82. Στον κάτωθι πίνακα αποτυπώνεται το συνδυασμένο μερίδιο της νέας οντότητας στην αγορά EAS, το οποίο για το 2023 ανέρχεται σε [15-25%]¹²⁰, καθώς και τα μερίδια αγοράς των ανταγωνιστών

¹¹⁸ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2839/13.5.2024 απαντητική επιστολή των Μερών. Σημειώνεται περαιτέρω ότι σχετικές εκτιμήσεις των ανταγωνιστών για το σύνολο αγοράς στον ΕΟΧ συνάδουν με τις εκτιμήσεις των Μερών ή είναι υψηλότερες από αυτές κατά περίπτωση (όπως ενδεικτικά η εκτίμηση ενός ανταγωνιστή για το σύνολο SCM στον ΕΟΧ σε 5,2 δις (2021), 5,5 δις (2022) και 5,8 δις (2023) και οι εκτιμήσεις δύο άλλων ανταγωνιστών σε 4-4,15 δις (2021), 4 δις (2022) και 4-4,4 δις (2023) (βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3605/05.06.2024, 3326/28.05.2024 και 3689/06.06.2024 επιστολές).

¹¹⁹ Βλ. σχετική μελέτη της ICAP «Λογισμικό-Υπηρεσίες Πληροφορικής» του Νοεμβρίου 2023 .

¹²⁰ Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συλλεχθέντα από την Υπηρεσία στοιχεία υπολείπονται κατά περίπου 70% του συνόλου της αγοράς EAS δεν είναι δυνατός ο υπολογισμός του ΗΗΙ και του Δ με ακρίβεια. Σύμφωνα με τα Μέρη (βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 2839/13.05.2024 απαντητική επιστολή), ο δείκτης συγκέντρωσης ΗΗΙ, πριν και μετά την συγκέντρωση καθώς και το Δ, διαμορφώνονται ως εξής:

της¹²¹.

EAS Σύνολο						
	έσοδα σε € εκ			Μερίδια Αγοράς		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
SoftOne	[...]	[...]	[...]	[5-10%]	[5-10%]	[5-10%]
EpsilonNet	[...]	[...]	[...]	[5-10%]	[5-10%]	[5-10%]
Entersoft	[...]	[...]	[...]	[5-10%]	[5-10%]	[5-10%]
SAP	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Oracle*	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Microsoft	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Mantis Informatics	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Qualco	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Unisystems	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Logismos	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Orian	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Infoquest (Επαφος)	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Singular Logic	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]

HHI (EAS)	
Πριν	854
Μετά	994
Δ	140

Ωστόσο, επικουρικά σημειώνεται ότι, εάν ληφθεί υπόψη ο δείκτης CR4, παρατηρείται ότι μετά την υπό κρίση πράξη ο δείκτης ανέρχεται σε 29,3 μονάδες έναντι 28,25 πριν, ήτοι παρουσιάζει αύξηση της τάξης των μόλις 1,05 μονάδων. Αντίστοιχα, εάν ληφθεί υπόψη ο δείκτης CR3, παρατηρείται ότι μετά την υπό κρίση πράξη, ο δείκτης ανέρχεται σε 28,25 μονάδες έναντι 25,56 πριν, ήτοι παρουσιάζει αύξηση της τάξης των 2,69 μονάδων (Ο υπολογισμός του δείκτη συγκέντρωσης CR3 είναι το άθροισμα των μεριδίων των τριών μεγαλύτερων εταιριών. Αντίστοιχα ο CR4 είναι το άθροισμα των μεριδίων των τεσσάρων μεγαλύτερων εταιριών).

¹²¹ Σημειώνεται ότι εκτιμήσεις ανταγωνιστών για το μέγεθος της αγοράς EAS καθιστούν την αγορά μεγαλύτερη και κατ' επέκταση τα μερίδια των δύο εταιριών και της νέας οντότητας συνολικά χαμηλότερα από αυτά που αποτυπώνονται στον σχετικό πίνακα. Ενδεικτικά οι εκτιμήσεις ενός ανταγωνιστή για την αγορά EAS στην Ελλάδα ανέρχονται σε 316,5 εκ (2021), 358 εκ (2022) και 401,5 (2023) ωστόσο ενός δεύτερου ανέρχονται σε 700 εκ (2021), 800 εκ (2022) και 900 εκ (2023) και ενός τρίτου 456 εκ (2021), 550 εκ (2022) και 605 εκ (2023). Οι ανωτέρω εκτιμήσεις διαμορφώνουν ένα εύρος μεριδίων για τις δύο εταιρίες ενδεικτικά για το 2023 της τάξης του [5-10]% έως [15-25]%. (βλ τις υπ' αριθ. πρωτ. 3605/05.06.2024, 3326/28.05.2024 και 3762/07.06.2024 επιστολές).

EAS Σύνολο						
	έσοδα σε € εκ			Μερίδια Αγοράς		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Νομική Βιβλιοθήκη	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Megasoft	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
OnLine Data	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Q&R	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Eurotel	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Alpiconn	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
IST	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Relational	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Λοιπές Εταιρίες	[...]	[...]	[...]	[65-75%]	[65-75%]	[65-75%]
NEA ΟΝΤΟΤΗΤ Α	[...]	[...]	[...]	[10-15]%	[10-15]%	[15-25]%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ	330	392	435	100%	100%	100%

* Σημειώνεται ότι οι αρχικές τιμές ήταν σε USD. Η μετατροπή σε € έγινε βάσει μέσης τιμής ΤτΕ την τελευταία εργάσιμη ημέρα εκάστου έτους, ήτοι: 2021:1,13075 - 2022:1,06675 - 2023: 1,10480- Το ίδιο ισχύει και για τους πίνακες που ακολουθούν.

Ως προς την υποαγορά ERP

83. Στον κάτωθι πίνακα αποτυπώνεται το συνδυασμένο μερίδιο της νέας οντότητας στην υποαγορά ERP, το οποίο ανέρχεται για το 2023 σε ποσοστό [15-25]%, καθώς και τα μερίδια των ανταγωνιστών της^{122,123}.

¹²² Σημειώνεται ότι το σύνολο της υπο-αγοράς βασίζεται σε εκτιμήσεις των Γνωστοποιούσων ως προς τον καταμερισμό του συνόλου της αγοράς EAS μεταξύ των υπο-αγορών που την συνιστούν. Οι σχετικές εκτιμήσεις ανταγωνιστών για το μέγεθος της εν λόγω υπο-αγοράς συνάδουν εν πολλοίς με τις εκτιμήσεις των Γνωστοποιούσων. ¹²² Ενδεικτικά οι εκτιμήσεις ενός ανταγωνιστή για την αγορά ERP στην Ελλάδα ανέρχονται σε 216,5 εκ (2021), 246 εκ (2022) και 273,5 (2023) Οι ανωτέρω εκτιμήσεις διαμορφώνουν ένα εύρος μεριδίων για τις δύο εταιρίες ενδεικτικά για το 2023 της τάξης του [15-25]% έως [15-25]%. (βλ την υπ' αριθ. πρωτ. 3605/05.06.2024 επιστολή).

¹²³ Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συλλεγθέντα από την Υπηρεσία στοιχεία υπολείπονται κατά περίπου 65%- 70% του συνόλου της αγοράς ERP δεν είναι δυνατός ο υπολογισμός του ΗΗΙ και του Δ με ακρίβεια. Σύμφωνα με τα Μέρη (βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 2839/13.05.2024 απαντητική επιστολή), ο δείκτης συγκέντρωσης ΗΗΙ, πριν και μετά την συγκέντρωση καθώς και το Δ, διαμορφώνονται ως εξής:

ERP						
	Κ.Ε. σε €εκ			ΜΕΡΙΔΙΑ		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
SoftOne	[...]	[...]	[...]	[10-15%]	[10-15%]	[10-15%]
EpsilonNet	[...]	[...]	[...]	[5-10%]	[10-15%]	[10-15%]
Entersoft	[...]	[...]	[...]	[5-10%]	[5-10%]	[5-10%]
SAP	[...]	[...]	[...]	[5-10%]	[0-5%]	[0-5%]
Unisystems	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Oracle*	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Microsoft	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Infoquest (Επαφος)	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Singular Logic	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Orian	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Logismos	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Megasoft	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Q&R	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Eurotel	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Relational	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Λοιπές Εταιρίες	[...]	[...]	[...]	[65-75%]	[65-75%]	[65-75%]
ΝΕΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ	[...]	[...]	[...]	[15-25]%	[15-25]%	[15-25]%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ	226,06	285,97	335,13	100%	100%	100%

ΗΗΙ (ERP)	
Πριν	1017
Μετά	1149
Δ	132

Ωστόσο, επικουρικά σημειώνεται ότι εάν ληφθεί υπόψη ο δείκτης CR4, παρατηρείται ότι μετά την υπό κρίση πράξη, ο δείκτης ανέρχεται σε 32,68 μονάδες έναντι 32,09 πριν, ήτοι παρουσιάζει αύξηση μόλις 0,60 μονάδων. Αντίστοιχα ο δείκτης CR3 μετά την υπό κρίση πράξη ανέρχεται σε 32,09 μονάδες έναντι 29,54 πριν, ήτοι παρουσιάζει αύξηση της τάξης των 2,55 μονάδων.

Ως προς την υποαγορά CRM

84. Ο κάτωθι πίνακας αποτυπώνει το συνδυασμένο μερίδιο της νέας οντότητας στην υποαγορά CRM, το οποίο ανέρχεται για το 2023 σε ποσοστό [5-10]%, καθώς και τα μερίδια των ανταγωνιστών της.

CRM						
	Κ.Ε. σε €εκ			ΜΕΡΙΔΙΑ		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Entersoft	[...]	[...]	[...]	[5-10%]	[5-10%]	[5-10%]
Oracle*	[...]	[...]	[...]	[5-10%]	[5-10%]	[5-10%]
Microsoft	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
SoftOne	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Νομική Βιβλιοθήκη	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Logismos	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
EpsilonNet	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
SAP	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Infoquest (Επαφος)	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Orian	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Singular Logic	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Λοιπές Εταιρίες	[...]	[...]	[...]	[75-85%]	[75-85%]	[75-85%]
ΝΕΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ	[...]	[...]	[...]	[5-10%]	[5-10%]	[5-10%]
ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ	40,16	48,7	54,15	100%	100%	100%

Ως προς την υποαγορά SCM

85. Ομοίως, κατωτέρω αποτυπώνεται το συνδυασμένο μερίδιο της νέας οντότητας στην υποαγορά SCM, το οποίο ανέρχεται για το 2023 σε ποσοστό [25-35]%, καθώς και τα μερίδια των ανταγωνιστών της^{124, 125}.

SCM						
	Κ.Ε. σε €εκ			ΜΕΡΙΔΙΑ		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Entersoft	[...]	[...]	[...]	[15-25%]	[15-25%]	[15-25%]
SoftOne	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[5-10%]	[10-15%]
Mantis Informatics	[...]	[...]	[...]	[15-25%]	[15-25%]	[10-15%]
SAP	[...]	[...]	[...]	[5-10%]	[0-5%]	[5-10%]
Qualco	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
OnLine Data	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Microsoft	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Orian	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]

¹²⁴ Σημειώνεται ότι το σύνολο της υπο-αγοράς SCM βασίζεται σε εκτιμήσεις των Γνωστοποιουσών ως προς τον καταμερισμό του συνόλου της αγοράς EAS μεταξύ των υπο-αγορών που την συνιστούν. Εν προκειμένω οι εκτιμήσεις των Γνωστοποιουσών εκτιμώνται ως συντηρητικές, σε αντίθεση με τις εκτιμήσεις των ανταγωνιστών για το σύνολο της υπο-αγοράς SCM, οι οποίες είναι υψηλότερες και με βάση τις οποίες τα μερίδια των Γνωστοποιουσών διαμορφώνονται σε χαμηλότερα ποσοστά. Ενδεικτικά οι εκτιμήσεις ενός ανταγωνιστή για την αγορά SCM στην Ελλάδα ανέρχονται σε 32 εκ (2021), 36 εκ (2022) και 42 (2023), ωστόσο ενός δεύτερου ανέρχονται 50 εκ (2021), 60 εκ (2022) και 70 εκ (2023), και ενός τρίτου σε 91 εκ (2021), 95 εκ (2022) και 100 εκ (2023). Οι ανωτέρω εκτιμήσεις διαμορφώνουν ένα εύρος του κοινού μεριδίων των δύο εταιριών ενδεικτικά για το 2023 της τάξης του [5-10]% έως [15-25]%. (βλ τις υπ' αριθ. πρωτ. 3605/05.06.2024, 3326/28.05.2024 και 3883/11.6.2024 επιστολές).

¹²⁵ Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συλλεγθέντα από την Υπηρεσία στοιχεία υπολείπονται περίπου κατά 40%- 50% του συνόλου της αγοράς SCM δεν είναι δυνατός ο υπολογισμός του ΗΗΙ και του Δ με ακρίβεια. Ως προς τον δείκτη συγκέντρωσης ΗΗΙ πριν και μετά την υπό κρίση πράξη καθώς και το Δ, Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των Γνωστοποιουσών, ο δείκτης συγκέντρωσης ΗΗΙ πριν και μετά την υπό κρίση πράξη καθώς και το Δ, διαμορφώνονται ως ακολούθως:

ΗΗΙ (SCM)	
Πριν	1250
Μετά	1756
Δ	506

Σημειώνεται ωστόσο ότι εάν ληφθεί υπόψη ο δείκτης CR4 παρατηρείται ότι μετά την υπό κρίση πράξη, ο δείκτης ανέρχεται σε 53,98 μονάδες έναντι των 50,90 πριν, ήτοι παρουσιάζει αύξηση της τάξης των 3,07 μονάδων. Εάν ληφθεί υπόψη ο δείκτης CR3 παρατηρείται ότι μετά την υπό κρίση πράξη, ο δείκτης ανέρχεται σε 50,90 μονάδες έναντι των 45,25 πριν, ήτοι παρουσιάζει αύξηση της τάξης των 5,66 μονάδων.

Logismos	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Alpiconn	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
EpsilonNet	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Oracle*	[...]	[...]	[...]	[0-5%]	[0-5%]	[0-5%]
Λοιπές Εταιρίες	[...]	[...]	[...]	[45-55%]	[45-55%]	[35-45%]
ΝΕΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ	[...]	[...]	[...]	[15-25%]	[25-35%]	[25-35%]
ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ	16,71	19,21	24,4	100%	100%	100%

V. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

86. Στην ελληνική αγορά λογισμικού παρατηρείται μια διείδυση πολυεθνικών εταιριών, συμπεριλαμβανομένων των (υπο)αγορών της υπό κρίση πράξης, δηλαδή των αγορών των εφαρμογών ERP, CRM και SCM, οι οποίες έχουν την δυνατότητα να προσφέρουν καθιερωμένες και εξειδικευμένες λύσεις¹²⁶. Σύμφωνα με τα Μέρη, στις εν λόγω αγορές έχουν καθιερωθεί διεθνείς παίκτες με αποδεδειγμένη εμπειρία και τεχνογνωσία, όπως οι SAP, Salesforce, Microsoft, Oracle. Όπως αναφέρουν και ανταγωνίστριες εταιρίες του κλάδου, η παρουσία των πολυεθνικών επιχειρήσεων όπως η SAP, η Oracle, η Microsoft και η Salesforce στην ελληνική αγορά EAS είναι σημαντική, κυρίως στο τμήμα της αγοράς στο οποίο ανήκουν οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις, είτε πολυεθνικές είτε μεγάλες ελληνικές εταιρίες, οι οποίες επιδιώκουν να διασφαλίσουν έναν ενοποιημένο τρόπο παρακολούθησης και ελέγχου των εργασιών τους¹²⁷, ενώ η τάση αυτή παρουσιάζει άνοδο και στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις¹²⁸, παρά την ύπαρξη πολλών εταιριών στην αγορά EAS^{129, 130}.
87. Σε σχέση με τα δίκτυα πώλησης, οι Γνωστοποιούσες αναφέρουν¹³¹ ότι στην ελληνική αγορά EAS, δραστηριοποιούνται πάρα πολλές εταιρίες τόσο ως παραγωγοί των λογισμικών, όσο και ως μεταπωλητές άλλων ελληνικών ή πολυεθνικών εταιριών. Η διανομή του λογισμικού γίνεται, κατά κανόνα, είτε απευθείας από τις επιχειρήσεις που αναπτύσσουν το λογισμικό, είτε μέσω

¹²⁶ Βλ. και Κλαδική Μελέτη «Λογισμικό-Υπηρεσίες Πληροφορικής» Νοεμβρίου 2023 της ICAP (σελ 126), προσκομισθείσα ως Παράρτημα Υ της Γνωστοποίησης Entersoft καθώς και την υπ' αριθ. πρωτ. 3883/11.06.2024 επιστολή της [...].

¹²⁷ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3663/5.6.2024 και 3875/11.6.2024 επιστολές.

¹²⁸ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3605/5.6.2024 επιστολή της [...].

¹²⁹ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3875/11.6.2024 και 3896/12.6.2024.

¹³⁰ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3883/11.06.2024 επιστολή της [...].

¹³¹ Βλ. Γνωστοποίηση Entersoft και την υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.04.2024 επιστολή των Μερών. Ενδεικτικά Real Consulting, TEKA, StepOne, DIS, οι εισηγμένες Ίλντα και Λογισμός, Megasoft, Eurotel, Cubit, Panasoft και WheelSys. [...].

ανεξάρτητων μεταπωλητών (resellers)^{132,133}. Η αγορά δεν φέρει τα χαρακτηριστικά ενός καθέτως ολοκληρωμένου κλάδου και οι διάυλοι πωλήσεων είναι πολλοί (μέσω μεταπωλητών, αντιπροσώπων αλλοδαπών εταιριών)¹³⁴. Εν προκειμένω οι SoftOne και Entersoft διανέμουν το λογισμικό που αναπτύσσουν οι ίδιες ή/και οι θυγατρικές τους, είτε απευθείας οι ίδιες στους τελικούς πελάτες/επιχειρήσεις, είτε μέσω τρίτων ανεξάρτητων μεταπωλητών¹³⁵. Παρόμοια πολιτική πωλήσεων ακολουθούν και αρκετοί από τους ανταγωνιστές των Μερών¹³⁶, είτε πρόκειται για ελληνικές εταιρίες είτε πρόκειται για διεθνείς ομίλους. Επιπλέον, εταιρίες – πελάτες¹³⁷ εκτιμούν ότι αν και είναι δυνατή η διαδικτυακή αγορά από το εξωτερικό, ωστόσο δεν είναι πιθανή ή προτιμητέα καθώς ενέχει δυσχέρειες σχετιζόμενες με φορολογικές και πρακτικές παραμετροποιήσεις. Επιπλέον χρειάζεται η απευθείας συνεργασία και φυσική παρουσία του προμηθευτή με στελέχη – συμβούλους της εκάστοτε εταιρίας-πελάτη και η άμεση διαθεσιμότητα για τεχνική υποστήριξη μετά την πώληση. Σε γενικές γραμμές η διαφοροποίηση κυρίως στην ευχρηστία του λογισμικού, καθώς και η εξειδίκευση της εκάστοτε λύσης, αποτελούν παράγοντες στους οποίους εστιάζει ο ανταγωνισμός, ενώ τα εναλλακτικά κανάλια διανομής δίνουν τη δυνατότητα σύγκρισης τιμών και χαρακτηριστικών των προτεινόμενων λύσεων. Περαιτέρω, οι SoftOne και Entersoft δραστηριοποιούνται σε πολύ περιορισμένο βαθμό στη μεταπώληση ορισμένων προϊόντων λογισμικού τρίτων εταιριών¹³⁸. Από την πλευρά τους, μεγάλες πολυεθνικές εταιρίες¹³⁹ (και όχι μόνο¹⁴⁰) εκφράζουν την εκτίμηση ότι είναι πιθανή και συνήθης η προμήθεια διαδικτυακά από το εξωτερικό καθώς πρόκειται για ένα άυλο προϊόν με διεθνή χαρακτήρα το οποίο

¹³² Βλ. Τμήμα 8.2 Γνωστοποίησης Entersoft.

¹³³ Γενικά πωλήσεις μέσω αλυσίδων λιανικής ή/και πλατφόρμας marketplace δεν είναι κάτι που χαρακτηρίζει τη συγκεκριμένη αγορά, καθώς απαιτούνται υπηρεσίες εγκατάστασης, παραμετροποίησης και διασύνδεσης. Τόσο η Entersoft και SoftOne όσο και οι ανταγωνιστές τους δεν διαθέτουν τα προϊόντα τους μέσω τέτοιων δικτύων. (Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 επιστολή των Μερών καθώς και τις υπ' αριθ. πρωτ. 3498/31.05.2024, 3883/11.06.2024, 3605/5.6.2024 και 3875/11.6.2024 επιστολές ανταγωνιστών).

¹³⁴ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 επιστολή των Μερών.

¹³⁵ Βλ. Γνωστοποίηση Entersoft και την υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 επιστολή παροχής στοιχείων.

¹³⁶ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3498/31.05.2024, 3569/4.6.2024, 3648/5.6.2024, 3663/5.6.2024, 3883/11.6.2024, 3918/12.6.2024, 3605/5.6.2024, 3605/5.6.2024 και 3875/11.6.2024 επιστολές ανταγωνιστών, οι οποίοι πωλούν απευθείας οι ίδιοι τα λογισμικά που έχουν αναπτύξει χωρίς τη χρήση δικτύου μεταπωλητών.

¹³⁷ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3812/11.6.2024, 3816/11.6.2024, 3823/11.6.2024, 3728/7.6.2024, 3712/6.6.2024, 3822/11.6.2024 και 3724/7.6.2024 επιστολές πελατών.

¹³⁸ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 επιστολή των Μερών. Η SoftOne μεταπωλεί προϊόντα των [...], [...], [...] και [...], ενώ η Entersoft μεταπωλεί το προϊόν [...] το οποίο είναι της εταιρείας [...]. Η δραστηριότητα αυτή δεν μεταβάλλει τα μερίδια των δύο εταιριών όπως αυτά απεικονίζονται στους Πίνακες της ενότ. IV.3.

Ως προς την προαναφερθείσα μεταπώληση προϊόντος της [...], σημειώνεται ότι σύμφωνα με την [...] πρόκειται για το [...]. Βλ. ενδεικτικά και ιστοσελίδα συνεργάτη της SoftOne. <https://www.connect-line.gr>, επιλογή WMS,. Σύμφωνα με την [...] το ποσοστό των πωλήσεων που πραγματοποιεί μέσω του δικτύου της Softone επί του συνόλου των πωλήσεων της στην ελληνική αγορά ανέρχεται για το 2023 σε [...] % (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 4036/17.06.2024 ηλεκτρονική αλληλογραφία της εταιρίας).

¹³⁹ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3727/7.6.2024, 3729/7.6.2024 και 3819/11.6.2024 επιστολές

¹⁴⁰ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3817/11.6.2024), 3755/7.6.2024 και 3824/11.6.2024 επιστολές. Ειδικά ένας ανταγωνιστής θεωρεί εξαιρετικά πιθανή την διαδικτυακή προμήθεια από το εξωτερικό «[...] λόγω της επέκτασης των δραστηριοτήτων της Εταιρείας και των θυγατρικών της και εκτός Ελλάδας».

δεν επιβαρύνεται από άλλα κόστη (όπως επί παραδείγματι κόστος μεταφοράς) και ως εκ τούτου η προμήθειά του εν τέλει δεν καθίσταται ακριβότερη και επομένως αποτρεπτική για την επιχείρηση.

Εμπόδια εισόδου

88. Ως προς την ύπαρξη τυχόν εμποδίων εισόδου, τα Μέρη αναφέρουν ότι η αγορά δεν συναντά ουσιαστικά θεσμικά και οικονομικά εμπόδια¹⁴¹, με αποτέλεσμα η είσοδος να χαρακτηρίζεται «ως ευχερής τόσο σε διεθνές, όσο και σε εγχώριο επίπεδο», και επισημαίνουν τις ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης και ανάπτυξης που υφίστανται σε αυτήν, οι οποίες σε συνδυασμό με τις χαμηλές κεφαλαιακές απαιτήσεις/κόστος αρχικής επένδυσης δημιουργούν κίνητρο εισόδου νέων επιχειρήσεων στον κλάδο. Η απαιτούμενη επένδυση σε τεχνολογία δεν αποτελεί εμπόδιο εισόδου, ωστόσο η δραστηριοποίηση στον κλάδο απαιτεί τεχνογνωσία την οποία οι εταιρίες στον κλάδο αυτό κατέχουν. Εταιρίες, οι οποίες δεν επιθυμούν να επενδύσουν οι ίδιες στην ανάπτυξη λογισμικού, δύνανται να δραστηριοποιηθούν μόνο σε επίπεδο εισαγωγής λογισμικού, μεταπώλησης λογισμικού και παροχής υπηρεσιών, γεγονός το οποίο καταδεικνύει τη μη ύπαρξη εμποδίων εισόδου. Ο ανταγωνισμός εστιάζεται κυρίως στην τιμολογιακή πολιτική και στο βαθμό και την ποιότητα εξυπηρέτησης, καθώς δεν υπάρχει διαφοροποίηση των προσφερόμενων υπηρεσιών, πλην των «εξειδικευμένων λύσεων». Παρόμοια άποψη ως προς την μη ύπαρξη εμποδίων εισόδου στην εν λόγω αγορά διατύπωσε και η μεγάλη πλειοψηφία των ανταγωνιστών των Μερών. Σχεδόν όλες οι εταιρίες, οι οποίες απάντησαν στην έρευνα της Υπηρεσίας, υποστήριξαν ότι δεν υπάρχουν νομικά εμπόδια για την είσοδο και τη δραστηριοποίηση των εταιριών στην αγορά. Ως προς την είσοδο νέων ανταγωνιστών, αναφέρθηκε χαρακτηριστικά¹⁴² ότι τα επόμενα χρόνια είναι πιθανή η είσοδος και άλλων μεγάλων πολυεθνικών στην ελληνική αγορά όπως των: Infor, SAGE, ZOHO, PEGA. Ωστόσο, μικρός αριθμός ανταγωνιστριών εταιριών αναφέρουν ότι ενδέχεται να προκύψουν κάποιες πραγματικές δυσκολίες για τις νεοεισερχόμενες εταιρίες, όπως το υψηλό επίπεδο εμπειρίας και κατανόησης του κλάδου, η εδραίωση ήδη δραστηριοποιούμενων εταιριών στην αγορά με πολυετή εμπειρία¹⁴³, η ανάγκη συνεχών επενδύσεων σε έρευνα και ανάπτυξη και η διάθεση σημαντικών κεφαλαίων, η έλλειψη κατάλληλου ανθρώπινου δυναμικού υψηλού επιπέδου και η ανάγκη συνεχούς εκπαίδευσης ως προς τις τεχνολογικές λύσεις και προσαρμογές¹⁴⁴.

Αντισταθμιστική ισχύς πελατών

¹⁴¹ Βλ. Γνωστοποίηση Entersoft.

¹⁴² Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3605/05.0.62024 επιστολή.

¹⁴³ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3663/05.06. 2024 επιστολή.

¹⁴⁴ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3883/11.6.2024 και 3875/11.06.2024 επιστολές

89. Κατά την άποψη των Μερών¹⁴⁵, στην αγορά του λογισμικού EAS, εν δυνάμει πελάτες των προϊόντων είναι όλες οι επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως μεγέθους και αντικειμένου, ενώ πολλοί εξ αυτών είναι επιχειρήσεις με μεγάλο αριθμό χρηστών «που εκ των πραγμάτων έχουν σημαντική αγοραστική δύναμη έναντι των προμηθευτριών εταιριών λογισμικού». Ειδικότερα, τα Μέρη αναφέρουν ότι οι λύσεις (εφαρμογές) λογισμικού για επιχειρήσεις (EAS) και οι υποκατηγορίες τους απευθύνονται στο σύνολο των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και η ζήτηση για αυτές βαίνει αυξανόμενη, λόγω της ανάγκης για αυτοματοποίηση και ψηφιοποίηση, αλλά και των νομοθετικών απαιτήσεων. Το γεγονός ότι τα χαρακτηριστικά του λογισμικού μεταξύ ERP, CRM, SCM κ.λπ. δεν είναι σημαντικά διαφοροποιημένα για τους πελάτες, υπό την έννοια ότι καλύπτουν κατά βάση την ίδια γκάμα υπηρεσιών/λειτουργιών, σημαίνει ότι οι πελάτες έχουν επιλογή μεταξύ διαφορετικών προμηθευτών και ότι η διαπραγματευτική δύναμη των πελατών είναι αυξημένη. Επιπρόσθετα αναφέρουν ότι η ολοένα αυξανόμενη διαπραγματευτική δύναμη των πελατών οφείλεται κυρίως στα εναλλακτικά κανάλια διανομής, τα οποία δίνουν τη δυνατότητα σύγκρισης τιμών και χαρακτηριστικών των προτεινόμενων λύσεων, σημειώνοντας, ωστόσο, ότι η εν λόγω διαπραγματευτική ισχύς είναι πιο περιορισμένη στις περιπτώσεις που απαιτείται εξειδικευμένο λογισμικό.
90. Στην ύπαρξη σημαντικής διαπραγματευτικής δύναμης από την πλευρά των πελατών αναφέρονται και ανταγωνίστριες θεωρώντας ότι αυτή οφείλεται είτε στο σχετικό τους μέγεθος, στη σημασία τους (στην κατηγορία των προϊόντων High Function)¹⁴⁶ και στην εκτεταμένη γεωγραφική παρουσία τους¹⁴⁷, είτε στην δυνατότητα υποκατάστασης των συστημάτων στην κατηγορία των «μικρομεσαίων επιχειρήσεων»¹⁴⁸, αλλά και γενικότερα στον «σκληρό» ανταγωνισμό που επικρατεί μεταξύ των εταιριών στην αγορά EAS¹⁴⁹. Αναφέρουν, ωστόσο, ότι λιγότερο ισχυρή διαπραγματευτική δυνατότητα διαθέτουν οι ελληνικές επιχειρήσεις όταν θα πρέπει να καλύψουν εξειδικευμένες ανάγκες λόγω διεθνοποίησής τους και θα πρέπει να επιλέξουν αναγκαστικά μεταξύ των λύσεων πολυεθνικών επιχειρήσεων¹⁵⁰, γεγονός το οποίο συνάδει και με την άποψη των Μερών.
91. Οι περισσότεροι εκ των μεγαλύτερων πελατών των Μερών, οι οποίοι απάντησαν σε σχετική ερώτηση της Υπηρεσίας, ομοίως ανέφεραν ότι οι πελάτες διαθέτουν διαπραγματευτική δύναμη έναντι των προμηθευτών τους στην εν λόγω αγορά, γεγονός το οποίο οφείλεται κυρίως τόσο στο μέγεθος του εκάστοτε πελάτη, όσο και στη δυνατότητά του να στραφεί σε εναλλακτικές πηγές

¹⁴⁵ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 απαντητική επιστολή των Μερών, Παράρτημα Ρ.

¹⁴⁶ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3605/05.06.2024 επιστολή.

¹⁴⁷ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3896/12.6.2024 επιστολή.

¹⁴⁸ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3605/05.06.2024 επιστολή.

¹⁴⁹ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3875/11.06.2024 επιστολή.

¹⁵⁰ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3605/05.06.2024 επιστολή.

προμήθειας ομοειδών/παρόμοιων προϊόντων και εφαρμογών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό¹⁵¹. Ωστόσο, υπήρξε και η άποψη μέρους αυτών ότι δεν υφίσταται ισχυρή διαπραγματευτική δύναμη¹⁵² των πελατών έναντι των προμηθευτών τους καθώς υπάρχουν σημαντικές πρακτικές δυσκολίες ως προς την ικανότητα των πρώτων να στραφούν σε εναλλακτικούς προμηθευτές¹⁵³. Εντούτοις, το σύνολο σχεδόν των εταιριών¹⁵⁴ υποστήριξε ότι όποια διαπραγματευτική δύναμη διαθέτουν έναντι των προμηθευτών τους δεν θα επηρεαστεί από την ολοκλήρωση των γνωστοποιηθεισών συγκεντρώσεων.

Κόστος μεταστροφής

92. Σε σχέση με το κόστος μεταστροφής, κατά την άποψη των Μερών¹⁵⁵, αυτό βασίζεται σε κριτήρια όπως, ενδεικτικά, η ευκολία στην πρόσβαση, η φιλικότητα της εφαρμογής ή υπηρεσίας (user-friendly interface). Όσο πιο εξειδικευμένη είναι η λύση τόσο μεγαλύτερο είναι το κόστος, με αποτέλεσμα η αλλαγή να καθίσταται δυσκολότερη. Συνήθως το κόστος μεταστροφής για ένα ERP μίας μεσαίας και μεγάλης επιχείρησης κυμαίνεται από €30.000 - €200.000, για μικρές από €1.500 - €15.000 ευρώ και για πολύ μικρές από €500 - €1.500 ευρώ. Αντίστοιχα, το κόστος για τη μεταστροφή ενός CRM ή SCM προϊόντος είναι από 50-80% ενός αντίστοιχου ERP, ενώ το HRM αφορά συνήθως σε μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις και το κόστος μεταστροφής κυμαίνεται από 5%-25% ενός άλλου αντίστοιχου ERP προϊόντος¹⁵⁶.
93. Ορισμένοι ανταγωνιστές συμφωνούν ότι η μεταστροφή σε άλλο πάροχο έχει ορισμένο κόστος, το οποίο δεν είναι αμελητέο¹⁵⁷ και απαιτεί «σταδιακή/αυξανόμενη επένδυση σε προσαρμοσμένη υποστήριξη»¹⁵⁸ πέραν του αρχικού κόστους προμήθειας του λογισμικού¹⁵⁹. Όσο μεγαλύτερος είναι ο οργανισμός και το μέγεθος του έργου τόσο δυσκολότερη και πιο κοστοβόρα είναι η μεταστροφή σε άλλη λύση και προμηθευτή¹⁶⁰. Ειδικότερα, το κόστος μεταστροφής εξαρτάται¹⁶¹ από το μέγεθος

¹⁵¹ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3728/7.6.2024, 3824/11.6.2024, 3931/13.6.2024, 3727/7.6.2024, 3724/7.6.2024, 4055/18.6.2024, 3808/10.6.2024, 3755/7.6.2024, 3817/11.6.2024, 3816/11.6.2024, 3953/13.6.2024 και 3729/7.6.2024 επιστολές.

¹⁵² Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3712/7.6.2024, 3812/11.6.2024, 3819/11.6.2024 και 3822/11.06.2024 επιστολές.

¹⁵³ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3812/11.6.2024 επιστολή [...].

¹⁵⁴ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3755/7.6.2024, 3712/6.6.2024, 3808/10.6.2024, 3726/7.6.2024, 3953/13.6.2024, 3824/11.6.2024, 3819/11.6.2024, 3724/7.6.2024, 4055/18.6.2024, 3817/11.6.2024, 3931/13.6.2024, 3816/11.6.2024, 3727/7.6.2024, 3823/11.6.2024, και 3728/7.6.2024 επιστολές.

Μόνο η [...] (υπ' αριθ. πρωτ. 3812/11.6.2024 επιστολή) ανέφερε ότι, σε περίπτωση πραγματοποίησης των εν λόγω συγκεντρώσεων, η διαπραγματευτική της δύναμη, θα περιοριζόταν διότι, σε περίπτωση που αποφάσιζε η εταιρία να αλλάξει το Λογισμικό ERP, θα διέθετε πλέον λιγότερες εναλλακτικές επιλογές προμηθευτών, το κόστος της σχετικής υπηρεσίας θα αυξανόταν και θα περιοριζόταν ο ανταγωνισμός στην αγορά.

¹⁵⁵ Βλ. Γνωστοποίηση Entersoft.

¹⁵⁶ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2580/25.04.2024 επιστολή παροχής στοιχείων των Μερών.

¹⁵⁷ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3498/31.5.2024 και 3883/11.06.2024 απαντητικές επιστολές.

¹⁵⁸ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3815/11.6.2024 απαντητική επιστολή.

¹⁵⁹ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3605/05.06.2024 και 3883/11.06.2024 απαντητικές επιστολές.

¹⁶⁰ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3498/31.5.2024 3605/05.06.2024 και 3896/12.06.2024 απαντητικές επιστολές.

¹⁶¹ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3498/31.5.2024, 3605/05.06.2024 και 3883/11.06.2024 απαντητικές επιστολές.

της επιχείρησης, την δραστηριότητά της και την περιπλοκότητα της λύσης που έχει επιλέξει, τον βαθμό και την έκταση των απαιτούμενων παραμετροποιήσεων, αλλά και τον βαθμό (όγκο) της μεταφοράς και μετάπτωσης των υφιστάμενων στοιχείων στη νέα λύση¹⁶². Εξίσου σημαντικοί παράγοντες που το διαμορφώνουν είναι και ο αριθμός του προσωπικού που θα χρειαστεί να εκπαιδευτεί και να εξοικειωθεί στις νέες λύσεις¹⁶³, αλλά και το εξειδικευμένο προσωπικό του εκάστοτε πελάτη που συχνά απαιτείται να διαθέτει για την υλοποίηση και ολοκλήρωση του έργου¹⁶⁴. Παραταύτα, αυτό δεν αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για τον χρόνο επιλογής και εφαρμογής ενός νέου πληροφοριακού συστήματος και προμηθευτή¹⁶⁵. Επιπλέον, αν και αποτελεί σημαντική επένδυση για μία εταιρία, όταν συνδυάζεται με την αναδιοργάνωση των διαδικασιών και την αναδιάρθρωση της επιχείρησης, μπορεί να έχει πολύ θετικά αποτελέσματα και να βελτιώσει σημαντικά πολλούς τομείς της επιχειρηματικής δραστηριότητας¹⁶⁶.

94. Από την πλευρά των πελατών, δεν υπάρχει κοινή εκτίμηση ως προς τυχόν κόστη μεταστροφής και το ύψος αυτών. Αρκετοί από τους πελάτες εκτιμούν ότι υφίσταται σημαντικό κόστος μεταστροφής¹⁶⁷, το οποίο εξαρτάται από το μέγεθος της εταιρίας, την πολυπλοκότητα των απαιτήσεων της και τον βαθμό των παραμετροποιήσεων, την επιχειρησιακή της δομή και τη δραστηριότητά της¹⁶⁸, ενώ η διαδικασία αλλαγής προμηθευτή χαρακτηρίζεται χρονοβόρος¹⁶⁹. Σε κάθε περίπτωση το υψηλό κόστος δεν σημαίνει ότι η μεταστροφή είναι αδύνατη ή πάντα ασύμφορη, παρά το ότι μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να λειτουργεί αποτρεπτικά¹⁷⁰. Στον αντίποδα, ορισμένοι πελάτες των Μερών αναφέρουν ότι, πέραν του αναμενόμενου κόστους που συνήθως συνοδεύει μια διαδικασία μεταστροφής λογισμικού, δεν αναμένεται κάποιο ιδιαίτερο κόστος μεταστροφής ή κάποια διαδικαστική/πρακτική δυσκολία, σε περίπτωση διακοπής της συνεργασίας με έναν προμηθευτή¹⁷¹.
95. Το σύνολο των ερωτηθέντων πελατών της Entersoft και της SoftOne ανέφεραν ότι έχουν δυνατότητα εναλλακτικού προμηθευτή από την Ελλάδα ή/και το εξωτερικό, και μάλιστα πέραν του ενός. Ειδικότερα, ως εναλλακτικοί προμηθευτές αναφέρθηκαν οι εταιρίες Microsoft, SAP, Salesforce, EpsilonNet, Singular Logic, Mantis, Cubit, JD Edwards, NetSuite, Manhattan

¹⁶² Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3883/11.06.2024 και 3605/05.06.2024 απαντητικές επιστολές.

¹⁶³ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3498/31.5.2024, 3605/05.06.2024 και 3883/11.06.2024 απαντητικές επιστολές.

¹⁶⁴ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3883/11.06.2024 επιστολή.

¹⁶⁵ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3605/05.06.2024 επιστολή.

¹⁶⁶ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3663/05.06.2024 επιστολή.

¹⁶⁷ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3712/06.06.2024 3728/07.06.2024, και 3812/11.06.2024 απαντητικές επιστολές.

¹⁶⁸ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3727/07.06.2024 και 3729/07.06.2024 επιστολές, Σημειώνεται ότι σύμφωνα έναν ανταγωνιστή «όσο μεγαλύτερη [σημ. η εταιρία] τόσο λιγότερο ρόλο παίζει η σχετική πρακτική δυσκολία που ενδεχομένως προκύψει από αλλαγή προμηθευτή»

¹⁶⁹ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3819/11.06.2024, 3728/07.06.2024, 3812/11.06.2024, 3823/11.06.2024 και 3931/13.06.2024 επιστολές. Η διαδικασία μπορεί να διαρκέσει περισσότερο από ένα έτος ή ακόμα και δύο έτη.

¹⁷⁰ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3727/07.06.2024 επιστολή.

¹⁷¹ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3808/10.06.2024 3755/07.06.2024 και 3824/11.06.2024 απαντητικές επιστολές.

Associates, Oracle, Workday, Workable, Free FutureSoft¹⁷². Σημειώνεται, ωστόσο, ότι, ως προς μία συγκεκριμένη υπηρεσία την οποία παρέχει η Entersoft και η SoftOne, ήτοι η υπηρεσία εφαρμογών EDI (Electronic Data Interchange) σχετική με την αυτοματοποίηση της διαδικασίας ανταλλαγής ψηφιακών εγγράφων / ηλεκτρονική ανταλλαγή δομημένων αρχείων και δεδομένων και η οποία αποτελεί ένα υποπροϊόν της αγοράς SCM, μια εταιρία-πελάτης αναφέρει ότι «εξόσων γνωρίζει» δεν υφίσταται εναλλακτικός προμηθευτής¹⁷³.

96. Ωστόσο, όπως δήλωσαν σχετικά ανταγωνίστριες της Entersoft και SoftOne, οι δύο εταιρίες δεν έχουν κάποιο προϊόν το οποίο να είναι μοναδικό (ή με μοναδικά χαρακτηριστικά) και για το οποίο να μην υπάρχει δυνατότητα να το προμηθεύσει κάποια άλλη εταιρία¹⁷⁴. Εξάλλου, λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόκειται για προϊόντα τεχνολογίας τα οποία διαμορφώνονται ώστε να διαλειτουργούν μεταξύ τους¹⁷⁵, υπάρχει σημαντική δυναμική υποκατάστασης¹⁷⁶ από πλευράς προσφοράς καθώς με σχετικά μικρό κόστος επένδυσης (από τον προμηθευτή) μπορεί να γίνει κάθε απαραίτητη διαφοροποίηση και παραμετροποίηση¹⁷⁷.

Στάδιο ανάπτυξης αγοράς

97. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις Γνωστοποιούσες¹⁷⁸ αλλά και την πλειονότητα των ανταγωνιστών¹⁷⁹, η αγορά EAS (και κατ' επέκταση το ERP, CRM και SCM) βρίσκεται σε φάση εξέλιξης και ανάπτυξης, ήδη από 2014, και έκτοτε αναπτύσσεται συνεχώς. Παρά την κάμψη που παρουσίασε κατά την περίοδο του κορωνοϊού, από το 2020 και μετά κατέγραψε ανοδική πορεία με διψήφιους αριθμούς μεταβολής, ενώ, κατά τα επόμενα έτη, αν και υπάρχουν διαφορετικές εκτιμήσεις, παρά ταύτα ο ρυθμός ανάπτυξης εκτιμάται από 4,5% έως και 10% σε ετήσια βάση. Η ανάπτυξη αναμένεται να συνεχιστεί¹⁸⁰, δεδομένων των τεχνολογικών εξελίξεων, όπως η τεχνητή νοημοσύνη και η χρήση hyperscalers, τα οποία hyperscalers, λόγω της ευέλικτης υποδομής τους, ενισχύουν τη μείωση του κόστους υποδομής και την δυνατότητα επεκτασιμότητας¹⁸¹. Σε γενικές γραμμές οι ελληνικές επιχειρήσεις, ακολουθώντας τις διεθνείς τάσεις, φαίνεται ότι δείχνουν προτίμηση στις

¹⁷² Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3729/07.06.2024, 3824/11.06.2024, 3823/11.06.2024, 3808/10.06.2024, 4055/18.6.2024, 3953/13.06.2024, 3812/11.06.2024, 3822/11.06.2024, 3817/11.06.2024, 3728/07.06.2024, 3819/11.06.2024, 3931/13.06.2024, 3724/07.06.2024, 3712/06.06.2024, 3816/11.06.2024 επιστολές.

¹⁷³ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3822/11.06.2024 επιστολή [...].

¹⁷⁴ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3883/11.06.2024, 3605/05.06.2024 και 3663/05.06.2024 απαντητικές επιστολές.

¹⁷⁵ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3896/12.6.2024 επιστολή.

¹⁷⁶ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3663/05.06.2024 επιστολή.

¹⁷⁷ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3883/11.06.2024 επιστολή.

¹⁷⁸ Βλ. Γνωστοποίηση Entersoft Τμήμα 8.7.

¹⁷⁹ Ορισμένοι εκ των ανταγωνιστών εκτιμούν ότι η αγορά έχει μπει σε φάση ωριμότητας, βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3883/11.06.2024 και 3689/06.06.2024 επιστολές.

¹⁸⁰ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3896/12.06.2024, 3605/05.06.2024 επιστολές. Ειδικά ως προς το SCM βλ τις υπ' αριθ. πρωτ. 3569/04.06.2024, 3648/05.06.2024 επιστολές.

¹⁸¹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3875/11.06.2024 επιστολή.

λύσεις cloud¹⁸², ενώ μία από τις βασικές τάσεις της αγοράς είναι η αυξανόμενη υιοθέτηση λύσεων λογισμικού που βοηθούν τις επιχειρήσεις να αυτοματοποιήσουν τις διαδικασίες τους, π.χ. συστήματα ERP και CRM, στοχεύοντας στο να γίνουν πιο αποτελεσματικές και ανταγωνιστικές σε μια ολοένα πιο παγκοσμιοποιημένη αγορά¹⁸³.

Καινοτομία-έρευνα

98. Συναφώς, όπως αναφέρουν οι Γνωστοποιούσες¹⁸⁴ και συμφωνούν και ανταγωνίστριες εταιρίες, η έρευνα και η καινοτομία αποτελούν εξαιρετικά σημαντικούς παράγοντες στην αγορά EAS (ανεξάρτητα της λειτουργικότητας ERP, CRM, SCM ή άλλου) και ως εκ τούτου οι εταιρίες επενδύουν σε αυτές προκειμένου να παραμείνουν ανταγωνιστικές και να αποκτήσουν ή να διατηρήσουν το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα και να αυξήσουν το μερίδιο αγοράς τους¹⁸⁵. Κατά κύριο λόγο, η έρευνα για νέα εργαλεία και τεχνολογίες στον συγκεκριμένο τομέα διεξάγεται κυρίως από εξειδικευμένες εταιρίες στο εξωτερικό και από μεγάλους ερευνητικούς οργανισμούς σε συνεργασία με τα τμήματα έρευνας και ανάπτυξης πολυεθνικών επιχειρήσεων¹⁸⁶. Σε αυτή την περίπτωση κατά την εφαρμογή των λύσεων αυτών στις εθνικές αγορές υπάρχει πάντα συνεργασία με τοπικούς συνεργάτες για την προσαρμογή στα εθνικά δεδομένα και πρότυπα (όπου αυτό απαιτείται)¹⁸⁷. Συνοψίζοντας, η καινοτομία, η έρευνα και η ανάπτυξη σε τεχνολογίες αιχμής είναι δεδομένη στις συγκεκριμένες αγορές¹⁸⁸ και χωρίς τα στοιχεία αυτά θα ήταν πρόκληση η είσοδος στην αγορά EAS¹⁸⁹. Ωστόσο σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί εμπόδιο αλλά όπλο για την είσοδο και δραστηριοποίηση σε αυτές¹⁹⁰.

Εγγύτητα ανταγωνιστών

99. Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία¹⁹¹ και με βάση τη συνολική γκάμα των προϊόντων που η ίδια προσφέρει, η Entersoft εκτιμάει ως στενότερο ανταγωνιστή της τον όμιλο [...] και τούτο διότι ο εν λόγω όμιλος διαθέτει αντίστοιχα προϊόντα ERP και CRM τόσο απευθείας όσο και μέσω μεταπωλητών. Αντίστοιχα, μία εταιρία¹⁹² ανέφερε ως κυριότερους ανταγωνιστές της τις εταιρίες Online Data, Epsilon Net, SoftOne και Singular Logic, ενώ δύο εταιρίες¹⁹³ ανέφεραν ως στενότερο

¹⁸² Οι οποίες προσφέρουν μεγαλύτερη ευελιξία και εξοικονόμηση κόστους σε σύγκριση με τις παραδοσιακές λύσεις on-premise (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3896/12.06.2024 επιστολή)

¹⁸³ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3896/12.06.2024.

¹⁸⁴ Βλ. Γνωστοποίηση Entersoft Τμήμα 8.11

¹⁸⁵ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3883/11.06.2024, 3875/11.06.2024 και 3498/31.05.2024 επιστολές.

¹⁸⁶ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3605/05.06.2024 επιστολή.

¹⁸⁷ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3896/12.06.2024 επιστολή.

¹⁸⁸ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3918/12.6.2024 επιστολή.

¹⁸⁹ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3875/11.06.2024 επιστολή.

¹⁹⁰ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3918/12.6.2024, 3569/04.06.2024 3648/5.6.2024 απαντητικές επιστολές,

¹⁹¹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 απαντητική επιστολή των Μερών .

¹⁹² Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3498/31.05.2024 επιστολή

¹⁹³ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3569/04.06.2024 και 3883/11.06.2024 επιστολές.

ανταγωνιστή τους την εταιρία Entersoft. Ωστόσο η μία εξ αυτών¹⁹⁴ θεωρεί την τελευταία στενότερο ανταγωνιστή της στην μικρομεσαία αγορά ενώ στα μεγαλύτερα έργα και πελάτες θεωρεί ως βασικό ανταγωνιστή της την εταιρία SAP. Η πλειοψηφία των εταιριών θεωρούν στενότερους ανταγωνιστές τους άλλες εταιρίες¹⁹⁵, όπως τις SAP, Microsoft, Salesforce, Q&R, Megasort, Orian, Megasoft, Γεώργιος Κοτσολάκος, Epsilon Net, Oracle, IBM. Σχετικά με τους στενότερους ανταγωνιστές των εταιριών- στόχων, μία εταιρία¹⁹⁶ ανέφερε ως τον κυριότερο ανταγωνιστή των Entersoft και SoftOne την εταιρία Epsilon Net ενώ έτερη ανταγωνίστρια¹⁹⁷ ανέφερε ως τους κυριότερους ανταγωνιστές της νέας οντότητας τις εταιρίες SAP, Microsoft, Salesforce, Q&R, Megasoft.

VI. ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ

100. Η πλειοψηφία των ανταγωνιστριών εταιριών ανέφερε¹⁹⁸ ότι οι γνωστοποιηθείσες πράξεις δεν αναμένεται να έχουν κάποια αρνητική επίπτωση στη δραστηριότητα της εταιρίας τους¹⁹⁹. Ειδικότερα η [...] ²⁰⁰, ανέφερε ότι η συγκέντρωση θα έχει ουδέτερο αντίκτυπο στη δραστηριότητα και στην μελλοντική ανάπτυξη της ίδιας²⁰¹. Σε σχέση με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά το σύνολο, σχεδόν, των εταιριών εκτιμά ότι οι συνθήκες ανταγωνισμού τόσο στην συνολική αγορά όσο και στις επιμέρους υποαγορές δεν θα επηρεαστεί σημαντικά²⁰². Επίσης, αναφέρεται²⁰³ ότι υπάρχει σημαντικός αριθμός εταιριών, εθνικών και διεθνών, οι οποίες παράγουν λογισμικό και δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά, καθώς και ένας πολύ μεγάλος αριθμός μεταπωλητών και integrator, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες στους τελικούς πελάτες. Ως εκ τούτου, ο ανταγωνισμός στη συγκεκριμένη αγορά λειτουργεί και καθορίζει σε σημαντικό βαθμό τόσο το επίπεδο τιμών (που είναι σημαντικά χαμηλότερες από τις αντίστοιχες στην Ευρώπη) όσο και τις απαιτήσεις για υψηλό επίπεδο λειτουργικότητας των προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών. Σε σχέση με την επίπτωση της συγκέντρωσης στους πελάτες των Μερών, οι ανταγωνιστές δεν

¹⁹⁴ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3883/11.06.2024 επιστολή.

¹⁹⁵ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3605/05.06.2024, 3663/05.06.2024, 3648/05.06.2024, 3918/12.06.2024 και 3896/12.06.2024 επιστολές.

¹⁹⁶ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3918/12.06.2024 επιστολή.

¹⁹⁷ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3605/05.06.2024 επιστολή.

¹⁹⁸ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3498/31.5.2024, 3605/5.6.2024, 3648/5.6.2024, 3663/5.6.2024, 3668/5.6.2024, 3918/12.6.2024, 3326/28.5.2024, 3379/30.5.2024, 3436/31.5.2024, 3453/31.5.2024, 3530/3.6.2024, 3562/5.6.2024, 3687/6.6.2024, 3774/10.6.2024, 3776/10.6.2024, 3737/10.6.2024, 3908/12.6.2024 και 4306/28.6.2024 επιστολές.

¹⁹⁹ Συγκεκριμένα, από τις είκοσι δύο εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην εν λόγω αγορά και απάντησαν στο συγκεκριμένο ερώτημα, τρεις ανέφεραν ότι αναμένουν να επηρεαστεί αρνητικά η δραστηριότητα της εταιρίας τους, ενώ τρεις δεν εξέφρασαν άποψη ως προς το εν λόγω ζήτημα.

²⁰⁰ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3605/5.6.2024 επιστολή.

²⁰¹ Βλ. και 3663/5.6.2024 επιστολή.

²⁰² Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3605/5.6.2024, 3648/5.6.2024, 3668/5.6.2024, 3326/28.5.2024, 3379/30.5.2024, 3651/5.6.2024, 3737/10.6.2024 και 3776/10.6.2024 επιστολές.

²⁰³ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3605/5.6.2024 επιστολή.

θεωρούν ότι θα υπάρχουν επιπτώσεις, αφενός λόγω της ύπαρξης μεταπωλητών στη μικρομεσαία αγορά και αφετέρου λόγω της διαπραγματευτικής ισχύος των πελατών-μεγάλων εταιριών²⁰⁴. Συναφώς, δύο ανταγωνίστριες²⁰⁵ θεωρούν ότι δεν θα υπάρξει επίπτωση ούτε ως προς τους προμηθευτές, καθώς οι βασικοί προμηθευτές είναι πολυεθνικές εταιρίες με εξαιρετικά σημαντική διαπραγματευτική δυνατότητα έναντι των ελληνικών επιχειρήσεων παραγωγής λογισμικού ή μεταπώλησης.

101. Ωστόσο, η [...], παρόλο που αναφέρει²⁰⁶ ότι στον παρόντα χρόνο δεν επηρεάζεται η δραστηριότητα της εταιρίας, θεωρεί ότι, σε περίπτωση που η συγκέντρωση των δραστηριοτήτων τους στο CRM επικεντρωθεί στις μεγάλες επιχειρήσεις, τότε θα επηρεάσει τις δραστηριότητές της. Περαιτέρω, η [...], αναφορικά με την υποαγορά SCM στην οποία δραστηριοποιείται, ανέφερε ότι η εν λόγω συγχώνευση θα επηρεάσει αρνητικά την υφιστάμενη – επί σειρά ετών- εμπορική της συνεργασία με την εταιρεία SoftOne²⁰⁷. Επίσης, η [...]²⁰⁸ αναμένει ότι οι εν λόγω πράξεις θα επιβαρύνουν τον ανταγωνισμό λόγω του συνδυαστικού υψηλού μεριδίου των Μερών στις αγορές ERP-SCM.
102. Ως προς τους πελάτες των Μερών, σχεδόν το σύνολο ανέφερε²⁰⁹ ότι οι γνωστοποιηθείσες πράξεις δεν αναμένεται να έχουν κάποια αρνητική επίπτωση στη δραστηριότητα της εταιρίας τους, κυρίως λόγω της ύπαρξης πληθώρας προμηθευτών τόσο στην Ελλάδα όσο και το εξωτερικό, οι οποίοι παρέχουν εναλλάξιμα μεταξύ τους προϊόντα, γεγονός το οποίο δεν αναμένεται να μεταβληθεί λόγω της υπό κρίση συγκέντρωσης²¹⁰.
103. Ωστόσο η [...] εκτιμά ²¹¹ ότι οι γνωστοποιηθείσες συγκεντρώσεις θα επηρεάσουν αρνητικά τη θέση της λόγω της μείωσης των εναλλακτικών πηγών προμήθειας του ERP που χρησιμοποιεί, του περιορισμού του ανταγωνισμού στην αγορά και της αύξησης των τιμών που αναμένεται να επέλθει ως απόρροια των συγκεντρώσεων. Επίσης, η [...] θεωρεί²¹² ότι η συγκέντρωση θα ενισχύσει την διαπραγματευτική ισχύ των SoftOne και Entersoft στην εφαρμογή EDI [...].

²⁰⁴ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3605/5.6.2024 επιστολή

²⁰⁵ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3605/5.6.2024 και 3326/28.5.2024 επιστολές.

²⁰⁶ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3379/30.5.2024 επιστολή.

²⁰⁷ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3883/11.6.2024 επιστολή.

²⁰⁸ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3569/4.6.2024 επιστολή.

²⁰⁹ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3498/31.5.2024, 3605/5.6.2024, 3648/5.6.2024, 3663/5.6.2024, 3668/5.6.2024, 3918/12.6.2024, 3326/28.5.2024, 3436/31.5.2024, 3453/31.5.2024, 3530/3.6.2024, 3562/5.6.2024, 3687/6.6.2024, 3774/10.6.2024, 3776/10.6.2024, 3737/10.6.2024, 3908/12.6.2024 και 4306/28.6.2024 επιστολές.

²¹⁰ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 3775/7.6.2024, 3808/10.6.2024, 3824/11.6.2024, 3953/13.6.2024, 4055/18.6.2024 απαντητικές επιστολές.

²¹¹ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3812/11.6.2024 επιστολή.

²¹² Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 3822/11.6.2024 επιστολή.

VII. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

104. Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 3959/2011, η Ε.Α, εφόσον διαπιστώσει ότι η υποβληθείσα συγκέντρωση, καίτοι εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 παρ. 1, εντούτοις δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά, με απόφασή της, που εκδίδεται εντός ενός μηνός από την πλήρη και προσήκουσα γνωστοποίηση, εγκρίνει τη συγκέντρωση. Ουσιαστικό κριτήριο ελέγχου των συγκεντρώσεων αποτελεί, κατά το άρθρο 7 παρ. 1 του ν. 3959/2011, ο σημαντικός ή μη περιορισμός του ανταγωνισμού ως αποτέλεσμα της υπό κρίση συγκέντρωσης, στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό τμήμα της, και ιδίως με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.
105. Η αξιολόγηση αφορά εκείνες εκ των σχετικών αγορών οι οποίες είναι επηρεαζόμενες²¹³. Όπως αναφέρεται και ανωτέρω, η αγορά EAS και οι υπο - αγορές της ERP, CRM και SCM έχουν ορισθεί σε γεωγραφικό επίπεδο, σύμφωνα και με πάγια πρακτική της Ε.Επ, ως τουλάχιστον ευρωπαϊκές (αν όχι παγκόσμιες)²¹⁴. Τα, δε, μερίδια αγοράς της νέας οντότητας στις εν λόγω αγορές είναι αμελητέα, καθώς διαμορφώνονται για το 2023: α) για την αγορά EAS σε [0-5]%, β) για την υπο - αγορά ERP σε [0-5]%, γ) για την υπο - αγορά CRM σε [0-5]% και δ) για την υπο - αγορά SCM σε [0-5]%. Κατά συνέπεια, οι υπό κρίση συναλλαγές δεν αναμένεται να έχουν οιαδήποτε επίπτωση στις εν λόγω αγορές σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
106. Ωστόσο, δεδομένης της δραστηριοποίησης των Entersoft και SoftOne κατά μεγάλο ποσοστό του συνολικού κύκλου εργασιών τους στην ελληνική επικράτεια και συνεκτιμώμενου του γεγονότος ότι η SoftOne φαίνεται να απευθύνεται κυρίως σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις²¹⁵, εξετάζονται τυχόν επιπτώσεις της συγκέντρωσης και σε εθνικό επίπεδο.

VII.1. ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

107. Σε εθνικό επίπεδο με βάση την προηγηθείσα ανάλυση υπό ενότ. IV. 3. 2, δημιουργούνται τρεις οριζοντίως επηρεαζόμενες αγορές στις οποίες το μερίδιο της νέας οντότητας υπερβαίνει το 15%²¹⁶ και συγκεκριμένα:

(i) η **ευρύτερη αγορά EAS**, καθώς το μερίδιο αγοράς της SoftOne κατά το έτος 2023 ανέρχεται σε

²¹³ Βλ. ΕΑ 626/2016 παρ. 206 με περαιτέρω παραπομπές, συναφώς και ΕΑ 615/2015 παρ. 55, ΕΑ 634/2016 παρ. 14. Εξαιτού του λόγου ο ισχυρισμός της [...] ότι η συγκέντρωση θα επηρεάσει την υποαγορά CRM δεν μπορεί να γίνει δεκτός καθώς η υποαγορά CRM δεν είναι επηρεαζόμενη και το επίπεδο επικάλυψης δεν θεωρείται ουσιώδες με αποτέλεσμα να εκτιμάται ότι η συναλλαγή δεν θα έχει σημαντική επίπτωση στην εν λόγω υποαγορά.

²¹⁴ Καθώς, όπως έχει εκτιμήσει η ΕΕ, τυχόν απαιτούμενες ανά χώρα προσαρμογές, είναι κατά κανόνα σχετικά απλές κι εφικτές και δεν δημιουργούν εμπόδια εισόδου στην αγορά, βλ. ανωτέρω ενότ. IV.3 και την εκεί αναφερόμενη ενωσιακή πρακτική.

²¹⁵ Σε αντίθεση με την Entersoft που απευθύνεται κυρίως σε μεγάλες επιχειρήσεις.

²¹⁶ Δεν φαίνεται να δημιουργούνται κάθετες ή διαγώνιες σχέσεις, συνεπεία της συγκέντρωσης.

[5-10]%, ενώ το μερίδιο αγοράς της Entersoft ανέρχεται σε [5-10]% και συνεπώς το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των Μερών στην εν λόγω αγορά ανέρχεται σε [15-25]%²¹⁷,

(ii) η **υπο – αγορά ERP**, στην οποία το 2023 το μερίδιο αγοράς της SoftOne ανέρχεται σε [10-15]% και της Entersoft σε [5-10]%, το δε συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των Μερών στην αγορά αυτή ανέρχεται σε [15-25]% και

(iii) η **υπο – αγορά SCM**, στην οποία το 2023 το μερίδιο αγοράς της Entersoft ανέρχεται σε [15-25]% και της SoftOne σε [10-15]%, το δε συνδυασμένο μερίδιο αγοράς της νέας οντότητας στην αγορά αυτή ανέρχεται σε [25-35]%.

VII.2. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

108. Οριζόντιες είναι οι συγκεντρώσεις στις οποίες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις είναι πραγματικοί ή δυνητικοί ανταγωνιστές²¹⁸. Δύο είναι οι βασικοί τρόποι με τους οποίους οι οριζόντιες συγκεντρώσεις ενδέχεται να εμποδίσουν σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης: (α) καταργώντας σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες ως εκ τούτου θα έχουν αυξημένη ισχύ στην αγορά, χωρίς να καταφύγουν σε συντονισμό της συμπεριφοράς τους (επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς), (β) μεταβάλλοντας τη φύση του ανταγωνισμού, με αποτέλεσμα επιχειρήσεις που προηγουμένως δεν συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους, τώρα είναι πολύ πιθανότερο να τη συντονίζουν και να αυξάνουν τις τιμές ή με άλλο τρόπο να βλάπτουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό· μια συγκέντρωση μπορεί επίσης να καταστήσει το συντονισμό ευκολότερο, σταθερότερο ή αποτελεσματικότερο για τις επιχειρήσεις που συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους και πριν από τη συγκέντρωση (επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς)²¹⁹. Κατά την εκτίμηση των εν λόγω επιπτώσεων, η Ε.Α λαμβάνει υπόψη της έναν αριθμό παραγόντων και συνθηκών²²⁰, οι οποίοι πάντως δεν αξιολογούνται μηχανικά και στο σύνολό τους σε κάθε περίπτωση. Η ανάλυση

²¹⁷ Σημειωτέον ότι το αθροιστικό μερίδιο αγοράς των μερών κατά τα προηγούμενα έτη υπολείπεται του 15%, καθώς ανέρχεται σε [10-15]% το 2022 και [10-15]% το 2021.

²¹⁸ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 05.02.2004 για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων (εφεξής και «Κατευθυντήριες Γραμμές Οριζοντίων Συγκεντρώσεων»), σημ. 5.

²¹⁹ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές Οριζοντίων Συγκεντρώσεων, σημ. 25.

²²⁰ Κατά την εκτίμηση των επιπτώσεων μη συντονισμένης συμπεριφοράς, η Επιτροπή Ανταγωνισμού λαμβάνει υπόψη της τους ακόλουθους κυρίως παράγοντες: υψηλά μερίδια αγοράς, επίπεδα συγκέντρωσης (δείκτης ΗΗΙ), μη στενή υποκατάσταση μεταξύ των προϊόντων των συμμετεχουσών επιχειρήσεων και των αντιπάλων τους, εναλλακτικές επιλογές εφοδιασμού, το ότι οι ανταγωνιστές δεν είναι πιθανόν να αυξήσουν την προσφορά τους αν αυξηθούν οι τιμές, δυνατότητα αποκλεισμού ανταγωνιστών, κατάργηση σημαντικού παράγοντα ανταγωνισμού εκ της συγκέντρωσης, αντισταθμιστική ισχύ αγοραστών, δυνητικό ανταγωνισμό - εμπόδια εισόδου.

Ως προς τις επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς, τα κυριότερα κριτήρια βάσει των οποίων αξιολογείται η ενδεχόμενη δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης είναι: Επίπεδο συγκέντρωσης στις υπό εξέταση αγορές, μερίδια αγοράς ανταγωνιστών, συνθήκες που ευνοούν την επίτευξη συναντίληψης και τον έλεγχο εκ μέρους των επιχειρήσεων των όρων συντονισμού, δεσμοί μεταξύ των επιχειρήσεων στη σχετική αγορά προϊόντος, παρακολούθηση των παρεκκλίσεων, αποτρεπτικοί μηχανισμοί, αντιδράσεις τρίτων, αντισταθμιστική ισχύς των πελατών, εμπόδια εισόδου.

κάθε συγκεκριμένης υπόθεσης από πλευράς ανταγωνισμού βασίζεται σε μια γενική αξιολόγηση των προβλεπόμενων επιπτώσεων της συγκέντρωσης λαμβάνοντας υπόψη τους εκάστοτε σχετικούς παράγοντες και τις συνθήκες της υπόθεσης²²¹.

109. Εν προκειμένω, αναλύονται μόνο οι επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς. Δεδομένου του χαμηλού βαθμού συγκέντρωσης, του κατακερματισμού και της ασυμμετρίας των μεριδίων αγοράς μεταξύ των δραστηριοποιούμενων επιχειρήσεων δεν παρίσταται ως πιθανή η εκδήλωση συντονισμένων επιπτώσεων στην αγορά EAS (ή στις επιμέρους υπο-αγορές). Ειδικότερα:

VII.2.1 ΑΓΟΡΑ EAS

110. Στην εν λόγω αγορά σε επίπεδο ελληνικής επικράτειας το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των Μερών υπερβαίνει το 2023 σε μικρό βαθμό το [...]%, ανερχόμενο σε [15-25]%, ενώ τα προηγούμενα έτη κυμαινόταν σε κατώτερα του [...]% επίπεδα. Στην εν λόγω αγορά προ της συγκέντρωσης, την πρώτη θέση από άποψη μεριδίου αγοράς κατείχε η SoftOne με μερίδιο αγοράς [5-10]%, με ελάχιστη διαφορά από τη δεύτερη Epsilon Net, της οποίας το μερίδιο ανέρχεται σε [5-10]%, ενώ η έτερη συμμετέχουσα Entersoft κατείχε την τρίτη θέση, με μερίδιο αγοράς [5-10]%. Η νέα οντότητα θα βρίσκεται στην πρώτη θέση και μετά την υπό κρίση πράξη με το μερίδιο αγοράς της να διπλασιάζεται μεν, πλην όμως, να εξακολουθεί να παραμένει χαμηλότερο του [...]%. Πέραν του διαχρονικά χαμηλού μεριδίου αγοράς των Μερών και το επίπεδο συγκέντρωσης στην αγορά, με βάση τον δείκτη HHI, εκτιμάται χαμηλό, ανερχόμενο σε 854 μονάδες, ενώ, μετά την ολοκλήρωση της υπό κρίση πράξης, θα διαμορφωθεί σε 994 μονάδες. Η αύξηση του δείκτη ανέρχεται σε μόλις 140 μονάδες. Συνεπώς, τόσο τα επίπεδα συγκέντρωσης όσο και η αύξηση του βαθμού συγκέντρωσης βρίσκονται εντός των «ασφαλών» ορίων των Κατευθυντήριων Γραμμών για τις Οριζόντιες Συγκεντρώσεις²²². Πρόκειται εξάλλου για μια δυναμική, αναπτυσσόμενη²²³ και κατακερματισμένη αγορά με σημαντικό αριθμό δραστηριοποιούμενων ανταγωνιστών²²⁴, μεταξύ των οποίων η EpsilonNet, η οποία αποτελεί τον στενότερο ανταγωνιστή των Μερών, παρέχει πληθώρα ομοειδών προϊόντων και της οποίας το μερίδιο αγοράς παρουσιάζει αυξητικές τάσεις. Στην αγορά δραστηριοποιούνται εξάλλου και μεγάλες πολυεθνικές επιχειρήσεις (SAP, Oracle, Microsoft κ.α.), οι οποίες αποτελούν εναλλακτική πηγή εφοδιασμού για τις επιχειρήσεις. Περαιτέρω, δεδομένης της απουσίας σημαντικών εμποδίων εισόδου, είναι ευχερής και η είσοδος νέων επιχειρήσεων στην αγορά, όπως προκύπτει και από τον μεγάλο αριθμό των δραστηριοποιούμενων, σε αυτήν, επιχειρήσεων. Συνεπώς δεν επέρχεται ουσιώδης αλλαγή στη

²²¹ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές Οριζόντιων Συγκεντρώσεων, σημ. 13.

²²² Ήτοι, δείκτης HHI μετά τη συγκέντρωση που κυμαίνεται μεταξύ 1000 και 2000 και «δέλτα» κάτω από 250.

²²³ Βλ. ανωτέρω ενότ. V.

²²⁴ Βλ. ανωτέρω ενότ. IV. 3.2

δομή της αγοράς λόγω της παρούσας συναλλαγής και, υπό αυτό το πρίσμα, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν αναμένεται να έχει οριζόντιες επιπτώσεις σε αυτήν.

VII.2.2 ΥΠΟ-ΑΓΟΡΑ ERP

111. Στην υποαγορά ERP το 2023 σε επίπεδο ελληνικής επικράτειας το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των Μερών ανέρχεται σε [15-25]%. Στην εν λόγω αγορά προ της συγκέντρωσης, την πρώτη θέση από άποψη μεριδίου αγοράς κατείχε η SoftOne με μερίδιο αγοράς [10-15]%, με αμελητέα διαφορά από τη δεύτερη EpsilonNet, της οποίας το μερίδιο ανέρχεται σε [10-15]%, ενώ η έτερη συμμετέχουσα Entersoft κατείχε την τρίτη θέση, με μερίδιο αγοράς [5-10]%. Η νέα οντότητα θα βρίσκεται στην πρώτη θέση και μετά την υπό κρίση πράξη με το μερίδιο αγοράς της, ωστόσο, να διαμορφώνεται, και σε αυτήν την περίπτωση, χαμηλότερο του [...]. Πέραν του διαχρονικά χαμηλού μεριδίου αγοράς των Μερών και το επίπεδο συγκέντρωσης στην αγορά, με βάση τον δείκτη HHI, εκτιμάται σε 1017 μονάδες, ενώ μετά την ολοκλήρωση της υπό κρίση πράξης, θα διαμορφωθεί σε 1149 μονάδες. Η αύξηση του δείκτη ανέρχεται σε μόλις 132 μονάδες, ήτοι βρίσκεται εντός των «ασφαλών» ορίων. Όπως και η ευρύτερη αγορά EAS, έτσι και η εν λόγω υποαγορά είναι δυναμική, αναπτυσσόμενη και κατακερματισμένη με σημαντικό αριθμό δραστηριοποιούμενων ανταγωνιστών²²⁵, μεταξύ των οποίων η EpsilonNet, η οποία παρέχει πληθώρα προϊόντων και της οποίας το μερίδιο αγοράς, ομοίως, εμφανίζει αυξητικές τάσεις, καθώς και μεγάλες πολυεθνικές επιχειρήσεις (SAP, Oracle, Microsoft κ.α.), οι οποίες αποτελούν εναλλακτική πηγή εφοδιασμού στην αγορά. Περαιτέρω, δεδομένης της απουσίας σημαντικών εμποδίων εισόδου, είναι ευχερής και η είσοδος νέων επιχειρήσεων στην αγορά, όπως προκύπτει και από τον μεγάλο αριθμό των δραστηριοποιούμενων σε αυτήν επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου οι ισχυρισμοί της [...] και της [...] ότι η εν λόγω συγκέντρωση θα επιβαρύνει τον ανταγωνισμό λόγω του συνδυαστικού μεριδίου των Μερών στην συγκεκριμένη υποαγορά και θα μειώσει τις εναλλακτικές πηγές προμήθειας του προϊόντος, δεν μπορούν να γίνουν δεκτοί, καθώς, βάσει των ως άνω αναλυθέντων, εκτιμάται ότι δεν επέρχεται ουσιώδης αλλαγή στη δομή της. Υπό αυτό το πρίσμα, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν αναμένεται να έχει οριζόντιες επιπτώσεις σε αυτήν.

VII.2.3 ΥΠΟ-ΑΓΟΡΑ SCM

112. Στην υπο – αγορά SCM για το έτος 2023, το συνδυασμένο μερίδιο της νέας οντότητας ανέρχεται σε [25-35]%. Οι Εταιρίες-Στόχοι κατείχαν την πρώτη και δεύτερη θέση από άποψη μεριδίων αγοράς για το 2023 ενώ και μετά τη συγκέντρωση θα κατέχουν την πρώτη θέση, με τη Mantis να ακολουθεί με μερίδιο αγοράς το οποίο ανέρχεται σε [10-15]%. Πρόκειται εντούτοις για μια ιδιαίτερα δυναμική και αναπτυσσόμενη αγορά, η οποία ως προς το επίπεδο συγκέντρωσης, με βάση

²²⁵ Βλ. ανωτέρω ενότ. IV. 3.2.

τον δείκτη ΗΗΙ, εκτιμάται σε 1250 μονάδες, μετά, δε, την ολοκλήρωση της υπό κρίση πράξης, ο δείκτης αυτός θα διαμορφωθεί σε 1756 μονάδες ενώ ο δείκτης Δ κυμαίνεται στις 506 μονάδες. Παρά το γεγονός ότι το μερίδιο αγοράς της νέας οντότητας θα ανέλθει σε [25-35]% περίπου, δεν θεωρείται ικανό να προσδώσει αυτό και μόνον σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε αυτήν, λαμβάνοντας υπόψη και τα κατωτέρω παρατιθέμενα χαρακτηριστικά της σχετικής υποαγοράς. Στην αγορά SCM δραστηριοποιούνται σημαντικές επιχειρήσεις²²⁶ με την σημαντικότερη εξ αυτών εξ επόψεως μεριδίων να είναι η Mantis, η οποία θα κατέχει τη δεύτερη θέση μετά την νέα οντότητα, ακολουθούμενη από την πολυεθνική SAP. Πρόκειται για μια αγορά στην οποία η είσοδος εμφανίζεται εύκολη χωρίς σημαντικά εμπόδια, με σημαντικό αριθμό επιχειρήσεων, αρκετές εκ των οποίων είναι πολυεθνικές επιχειρήσεις (Microsoft, Oracle, SAP, Salesforce κ.α.) δραστηριοποιούμενες στην ελληνική αγορά, οι οποίες δύνανται να προσφέρουν καθετοποιημένες και εξειδικευμένες λύσεις, τόσο σε μεγάλες όσο και σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ως εκ τούτου, υφίστανται ανταγωνιστικές πιέσεις προς την νέα οντότητα, ενώ, όπως επιβεβαιώνεται από το σύνολο σχεδόν των πελατών των Μερών, υφίστανται και εναλλακτικές πηγές εφοδιασμού, στις οποίες θα μπορούσαν οι πελάτες να στραφούν σε περίπτωση διακοπής προμήθειας εκ μέρους της νέας οντότητας ή μονομερούς δυσμενούς μεταβολής των όρων συνεργασίας τους.

113. Περαιτέρω, το κόστος μεταστροφής, μολονότι σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να εμφανίζεται αυξημένο και η διαδικασία χρονοβόρα, εκτιμάται εντούτοις – και τούτο επιβεβαιώνεται τόσο από τους ανταγωνιστές όσο και από τους πελάτες των Μερών- ότι δεν αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την επιλογή νέου προμηθευτή. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι τα προϊόντα των ελληνικών εταιριών εμφανίζουν σε σημαντικό βαθμό διαλειτουργικότητα, ενώ και η παραμετροποίησή τους στα εθνικά δεδομένα και πρότυπα δεν φαίνεται να παρουσιάζει δυσκολίες, με αποτέλεσμα να υφίσταται δυνατότητα υποκατάστασης μεταξύ τους. Περαιτέρω, από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει ότι τα Μέρη διαθέτουν μοναδικά προϊόντα τα οποία οι πελάτες δεν μπορούν να προμηθευτούν μέσω εναλλακτικής πηγής εφοδιασμού. Συναφώς, ο ισχυρισμός πελάτη των Μερών ότι δύναται να προμηθευτεί το υποπροϊόν EDI της υποαγοράς SCM μόνο από τα Μέρη δεν μπορεί να γίνει δεκτός, καθώς από σχετική έρευνα της Υπηρεσίας προκύπτει ότι υπάρχουν εναλλακτικοί προμηθευτές εφαρμογών EDI, όπως η Royal4Systems, η Megasoft, η Playsystems αλλά και μεγαλύτερες όπως η SAP²²⁷.
114. Επιπρόσθετα, εναλλακτική πηγή εφοδιασμού δύναται να αποτελέσει και η προμήθεια των σχετικών προϊόντων λογισμικού διαδικτυακά ή από το εξωτερικό, χαρακτηριστική, δε, περίπτωση αποτελεί

²²⁶ Βλ. ανωτέρω ενότ. IV. 3.2 και V.

²²⁷ Το προϊόν φαίνεται να το προσφέρουν και άλλες εταιρίες. Βλ. Royal4Systems (<https://el.royal4.com/electronic-data-interchange-edi-and-eai/>), Megasoft (www.megasoft.gr),

το ευρέως διαδεδομένο SaaS. Συνεκτιμάται, επίσης, το γεγονός ότι, όπως κατέδειξε η έρευνα της Υπηρεσίας, οι πελάτες των επιχειρήσεων λογισμικού της αγοράς διαθέτουν σε σημαντικό βαθμό αντισταθμιστική διαπραγματευτική ισχύ, η οποία, κατά την άποψη της πλειοψηφίας των πελατών, δεν αναμένεται να επηρεαστεί από την υπό κρίση συναλλαγή. Κατά συνέπεια, ο ισχυρισμός της [...] ότι η εν λόγω συγκέντρωση θα επιβαρύνει τον ανταγωνισμό λόγω του συνδυαστικού μεριδίου των Μερών στην συγκεκριμένη υποαγορά δεν μπορεί να γίνει δεκτός, καθώς, βάσει των ανωτέρω αναλυθέντων, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό σε αυτήν.

115. Σημειωτέον ότι, όπως φαίνεται να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η υπό κρίση συναλλαγή δεν εκτιμάται ότι θα οδηγήσει σε κατάργηση ενός σημαντικού ανταγωνιστή, καθώς τόσο τα Μέρη όσο και οι λοιπές δραστηριοποιούμενες επιχειρήσεις στον κλάδο στην πλειονότητά τους δεν θεωρούν ως στενότερο ανταγωνιστή τους τις Entersoft και SoftOne, αλλά κυρίως τις EpsilonNet, Microsoft, SAP, Megasoft, ενώ ομοίως θεωρούν εγγύτερους ανταγωνιστές των Entersoft και SoftOne τις εταιρίες EpsilonNet, SAP, Microsoft, Salesforce, Q&R και Megasoft²²⁸. Τούτο επιρρωννύεται και από το γεγονός ότι η μεγάλη πλειοψηφία των ανταγωνιστών και των πελατών δεν εκτιμά ότι η υπό κρίση συναλλαγή θα επηρεάσει τη λειτουργία τους, αλλά και την δομή της αγοράς εν γένει²²⁹. Σε σχέση με την άποψη της εταιρίας [...] και η οποία εκφράζει σχετική ανησυχία, σημειώνεται καταρχάς ότι τα Μέρη έχουν δηλώσει ότι η συναλλαγή δεν θα επηρεάσει την εμπορική λειτουργία των SoftOne και Entersoft²³⁰, σε κάθε, δε, περίπτωση, η εν λόγω δραστηριότητα της μεταπώλησης αφορά σε ένα πολύ συγκεκριμένο προϊόν, το οποίο αντιστοιχεί σε πολύ περιορισμένο μέρος των πωλήσεων της [...] ²³¹. Εξάλλου, όπως αναφέρουν ανταγωνιστές, υπάρχουν εναλλακτικοί τρόποι προώθησης και πώλησης των προϊόντων τους καθώς και μεγάλος αριθμός μεταπωλητών για την πώλησή τους.
116. Συμπερασματικά, ως προς τη συνολική αξιολόγηση των επιπτώσεων στον ανταγωνισμό της υπό εξέταση συγκέντρωσης στις ως άνω σχετικές αγορές, εκτιμάται ότι αυτή δεν είναι σε θέση να μεταβάλει ουσιωδώς τις ανταγωνιστικές συνθήκες και συνεπώς δεν είναι σε θέση να περιορίσει

Play Systems (www.playsystems.io/index.php/electronic-data-interchange-edi-by-playsystems-services/) αλλά και μεγαλύτερες εταιρίες όπως η SAP (<https://www.sap.com/greece/products/business-network/supply-chain-collaboration/what-is-edi.html>).

²²⁸ Βλ. ανωτέρω ενότ. V.

²²⁹ Βλ. ανωτέρω ενότ. VI.

²³⁰ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 2580/26.4.2024 και 2637/30.4.2024 επιστολές παροχής στοιχείων των Μερών.²³¹ Και συγκεκριμένα σε ποσοστό [...] % των πωλήσεών της.

²³¹ Και συγκεκριμένα σε ποσοστό [...] % των πωλήσεών της.

σημαντικά τον ανταγωνισμό στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση μιας δεσπόζουσας θέσης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Ολομέλεια εγκρίνει ομόφωνα, κατ' άρθρο 8 παρ. 3 του Ν. 3959/2011, τις από κοινού συνεξεταζόμενες, ως ενιαία συγκέντρωση, γνωστοποιηθείσες συγκεντρώσεις, ήτοι, (α) την υπ' αριθ. πρωτ. 1864/1.4.2024 συγκέντρωση που αφορά στην απόκτηση κοινού ελέγχου από τις εταιρίες «Rucio Investment S.a.r.l.» και «Olympia Group Ltd» επί της εταιρίας «ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» μέσω της εταιρίας «UNITY HOLDING COMPANY ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και (β) την υπ' αριθ. πρωτ. 2058/8.4.2024 συγκέντρωση που αφορά στη μεταβολή του ελέγχου από αρνητικό αποκλειστικό σε κοινό από τις εταιρίες «Rucio Investment S.a.r.l.», «Rocinante Investments Sarl» και «Grey Squirrel Services Ltd» επί της εταιρίας «SOFT ONE TECHNOLOGIES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ», δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, παρ' ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6 Ν. 3959/2011, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες, ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά.

Η απόφαση εκδόθηκε την **3^η Ιουλίου 2024**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 1 του ν. 3959/2011.

Η Πρόεδρος

Άϊριν (Ειρήνη) Σάρπ

Η Συντάκτρια της Απόφασης

Άννα Γκάτζιου

Η Γραμματέας

Ευγενία Ντόρντα